The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena, 648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.
WEDNESDAY, SEPTEMBER 28, 1966.

LATVIJA AMERIKĀ

77. N-RS. TREŠDIENA, 1966. G. 28. SEPTEMBRIS 16. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U.S.A.
tālrunis 544-4278

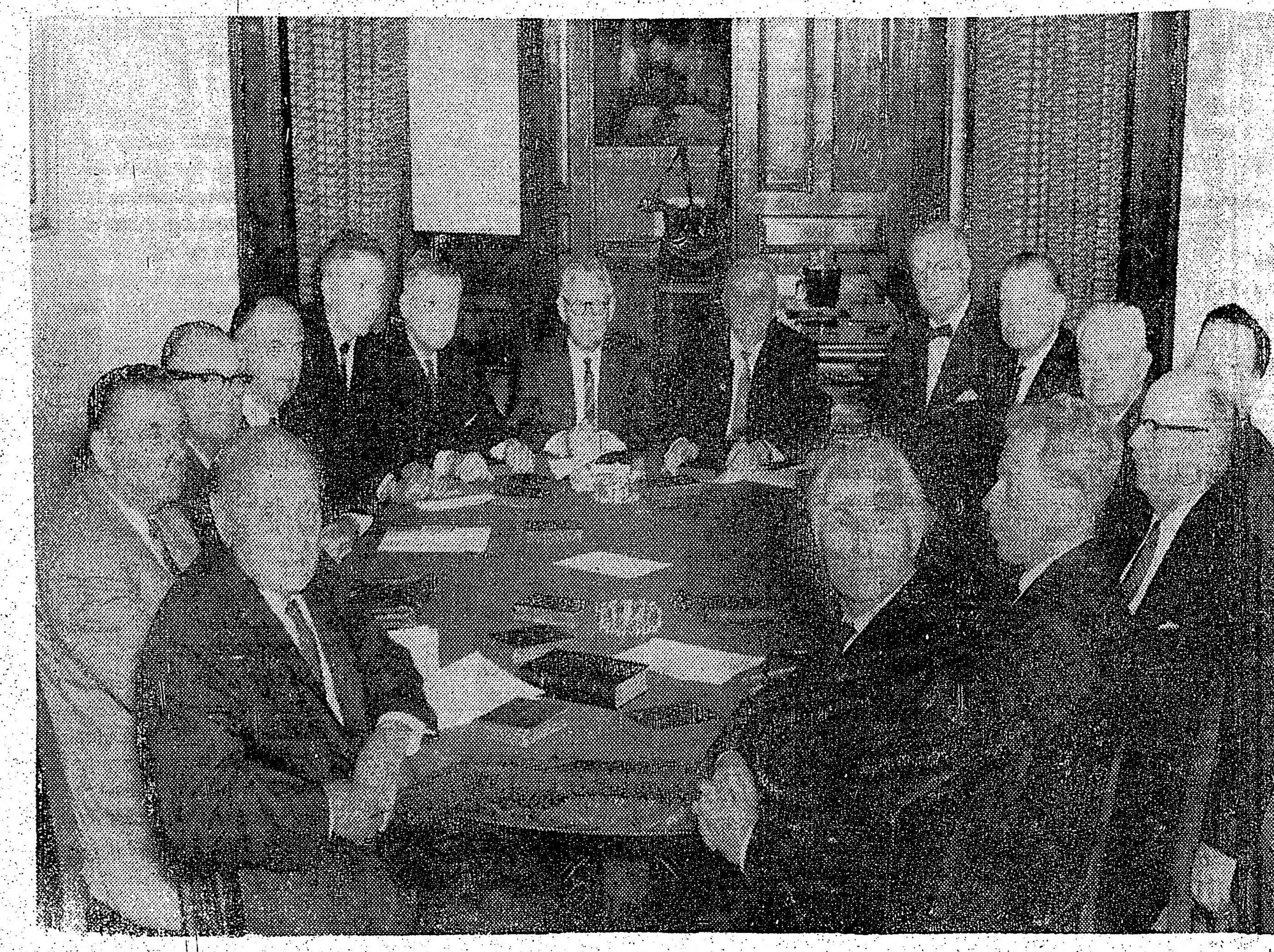

Nesen Ņujorkā notikušās Latvijas ev.-lut. baznīcas garīgā darba vadītāju un Baznīcas virsvaldes konferences dalībnieki: lokā ap galdu no labās uz kreiso pusi — archibīskaps A. Lūsis, prāv. A. Grosbachs (Austrālija), senātors A. Rumpēters, prāv. A. Ernstsons, zvēr. adv. A. Ļūļa, prāv. V. Šēfers (Kanada), prāv. R. Mužiks (Anglija), prāv. J. Teriņš (Zviedrija), prāv. A. Birznieks, prāv. J. Turks, māc. J. Vējiņš, prāv. A. Veinbergs, Dr. A. Rūsis, māc. A. Galiņš un Baznīcas virsvaldes prezidents zvēr. adv. P. Eglītis.

ACEN prasa iestāties par apspiesto tautu tiesībām

EIROPAS APSPIESTO TAUTU ASAMBLEJA DEKLARĀCIJĀS APSŪDZ PAD. SAVIENĪBU

Eiropas apspiesto tautu asambleja 20. septembrī Ņujorkā sanāca 13. sesijā, izraugot jaunu vadību un protestējot, ka Apvienotajās nācijās 6 Eiropas valstis pārstāv komūnistu delegāti, bet Baltijas valstu suverēnās tiesības uzurpējusi Pad. savienība. ACEN šai sakarā nosūtīja AN pašreizējās sesijas prezidentam Pacvakam telegrammu un pieņēma Rumānijas delegāta Visojanu izstrādātu deklarāciju par apspiesto tautu pašreizējo stāvokli. Otru deklarāciju bija izstrādājis ungāru delegāts Feifers, kas prasa Apvienotajās nācijās neatzīt nelikumīgo satelītvalstu valdību mandātus un neļaut Pad. savienībai runāt Baltijas valstu vārdā.

Kā mūsu laikrakstā jau ziņots, jaunajā ACEN ģenerālkomisijā Latvijas pārstāvis būs ALAs pr-ža vietnieks un Komitejas Latvijas brīvībai loceklis Alfreds Bērziņš, bet viņa vietn. KLB loceklis Pauls Ramans. No ACEN Latvijas delegācijas locekļiem sanāksmē piedalījās arī V. Hazners, P. Eglītis, Ād. Klīve un Z. Rudzītis.

Pēc lietuviešu monsiņora Balkūna vadītā svētbrīža ACEN sesiju atklāja līdzšinējais priekšsēdis lietuvietis V. Sidzikauskas, norādot, ka galvenie sesijas uzdevumi būs panākt, lai etniskās grupas ASV un citās valstīs iestātos par apm. 100 miljonu apspiesto eiropiešu brīvības centieniem, kā arī atrast iespēju piekļūšanai pašiem apspiestajiem. Sesijas atklāšanā bez citiem runu teica arī P. Ramans, izgaismojot apstākļus, kādos Pad. savienība 1940. gadā okupēja Baltijas valstis, un uzsverot, ka Pad. savienībai nav ne mazāko tiesību Apvienotajās nācijās runāt Baltijas valstu vārdā. Plašāk raksturojis Pad. savienības varmācīgo rīcību, P. Ramans uzskaitīja arī tās lauztos līgumus, īpaši izceļot Hāgas konvenciju par okupācijas varu tiesībām un pienākumiem, kuru parakstījusi arī Pad. savienība, bet brutāli pārkāpusi.

Par jauno ACEN priekšsēdi ievēlēja Polijas delegācijas vadītāju — kādreizējo parlamenta locekli Stefanu Korbonski, bet par viņa vietnieku izraudzīja igauni Aleksandru Kitu. Jaunā asamblejas ģenerālsekretāra izraudzīšanu atlika uz nākošo sanāksmi.

Rumāņa Visojanu izstrādātajā deklarācijā ACEN brīvajai pasaulei atgādina, ka Pad. savienība varmācīgi iekļāvusi savā teritorijā Igauniju, Latviju un Lietuvu, bet 6 Vidus un Austrumeiropas valstīm uzspiedusi komūnistiskus režīmus. Deklarācijā uzsvērts, ka šīs tautas nekad neapmierināsies vienīgi ar komūnistu terrora samazināšanu, bet kategoriski prasa un prasīs pašnoteikšanās tiesības un pašu brīvi izvēlētas iekārtas. Deklarācijā izteikta arī neapmierinātība ar Rietumu tieksmi uz kultūrāliem un saimnieciskiem sakariem ar komūnistu valstīm, tā ceļot vienīgi tiltus uz komūnistiskajiem varasvīriem, ne uz apspiestajām tautām, ar šādu rīcību palīdzot apspiedējiem vēl vairāk nostiprināt savu stāvokli, bet apspiesto tautu brīvības alkām sagādājot dziļu vilšanos. Tādēļ ACEN deklarācija prasa, lai pasaules brīvās valstis turpmāk līgumus un sakarus ar komūnistu valstīm izmantotu apspiesto tautu tiesību un dzīves apstākļu uzlabošanai.

Ungāra Feifera ierosinātajā deklarācijā rietumvalstis aicinātas Apvienotajās nācijās neatzīt nelikumīgo Albānijas, Bulgārijas, Čechoslovakijas, Polijas, Rumānijas un Ungārijas valdību mandātus un neakceptēt Pad. savienības tikpat nelikumīgās tiesības runāt Igaunijas, Latvijas un Lietuvas vārdā, jo: „Pad. sav. brutāli laupīja šīm valstīm suverenitāti, nacionālo brīvību un visas tiesības, laužot parakstītos un arī starptautiskos līgumus, iebrūkot šajās valstīs, tās okupējot pret šo tautu gribu un vēlāk iekļaujot savā territorijā". L.

ŅUJORKĀ PULCĒSIES INFORMĀCIJAS DARBINIEKI

Amerikas latviešu apvienības informācijas birojs 9. oktobrī Ņujorkā sasauc informācijas darbinieku sanāksmi, kurā aicinātas piedalīties šādas organizācijas: Amerikas latviešu jaunatnes apvienība, Americans for Congressional Action to Free the Baltic States, ASV Daugavas Vanagi, Komiteja Latvijas brīvībai, BATUN (Baltic Appeal to the United Nations) un Latviešu biedrību sadarbības centrs. Sanāksmē, kurā piedalīsies arī dažādo ALAs nozaru vadītāji, paredzēti trīs referāti: ALAs pr-dis prof. P. Lejiņš runās par tematu „Latviešu kopīgās akcijas globālā apmērā", ASV DV un Komitejas Latvijas brīvībai pr-ks V. Hazners referēs par tematu „Stāvokļa vērtējums Latvijā", bet ACEN latviešu delegācijas vadītājs A. Bērziņš par tematu „Latviešu aktīvizēšana darbībai nacionālpolītiskā laukā". Bez tam darba kārtā ir organizāciju pārstāvju ziņojumi par darbību un ierosinājumi, pārrunas par sadarbošanos informācijas laukā ar igauņu un lietuviešu organizācijām, temats Baltijas valstis un Apvienotās nācijas, arī jautājums par demonstrācijām un to organizēšanu.

Trimdas latvieši un to organizācijas jau sen gaidījuši līdzīgu konferenci, kurā apspriestu mūsu darba aktuālos jautājumus un izstrādātu plānu turpmākajai darbībai mūsu mērķu sasniegšanā. Tādēļ jāpriecājas, ka beidzot šāda sanāksme noorganizēta, kurā piedalās mūsu nozīmīgākās organizācijas, kuras darbojas nacionālpolitiskajā cīņas laukā. Mazliet tomēr jābrīnās, kādēļ sasauc tikai informācijas darbiniekus, ne mūsu nacionālpolitiskās cīņas darbinieku apspriedi? Kādēļ izvairīšanās no pareizā apzīmējuma? Tomēr tas nav svarīgi, galvenais ir un paliek fakts, ka beidzot notiek šī nozīmīgā un nepieciešamā sapulce, kurā mūsu nacionālpolitiskās cīņas darbinieki varēs saskaņot viedokļus, koordinēt sadarbību un, cerams, izstrādāt arī noteiktus mērķus, uzdevumus un darba plānus. Šie būtu sanāksmes galvenie uzdevumi, tādēļ jānožēlo, ka rīkotāji izšķīrušies tikai vienu dienu ilgās sapulces laiku izniekot ar trim referātiem, kuros, var puslīdz droši pieņemt, nekā jauna nepateiks, bet referātu dēļ var pietrūkt laika nozīmīgāku jautājumu pārrunāšanai un lēmumiem. Cerēsim tomēr, ka šīs bažas izrādīsies nepamatotas un sanāksmē patiešām radīsies plāni un darba koordinācija, kuru tik nepacietīgi gaida trimdas sabiedrība.

Vtr.

Voldemars Korsts

Nezaudēsim stāju!

Lai kā dažam no mums patik kritizēt visu, ko redzam ap sevi savās jaunajās mājās un patvēruma zemēs, šo tautu mentālitāte un jo sevišķi viens otrs ne sevišķi pozitīvs paradums viegli pielīp arī mums pašiem. Mēs daudz runājam par amerikāņu demokratiju un daļēji esam to absorbējuši, bet vieglāk mums pielīp tas, ko šodien daudzi nobažījušies amerikāņi apzīmē par demokratijas pārprašanu demokratijas vārdā. Viens no nopietnākajiem politiski-saimnieciskajiem žurnāliem — „U.S. News and World Report", kuram nevar pārmest ekstrēmu noslieci, pat ievadrakstā atzīmē: vēsture kādreiz rakstīšot, ka ASV šā gadsimta sešdesmitajos gados savā valstiskajā dzīvē nonākušas tādā anarchijas ērā, kādu vēl nekad nav pieredzējusi šī valsts, kura auga un kļuva spēcīga, visu dzīvi bazējot uz likumības un kārtības principiem. Raksa autors Dēvids Lorenss (David Lawrence) izsaka bažas, ka valdības struktūra t u v u sabrukumam. ASV, un tikpat labi to var attiecināt uz Kanadu, kur kādreiz visu pilsoņu brīvību un nākotni nodrošināja konstitūcija un likumība, šodien atrodas stāvoklī, kurā likteņus sāk izšķirt pūļa psichoze un draudi. Pie tam šīs bezlikumības, kurās niecīgs mazākums uzspiež savu gribu mazliet pasīvam vairākumam, tiek attaisnots ar to, ka demokratijā katram atļauts runāt un rīkoties pēc brīvas patikas. Ne viens vien piemērs rāda, ka vadība vairs nav spējīga garantēt savu pilsoņu drošību: pretēji pastāvošajiem likumiem, iedzīvotāju dzīvi un nākotni apdraud nepamatoti streiki, demonstrācijas un vardarbība, ieskaitot dedzināšanas, laupīšanas, izvarošanas un slepkavības. Noziegumu skaits pieaug vēl nekad neredzētā apmērā. Tai pašā laikā augstākās tiesas tikpat ātri nelikumīgi izdod jaunus „likumus", apzīmējot šo rīcību par konstitūcijas iztulkošanu. Šie „likumi" aizsarga likuma pārkāpējus un reizē kavē valsts administrācijas centienus noziedznieku apkarošanā. Šī pārāk brīvā „demokratijas un konstitūcijas" iztulkošana, tiešām piesavinoties vienīgi kongresam piekrītošu likumdošanas varu, rezultātā rada „jauno" pieeju, ka kārtība, likumība un autoritāte vairs nav respektējama.

Šis stāvoklis atver durvis arī komūnistu aģentiem, kuri, atklāti sludinot, ka vēlas aprakt demokratiju, tagad veic savu nodevēju darbu demokratijas vārdā. Kā reiz senajā Romā pirms tās sabrukuma, tā arī tagad demagoģiski solītāji un satraukuma izmantotāji — vienalga, cik augstos posteņos kādreiz atradušies to brāļi vai citi radinieki — vairs nerēķinās pat ar minimālāko valsts autoritāti vai interesēm, ja ar šādu rīcību var cerēt sasniegt savu egoistisko ambīciju piepildījumu. Pūļa, tieši tā mazvērtīgākās daļas psichoze, acīm redzot, sāk aizstāt demokratisko iekārtu, atklāti un nesodīti sludinot, ka var ignorēt katru likumu, ja vien atrod to par „nemorālu".

Nav šaubu, ka brīvā valstī katru darbinieku un tā darbu ne vien drīkst, bet reizēm pat nepieciešams kritizēt. To drīkst pat attieksmē uz valsts prezidentu. Vienīgi patiesā demokratijā, kurā valda kārtība un likumība, būtu jāapzinās, ka prezidents nav tikai persona, bet arī valsts simbols un autoritāte, kas saņēmusi savas pilnvaras no tautas vairākuma. Tādēļ kritikai jābūt izteiktai ar respektu, cieņu un piemērotā formā. Savādāka pieeja nav nekas cits, kā demokratijas graušana un pakalpošana tās ienaidniekiem. Ja pastāv neapmierinātība ar prezidenta vai valdības darbu, tad tieši amerikāņu demokratijā ir veidi un iespējas, kā stāvokli grozīt, prasot pašu ievēlētajiem pārstāvjiem kongresā likumā paredzētajā kārtībā gādāt, lai neapmierinātības iemesli tiktu novērsti.

Ir laiks arī mums, kā jebkuram citam pilsonim, kļūt reālistiem un saskatīt, ka bezlikumībā, augošajā saimnieciskajā chaosā un arī Vietnamas karā (jābrīnās, ka cilvēki, kuriem tas būtu jāsaprot, negrib to saskatīt!) patiesie vainīgie un ASV un visu brīvo valstu ienaidnieki ir Pad. savienība un sarkanā Ķīna, kuras kurina uguni un gādā ieročus amerikāņu karavīru nonāvēšanai, un to vidū ar arī mūsu draugi un dēli. Pienācis arī brīdis saprast, ka laiks, kad vēl bija cerības visas problēmas atrisināt izvairīšanās ceļā, tagad pagājis, kādēļ jāizšķiras, vai nu iestāties par patieso demokratiju, kas pamatojas uz likumiem, vai arī grimt anarchijas ērā un iet bojā.

Drīzumā ASV notiks kongresa vēlēšanas. Tādēļ mums jau laikus jāsaprot, ka no nākošā kongresa sastāva var atkarāties arī mūsu liktenis un nākotne. Mums jāatbalsta tie kandidāti, neatkarīgi no partijas piederības, kuri grib un var uzturēt demokratisko kārtību un brīvības, tās garantējot likumības robežās, sevišķi atceroties tos, kuri jau sirsnīgi atbalstījuši mūsu cīņu par Latviju. Mums jāapzinās stāvokļa nopietnība un jāpilda savs pilsoņa pienākums, ne tikai nododot savu balsi, bet arī skaidri zinot, par ko mēs balsojam, un liekot atskanēt arī savai gribai. Latvietim arvien bijusi cieņa pret autoritātēm, it sevišķi pret tām, kuras darbā sevi apliecinājušas. Ne jau tādēļ šī cieņa, ka mūsu vecā paaudze būtu saglabājusi vergu garu, kā apgalvo viens otrs jauns cilvēks, vēlēdamies būt oriģināls, bet gan tādēļ, ka latvietis ciena darbu, kārtību un likumību, ar šo pieeju īsā laikā nostabilizējot savu dzīvi pat tur, kur citiem tas būtu prasījis vairākas paaudzes.

Arī mūsu iekšējā dzīvē mums tiesības prasīt no pašu izvēlētās vadības aktīvu darbu; ja vadītāji to nespēj, mums tiesības apsvērt to aizstāšanu. Bet arī tam jānotiek nevis satraukuma psīchozes ietekmē, bet pārdomājot un vispirms izstrādājot jauno, ko likt līdzšinējā vietā. Nav jābaidās izteikt kritiku, atklāti pārrunāt labās un sliktās lietas, tomēr bez personīgiem aizkārumiem, bet ar konstruktīvu pieeju; nevis noārdot esošo, iekām nav nekā vietā liekama, bet gan cenšoties celt jaunu ēku, pirms vecā vēl nav pašu sagrauta. Protams, var pietrūkt pacietības, ja jāredz, ka izteikto vēlēšanos par darbības aktīvizēšanu cenšas atrisināt, proponējot delegātu skaita maiņu vai uzskaitot jau padarīto, bet neizsakot nekādus reālus ierosinājumus turpmākajam, kā nule nācās lasīt mūsu presē par kādu nozīmīgu sanāksmi. Tomēr arī šai gadījumā, stāvokli kritiski izvērtējot, jāatceras, ka, pirms saucam „nost!", pašam saucējam jānāk ar gatavu plānu un ne tikai fantazijām par to, ko likt apšaubītā vietā. Neiekritīsim arī mēs slazdos, kuros demokratiju cenšas iznīdēt demokratijas vārdā. Citādi varam iekļūt stāvoklī, kurš vēsturē jau pazīstams, komūnistiem ar varu, viltu un terroru noārdot „veco pasauli", kaut nebija izstrādāts nekas jauns un pozitīvs, ko likt noārdītā vietā: komūnisms izvilka no apputējušiem vēstures papīriem faraonu vergu laikus, atbīdot atpakaļ visu progresu tur, kur tas sākās pirms gadsimtiem, pie tam visu darot brīvības un progresa vārdā.

Latviešu studenti palīdz veidot pretpadomju rezolūcijas

LIETDERĪGA INFORMĀCIJA PAR ASV STUDENTU KONGRESU ATMOSFAIRU

(Nobeigums)

Vispārējā Eiropas politikā amerikāņu studentu apvienība USNSA savā kongresā, sekojot saviem principiem, atkal apstiprināja savu iestāšanos par brīvu universitāti un studentu brīvību, nosodot visa veida diskriminācijas un atbalstot studentu tiesības veidot demokratiski reprezentātīvas organizācijas. Kaut USNSA piekrīt studentu apmaiņai starp Rietumiem un Austrumiem, tā nosoda jebkura veida totālitārismu un noteikti atbalsta pašnoteikšanās principus, kā arī mierīgas studentu demonstrācijas pret valdību gan politiskos, gan citos jautājumos, ja tas vajadzīgs

Specifiski attieksmē uz Austrumeiropu spēkā palika visas pērnā gada pamatprincipu rezolūcijas, kuras nostājās pret rases, ticības, ideoloģijas un tautības diskrimināciju. Tomēr pērnā gadā šo rezolūciju virsrakstā bija minēta vienīgi Austrumeiropa, bet Pad. savienība tikai kā atsevišķs piemērs visos diskriminācijas veidos. Šogad Pad. savienībai veltīja īpašu diskriminācijas nodaļu. Galvenos vilcienos pieminēta rases diskriminācija Austrumeiropā, ideoloģijas — Austrumvācijā, reliģijas — Polijā, bet par tautības diskriminācijas piemēru minēta Rumānijas valdības nostāja pret Transilvānijas ungāriem. Pad. savienībai veltītajā rezolūcijas nodaļā rasu diskriminācijā minēti Afrikas un Āzijas studenti, kuri studē padomju universitātēs. Par ticības diskriminācijas piemēriem minēta pretreliģiskā propaganda, baznīcu slēgšana un reliģisku tekstu iespiešanas aizliegums. Tautības diskriminācijā uzskaitītas kvotes, kuras lieto, uzņemot padomju augstākajās mācību iestādēs. Ideoloģijas diskriminācijā uzsvērta politiskās un kultūrālās dzīves ierobežošana. Vēl kā atsevišķs piemērs minēta diskriminācija pret žīdiem reliģiskajā un tautības ziņā. USNSA deklarācija nosoda visus diskriminācijas veidus un piedāvā morālu atbalstu studentiem Austrumeiropā un Pad. savienībā. Deklarācijas beigās uzsvērts, ka ir norādījumi, ka stāvoklis dažās Austrumeiropas zemēs mainījies ar pāris uzlabojumiem, bet šo zemju skaitā nav ietilpināta Pad. savienība. Kongress pilnvaroja nākošo USNSA viceprezidentu starptautiskajos jautājumos nodot šīs rezolūcijas tekstu Austrumeiropas valstu un Pad. savienības valdībām, kā arī nacionālajām studentu apvienībām.

„Cīņa" ģenerālsesijā iznāca jautājumā par ticības diskrimināciju Austrumeiropā. Kāda amerikāniete norādīja, ka bijusi Polijā un redzējusi, ka ļaudis netraucēti gājuši baznīcā. Viņas dēļ visas Eiropas rezolūcijas nācās atlikt uz nākošo nakti, jo pietika ar 20% dalībnieku balsīm, lai kuru katru rezolūciju atliktu uz kongresa beigām. Tā pēc iepriekšējās dienas sēdes, kura ieilga līdz plkst. 7 nākošajā rītā, LSCS prezidija priekšsēde R. Priedkalne aizgāja pie šīs amerikānietes un izskaidroja patiesos apstākļus ticības jautājumos, parādot arī savāktos materiālus par Poliju. Pirms Eiropas jautājuma pacelšanas kongresā arī St. Luisas laikraksts tikko bija sniedzis ziņu, ka pāvests nesen izteicies, ka Polijā pastāv ticības diskriminācija. Kad nākošajā reizē pienāca amerikānietes kārta jautājumu atkal pacelt, viņa to vairs nedarīja. Tā rezolūciju galu galā pieņēma bez grozījumiem.

Latviešu pārstāvji kongresa laikā izmantoja katru izdevību, lai amerikāņu studentus iepazīstinātu ar Latvijas, Baltijas valstu un Austrumeiropas jautājumiem, izplatīja izdevumu „Baltic Student News", izliekot šo biļetenu arī literāro izdevumu istabā, tāpat iepazīstināja ar komūnistu koloniālisma metodēm. Bez tam LSCS uzņēma sakarus ar daudziem ārzemju pārstāvjiem (kongresā tādu bija 75), izdalot arī tiem „Baltic Student News" un informējot par stāvokli viņpus dzelzs aizkara. Tā atkal aizvadīts plašais amerikāņu studentu kongress, kurā LCCS atgādinājusi Latvijas likteni un guvusi jaunus draugus.

Par vienu no šiem jaunajiem draugiem kļuva Ilinojas senātora kandidāts Ch. Persijs, kurš kongresā stāstīja, ka bijis Latvijā. Kad viņam Maskavā jautāts, vai apmeklējis arī Latvijas valdību, viņš atbildējis ar pretjautājumu: „Kādu valdību?, paskaidrojot, ka ASV neatzīstot okupētās Latvijas valdību. Persijs slavēja Latviju un izteicās, ka latvieši uz savu zemi varot būt lepni. Viņš arī nofotografējās kopā ar abiem LSCS pārstāvjiem, kas bija atzīmēts arī kongresa izdotajā avīzē.

(Nobeigums 5. lpp.)

Skolēnam nav vairāk tiesības kā ķeblītim

KO DOMĀ IGAUNIJAS ĢIMNAZISTI

Kochtla-Jervas partijas komitejas sekretārs un filoloģijas kandidāts A. Varki izvērtējis sava partijas apgabala vidusskolas absolventu speciālos domrakstus, kuru temati bijuši: mīļākais skolotājs, patīkamākais priekšmets, komjaunatnes darbība skolā, sabiedriskās zinātnes un beigās kas man patika un nepatika skolā. Domrakstu analizi ievietojusi „Sovjetskaja Estonija", un no tās varam aptuveni spriest, kādas ir ne vien jaunatnes domas Igaunijā, bet arī pārējās Baltijas republikās.

Vispirms autors pakavējas pie „mīļākā skolotāja" tematu. Tas, pēc audzēkņu ieskatiem, esot taisnīgs, gudrs cilvēks ar principiem, labi pārzinot savu priekšmetu un nekad nebaidoties stundās klasē pārkāpt mācības programmas logatus. Tas arī apgāžot iesakņojušos aizspriedumu pret skolēniem, it kā tie parasti iecienot labsirdīgos, paglēvos un liberālos audzinātājus, kuri neuzstādot stingrākas prasības.

Taču tas viss vairāk ievadam. Īstenībā raksta autors atzīstas, ka audzēkņu lielais vairākums savos domrakstos pasvītrojot skolotāju nepaidagoģisko rīcību, subjektīvu pieeju audzēkņiem, uzpūtību, netaktiskumu, piesiešanos sīkumiem (paidagogi pa lielākai daļai tagad ir partijas biedri, — ref.), netaisnīgumu un tieksmi apvainot skolēnus.

Partijas organizācijām un pilsētas izglītības nozarei turpmāk ciešāk jāsekojot katra skolotāja darba stilam. Tā esot šodienas aktuālākā problēma, — uzsver filoloģijas kandidāts. Acīm redzot, lietas ir daudz ļaunākas, nekā atļāvies notēlot Igaunijas kompartijas oficiālais laikraksts.

Skolēnu patīkamākie priekšmeti esot ir humanitārie, ir dabas zinātņu un matēmatikas problēmas. Tā esot laba zīme, jo neizaugšot vienpusīgi speciālisti, ar kādiem līdz šim pārplūdināta padomju dzīve. Taču šai „labai zīmei" ir arī savas ēnas puses. Jaunie ļaudis iemācījušies orientēties ir kumānitārajās, ir dabas zinātņu problēmās, nav vairs tik viegli iekļaujami partijas dzīvēs un sevišķi komjaunatnes šaurajos logatos.

To netieši apliecina arī raksta autors, analizējot abitūrientu domas par komjaunatnes lomu skolā. A. Varki atzīstas: ir grūti apjaust un novērtēt komjaunatnes lomu skolās, jo abitūrientu atbildes, zīmējoties uz komjaunatni, atklāj maz iepriecinoša". Nedaudzās pozitīvās atbildes pazūd negātīvo vērtējumu jūrā. Neapmierinātie vienbalsīgi atzīstot, ka komjaunatnes organizācijas smago vezumu skolās velkot nelielā aktīvistu grupa. Tādēļ vezums tikko kustoties.

Domrakstos esot paustas arī daudzas „interesantas" domas par komjaunatnes sanāksmēm. Abitūrienti vaļsirdīgi atzīstot, ka tās vāji sagatavojot, esot garlaicīgas, notiekot „tukšu salmu" kulšana. Pieņemtie lēmumi pa lielākai tiesai paliekot uz papīra. Abitūrienti ieteicot komjaunatnes sanāksmes daudz rūpīgāk sagatavot, veltījot tās nopietniem audzināšanas jautājumiem skolas dzīvē, novēršot birokratismu, garlaicību. Runām šādās sanāksmēs vajadzētu būt konkrētām, lietišķām un īsām, kritikas un paškritikas domu caurausta̅m. Lēmumus sanāksmēs taču pieņemot tādēļ, lai tos īstenotu, nevis tikai protokolētu.

Tālāk — jaunieši sapņojot par iespēju sapulcēties kopā „neoficiālās sanāksmēs", lai izrunātu visu, kas sakrājies uz sirds, pastrīdēties, doties kopīgos izbraukumos (neorganizētos).

Par polītiskajām zinātnēm abitūrienti visumā esot atsaucīgi. Viņi šajās stundās iemācījušies patstāvīgi domāt. Lai gūtu vēl lielākus panākumus sabiedrisko zinātņu jomā, raksta autors ieteic šim „priekšmetam" izraudzīt visgudrākos un attapīgākos paidagogus, kuri bruņojušies ar vislabāko audzināšanas metodiku. Protams, ir cits jautājums, vai arī šie vislabākie partijas lektori un paidagogi spēs jaunatni pasargāt no patstāvīgas domāšanas, kura kļuvusi par padomju režīma kardinālo problēmu.

Ka tas tiešām tā ir, to atklāj A. Varki raksta nobeigumā, kurā iztirzāts jautājums, kādās domās abitūrienti visumā par savu skolu. „Abitūrienti galveno vērību pievērsuši trūkumiem." Piemēram, nevarot vienaldzīgi paiet garām tādam saucienam: „Skolā valda burvju aplis (audzinātāju vidū). Viena skolotāja pārmetumi nekavējoties izraisa varenu kampaņu no citu puses pret skolēnu. Vispār, skolēnam nav vairāk tiesību kā ķeblītim. Tas ir mans subjektīvs spriedums", piesardzīgi piezīmējot abitūrients. Bet citu abitūrientu viedokļi neko daudz neatšķiroties no šī. „Ja skolēns iekļuvis melnā sarakstā, tad var nezkā pūlēties, bet arvien paliks huligāns," atzīstoties kāds cits abitūrients. Tālāk minētas šādas abitūrientu domas: „Skolotāji visi kļuvuši tādi nepieejami..." — „Skolotāji un audzēkņi sveši viens otram..." — „Audzēknim vajadzētu godāt un cienīt savu skolotāju, bet ne bīties no tā... Mēs tomēr bīstamies."

Raksta autors šo abitūrientu dvēseļu nemieru mēģina izskaidrot pavisam „pilsoniski'. Jaunatne vēloties skolotāju atbalstu, draudzību ar tiem kā ar cilvēkiem, kuriem lielāka dzīves pieredze. Bet dažkārt audzinātājs izstieptajā jaunieša rokā draudzības vietā ieliekot akmeni. Citi abitūrienti gājuši vēl tālāk un izteikušies: „Kādēļ skolās nevarētu būt arvien tāda kārtība kā tad, kad gaida ierodamies kādu komisiju, kas pārbauda mācības gaitu?" Raksta autors nobeigumā piemetina, ka skolu direktori vēl arvien neesot tikuši vaļā no nevajadzīgās lepošanās ar nepelnītiem sasniegumiem, kas esot tik pretīgi jauniešiem un neesot tiem noslēpjami.

„Sovjetskaja Estonija" abitūrientu domrakstus apzīmē par ierosinājumiem skolu polītikas pārveidošanai Igaunijā. Vai tas patiesi tā notiks? Vai patiesi padomju birokrati padosies dažu jauno cilvēku patiesām, bet nepatīkamām domām par viņu līdzšinējo darbu, tam grūti ticēt. Nav izslēgts, ka visi šie domraksti-anketas agri vai vēlu nonāks drošības iestāžu rokās, un tur jauniešu brīvdomību un vaļsirdību izvērtēs citādi. Dažs labs jaunā ierosinājuma autors var „sadurties" ar nepelnītām grūtībām savās tālākajās izglītības gaitās, jo padomju režīms vēl arvien nav atmetis nodomu izaudzināt partijai 100% paklausīgu jaunu cilvēku. Kurš šai schēmā neietelp, tam var pietrūkt vietas arī augstskolā.

Taču lai būtu, kā būdams: igauņu abitūrienti sprieduši savos domrakstos bargu tiesu ne vien par komjaunatni, bet arī par partijas ieliktajiem un izraudzītajiem audzinātājiem un visu padomju skolu sistēmu. Arī tas ir ieguvums, kurš var nest augļus.

Pēteris Aigars

LATVIJA AMERIKĀ

77. N-RS. TREŠDIENA, 1966. G. 28. SEPTEMBRIS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Viņķelis, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Valdis Teteris, 17 Chester Hill Rd., Toronto 6, Ont., tālr. 463—4226.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

LASĪTĀJU VĒSTULES

UZVARA MŪSU — VALDES LOCEKĻU SKAITS MAINĪTS!

Mūsu trimdas presē bija lasāms, ka Amerikas latviešu apvienības valde savā sēdē vispusīgi iztirzājusi iesniegtos grozījumu projektus BPLA darbībai, kādēļ dienu vēlāk Brīvās pasaules latviešu apvienības valdes sēdē Vašingtonā uz ALAs iepriekšējā vakarā sagatavotās bazes pamata ātri vienojās par BPLA darbības noteikumu grozījumiem.

Šis presē lasāmais fakts mazliet mulsina lasītājus, jo grūti saprast, kādēļ jāsasauc BPLA valdes sēde ar dalībniekiem no trīs kontinentiem, ja ALAs valde iztirzā jautājumus BPLA sēdei. Varētu domāt, ka BPLA ir ALAs apakšorganizācija un turpmāk visu trīs kontinentu latvieši un to centrālās organizācijas būs apvienotas ALAs vadībā. Arī labi, ja vien pastāv vienotība un tiek paveikts nepieciešamais darbs.

Kā tālāk lasāms, BPLA sēdē iztirzāti jautājumi par to, kas mums jau ir vai bijis, bet attieksmē uz to, kas turpmāk darāms, nolemts to darīt tad, kad radīsies izdevība. Gluži tāpat, kā esam darījuši jau 20 gadu!

Iepriecina lēmums, ka pārkārtots BPLA valdes locekļu skaits. Tagad mēs varam būt droši, ka turpmāk veicamais darbs arī tiks paveikts, jo lielāks valdes locekļu skaits to neapšaubāmi garantē . . .

Priecīgais

☆

VARU IZPALĪDZĒT

Savā spredikī DV dienās Čikagā archibīskaps A. Lūsis aicināja ikvienu tautieti izlasīt mācītāja R. Vurmbranda liecinājumu ASV kongresa komitejā un to izplatīt vietējā sabiedrībā. Īsos vārdos archibīskaps atstāstīja šīs drausmīgās liecības saturu: māc. R. Vurmbrands pavadījis daudzus gadus Rumānijas komūnistu cietumos, ilgu laiku nav pat saules redzējis, nežēlīgi mocīts. Tagad viņš rietumpasaulei prasa, kādēļ tā draudzējas ar apspiesto tautu inkvizītoriem u. t. t.

Archibīskapa aicinājuma rezultātā vēlāk es izpārdevu DV svētku viesiem krietnu skaitu šī liecinājuma. Šo brošūru ar nosaukumu „Communist Exploitation of Religion, Testimony of Rev. R. Wurmbrand" var iegādāties par 15 centiem, pasūtinot pie Superintendent of Documents, U. S. Government Printing Office, Washington, D. C. 20402, U. S. A.

Ja kādam neērti izrakstīt čeku par tikai 15 centiem, lai pasūtinātu šo izdevumu no ASV valdības grāmatnīcas, tad apņemos izsūtīt šo brošūru katram, kas atsūtīs man pastmarkās 15 centu par grāmatiņu un 4 centus pasta izdevumiem. Ārpus ASV to izsūtīšu par trim starptautiskajiem pasta kuponiem. Mana adrese: Tedis Zieriņš, 2118 W. Schiller St., Chicago, Ill., 60622, U. S. A.

Tā kā māc. R. Vurmbrands liecina par visu konfesiju drausmīgām vajāšanām sarkanās varas režīmā, tā dodot vienu no spēcīgākajām apsūdzībām pret komūnismu, tad pūliksim katrs savu roku, lai šis liecinājums nonāktu pie daudziem rietumpasaules ļaudīm. No personīgās pieredzes zinu, ka to var samērā labi izplatīt.

Tedis Zieriņš, Čikagā

☆

VANDALISMS

„Jauki dzīvo Vecaucē, kur pats velns mūs netraucē!" — tā mēs kādreiz bezbēdīgi dziedājām dzimtenē. Tāpat un tikpat bezbēdīgi mēs tagad varētu dziedāt Saulainē, ja viss būtu kārtībā, bet . . .

Izskanējušas bērnu priecīgās klaigas, izdzisuši liesmojošie ugunskuri un izklīduši bērni pa visiem vējiem. Kluso ielejas mieru traucē tikai mūžīgi nemierīgie Notavasagas ūdeņi. Liekas, viss ir labākajā kārtībā, bet — tā tomēr nav! Ja dodamies kalnup pa ceļa nozarojumu, kas ved uz vasarnīcu rajonu, gājēja vaigs savelkas nepatikā. Ceļa abu pušu stāvās un smilšainās kraujas, kuras tiecas apklāties ar zaļumiem — kokiem, krūmiem un zāli, katru vasaru nometnes bērni iznīcina, tās izmīdot un izrakņājot. Šīs vasaras abu krauju demolēšana pārspēj visu iepriekšējo gadu postījumus. Sevišķi cietusi labās puses krauja, raugoties no lejas kalnup. Kraujas nogāzē sarakti grāvji, bedres un dobuļi — metra dziļumā, dažādā platumā un veidos. Kraujā augošajām priedītēm jau bojātas kailās saknes. Ir iespējams, ka stiprākā vēja brāzmā kraujas malā augošie koki var apdraudēt ceļa gājējus vai braucējus. Grāvji un bedres palikušas neaizbērtas, nometnes bērniem izklīstot, un traucē vasarnīcu rajonā satiksmi uz Kritušo karavīru pieminekli un Saulaines centru. Kaut arī bedres nolīdzinātu (kas to tagad darīs?), paliek vēl jautājums: ko darīt ar apdraudētajiem kokiem uz kraujas malas?

Šos novērojumus nododu sabiedrības zināšanai un rīcībai. Griežos pie bērnu vecākiem, Saulaines nometnes bērnu vadītājiem un skolotājiem ar aicinājumu atcerēties dzimtenes meža dienas, kuras regulāri rīkoja, lai ar kokiem izdaiļotu centrus un sabiedriskās ēkas. Saulainē, diemžēl, vērojams pretējais: tieši sabiedriskā centra tuvumā košumu iznīcina.

Latvieti - trimdiniek, atjēdzies, kurp eji, kurp ved jauno paaudzi!

Dabas draugs

GLĀBIET! ES NEESMU IGAUNIS!

„Glābiet! Es neesmu igaunis!" — Ar šādu virsrakstu zviedru laikraksts „Göteborgs - Tidningen" septembra sākumā ievietojis sava līdzstrādnieka, karikatūrista Arnolda Krolla „sūdzību", kurā mākslinieks atklāj, ka jau kuro gadu viņu piemeklē padomju propagandas plūdi igauņu valodā. (Runa ir par latviešu valodā izdotajai „Dzimtenes Balsij" radniecisko igauņu izdevumu „Kodumaa").

Arnolds Krolls rakstā „svinīgi zvēr", ka ir tīrasinīgs zviedrs, ka nekad nav dzīvojis Igaunijā, nekad nav to apmeklējis un nedomā arī Igaunijā „atgriezties", lai tur ‚piedalītos sociālistiskajā jaunceltnes darbā". Turklāt viņš neprotot ne vārda igauniski.

Iemesls, kāpēc padomju sūtniecība Stokholmā ievedusi Krollu savos sarakstos, ir apstāklis, ka vārds „Kroll' pazīstams arī kā igauņu vārds . . . Tā kā Zviedrijā ir bezgala daudz Olsonu, Arnolda Krolla tēvs mainījis uzvārdu. „Ja viņš būtu paredzējis, kas sagaida dēlu, viņš, droši vien, to nebūtu darījis," komentē laikraksts.

„Taupiet pastmarkas!" rakstā saka Arnolds Krolls. „Es šā vai tā nevaru lasīt to, kas atrodams šī izdevuma lappusēs. Turklāt mana māte, kurai laikrakstu Kodumaa sūta, jau sen mirusi. Propagandas materiāli sāka pienākt pēc viņas nāves . . ."

„Es nejaudāju pastāvīgi tīrīt savu papīrkurvi," saka Krolls. Jo nepienāk tikai propagandas laikraksts vien, bet arī grāmatas. Igauņu EMP apg. Stokholmā izdevis 10 sējumos kapitāldarbu, kurā pazīstami polītiķi, zinātnieki, žurnālisti un militāro lietu speciālisti analizējuši Igaunijas vēstures posmu no 1939. līdz 1945. gadam. Lai tur atrodamo atspēkotu, Igaunijā pavēlēts tipografiskajām spiedēm ripot, un tā tapuši šī izdevuma 11. un 12. sējums — vēstures „padomju versija". Tajā izgaismotas arī visas tās „neglītās konspirācijas," kuras Igaunija kopā ar Latviju vērsusi pret Pad. savienību, bet — ne vārda par Ribentropa sarunām ar Molotovu . . .

Grāmatas, pēc tam, kad tās apskatītas laikraksta „Göteborgs - Tidningen" redakcijā, nonākušas tiešā ceļā Krolla papīrkurvī. Bet tik smagu nastu Krolls turpmāk nevēloties stiept uz izgāztuvi. Tāpēc viņš cerot, ka turpmāk viņu liksšot mierā. Tik un tā viņu nekad tiešā ceļā nevarot aizsniegt informācija igauņu valodā par to, kā zviedru un amerikāņu kapitālisti bez sirdsapziņas pārmetumiem izmantojot godīgos igauņu bēgļus Zviedrijā.

„Nē, tagad pietiek, mīļie, dārgie ļautiņi padomju sūtniecībā!" — saka Krolls. „Nevēlos vairāk propagandas izdevumu. Goda vārds, es neesmu igaunis!"

GIR

Eduarda Vingra viņete un ilustrācijas

(135. turpinājums)

Kādēļ gan Dace tikai klausās, bet pati nekā nesaka, — domāju sevī. Agrāk Dace prata pasmieties par Ženu, runādama ar pašu komūnistu frazēm, dažkārt pat līdzīgi asprātīgajai Vīnertei. Bet tagad Dace vairās pat manī paskatīties, lai bez vārdiem apliecinātu, ka saprotamies un zinām, kā šādas runas novērtēt. Tomēr Dace klusēdama tikai raugās savā kafijas tasē. Kādas pārvērtības gan viņā notikušas?

„Bet tas nav viss," lielīšanos atkal atsāk Žeņa. „Mans trešais brālis, mākslas akadēmijas prorektors, arī sāka turpat Pērses ielā būvēties. Arī ar vidējā brāļa palīdzību. Panākumi dzīvē ir viss! Kad pāriešu darbā uz Rīgu, es arī būvēšu, kā teikt, likšu sev būvēt Pērses ielā ģimenes māju. Un tad mēs ierosināsim Pērses ielu pārdēvēt mūsu uzvārdā..." Nu Žeņa pievēršas man: „Un kā jums, mīļā, tagad klājas? Pastāstiet taču arī kaut ko par sevi."

Esmu jau pagurusi, klausoties Žeņas vāvuļošanā. Netik arī runāt par sevi. Šurp nākdama, gan biju cerējusi ar Daci pārrunāt un apsvērt savas problēmas, kuru nav mazums, bet tagad, Žeņas klātienē, to nevaru. Tādēļ atbildu ar vispārējām frazēm, nepasakot ne vārda par to, kas mani nodarbina un pat moka.

Tā kā abas ar Daci esam visai mazrunīgas, Žeņa stāsta atkal par saviem un dažu citu biedreņu priekiem un bēdām. Labāk gan viņai patīk runāt par panākumiem dzīvē un par visiem tiem, kuriem kaut kā laimējies.

Žeņa runā un runā, nemaz negatavojas iet. Laikam taču man būs jāiet pirmai, nemaz neaprunājoties ar Daci divatā.

Pēkšņi manā apziņā iešķiļas jautājums, par kuru līdz šim nemaz neesmu padomājusi: kopš kura laika Žeņa draudzējas vai mēģina draudzēties ar Daci? Cik atceros, agrāk Dace izjuta pret Žeņu tādu antipatiju, ka pēc iespējas no jebkāda veida saskares izvairījās, pat izsmiedama mani par sākotnējo izpalīdzēšanu „nelaimīgajai" Žeņai. Vai tagad ir citādi? Jeb vai viss tikai sagadīšanās?

It kā manas domas uzminējusi, Žeņa saka:

„Mēs ar Daci tagad tiekamies bieži, taču tepat kaimiņos strādājam. Kopš abas kandidējam uz partiju, radušās arī citas kopīgas iešanas. Jā, partijas kandidātam jāapliecina, ka ir šāda goda cienīgs. Tā arī mums abām pirms vēlēšanām bija jādarbojas par aģitātorēm savā iecirknī. Katru vēlētāju mums nācās apmeklēt personīgi vismaz divas reizes, lai pārliecinātu, ka vēlēšanās visiem jāpiedalās, jo citādi . . . Ja kāds negribēja lāgā saprast un sāka atrunāties ar tā saukto rīcības brīvību, kuru garantē konstitūcija, tad piešķīrām sarunai vajadzīgo apakštoni . . . Lai saprot, kā var klāties, ja nebalsos! Dace to visu vēl tā īsti neprot, tādēļ viņai bija labi, ka varēja iet pārī ar mani, lai visu vajadzīgo mācītos."

„Tu stāsies partijā?" man negribēti asi paspruk.

Esmu apjukusi. Raugos pāri galdam Dacē, bet viņa no mana skatiena izvairās, tikai piekrītot pamāj ar galvu, tad vēl zemāk noliecas pār kafijas tasi.

Lai kas, bet — tieši Dace! . . . Tālākajā Žeņas pļāpāšanā vairs neklausos, jo šis jaunums mani smagi skar, liek arī daudz pārdomāt. Kādēļ Dace to dara?

Mans samulsums un vilšanās draudzenē tik liels, ka, ar nevaļu aizbildinādamās, steidzos atvadīties. —

Nakts vilciena kupeja ir patukša. Iespiedusies tās stūrī, ļauju domām vaļu.

Kādēļ īsti Dace kandidē uz uzņemšanu partijā? Piespiesta? Jeb vai tam kāds sakars ar Noldi? Viņu laulība nebija laimīga, tā izirusi. Noldis universitāti bija spiests atstāt, jo arī netika pāri marksisma eksāmenam. Kopš šī laika, kā man licies, viņu mocīja mazvērtības apziņa. Līdzīgi citiem, kas kaut kāda iemesla dēļ palikuši pusceļā, arī Noldis sāka kritizēt mūsu cenšanos iesākto pabeigt, bet, lai pierādītu, ka tomēr tiek dzīvē uz priekšu, viņš kļuva partijas kandidāts jau tad, kad mēs universitātē likām valsts eksāmenus. Drīz vien Noldis kādā uzņēmumā tika par direktora vietnieku.

Dace Noldi mīl vēl arvien, par to esmu pārliecināta. Vai tagad viņa mēģina Noldi atgūt, kandidējot arī pati uz partiju? Jeb vai tiešām arī viņai nu kaut kas pielipis no komūnisma mācības, kura mums gadiem ilgi potēta?

Atbildi uz šiem jautājumiem saņēmu vēlāk, dienu pirms Latvijas atstāšanas. Līdz tam mūsu attieksmes palika ārēji pieklājīgas, tomēr vēsas. Tieši polītika ir tā, kas Pad. savienībā bieži atsvešina vai izšķir pat tuvākos draugus vai vienas ģimenes piederīgos.

34.

LIELĀKAIS PAZEMOJUMS

Esmu atkal Rīgā. Pilsētas 1. klīniskās slimnīcas ādas nodaļas katedru vada profesors Šteins. Stāsta, ka viņš ir Volgas vācietis, bet patiesību neviens neuzzina. Taču runas varētu būt pareizas, ja par pierādījumu pieņemtu viņa labās vācu valodas zināšanas, kā arī biežo atsaukšanos uz vācu grāmatu autoriem, iztirzājot atsevišķās ādas slimības.

Sieviešu nodaļas virsārste ir Dr. Mazkalniņa, vīriešu nodaļā — krieviete Safarova. Kopīgais ādas klīnikas gultu skaits ir ap 150. Pastāv arī ādas un venerisko slimību ambulance, kurā nodarbināti kādi 15 ārsti, bet visas nodaļas ārstu kopskaits svārstās starp 25 un 30.

Esmu iedalīta sieviešu nodaļā pie Dr. Mazkalniņas, kurā bez manis strādā vēl 4 ārstes. Divas reizes nedēļā notiek profesora vizīte augšstāvā, tāpat divas reizes apakšstāvā. Bez tam katru rītu ir tā sauktā „piecminūte", kurā jāpiedalās visiem ārstiem, kas nodarbināti nodaļā vai poliklīnikā. Iepriekšējais dežūrārsts nolasa ziņojumu, direktors vai nodaļu vadītājas sadala norīkojumus atsevišķajiem ārstiem. Reizi nedēļā savukārt sapulcējamies, lai noklausītos referātus, kurus pēc kārtas sagatavo kāds no kollēgām, sevišķi uzsverot un iztirzājot jaunākos pētījumus.

Šai laikā manā dzīvē sākas posms, par kuru daudz grūtāk rakstīt nekā par jebkuru citu atgadījumu. Grūti tādēļ, ka tieši šis laiks saistās ar lielāko pazemojumu, kuru esmu piedzīvojusi, ar bailēm un pat šausmām.

(Turpinājums sekos)

TVIJA
AMERIKĀ
DIENA, 1966. G. 28. SEPTEMBRIS
EDAKCIJA TORONTO.
— Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston
t.; tālr. 531—4533;
— Silvija Ancāne, sasniedzama re-
9;
Rūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park
rough, Ont.; tālr. 759—8076;
ts Podnieks, 26 Underhill Dr., Don
-6933;
lis Teteris, 17 Chester Hill Rd.,
3—4226.
CIJA EIROPĀ:
4 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.
skriptus pēc vajadzības īsināt. Ne-
neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta at-
marka (Kanadā) vai starptautiskais
ēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem
iktās domas ir rakstītāja personīgs
umā atbilst arī redakcijas viedoklim.
V un Kanadā — par mēnesi $1.50;
ēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu
00. Atsevišķa numura cena 20 centu.
ludinājumu daļā $1.60, bet tekstā
20 — $4.40 par 1 collas slejas telpu.

NEESMU IGAUNIS!

...dumaa sūta, jau sen mirusi. Propagandas materiāli sāka pienākt pēc viņas nāves . . ."

„Es nejaudāju pastāvīgi tīrīt savu papīrkurvi," saka Krolls. Jo nepienāk tikai propagandas laikraksts vien, bet arī grāmatas. Igauņu EMP apg. Stokholmā izdevis 10 sējumos kapitāldarbu, kurā pazīstami politiķi, zinātnieki, žurnālisti un militāro lietu speciālisti analizējuši Igaunijas vēstures posmu no 1939. līdz 1945. gadam. Lai tur atrodamo atspēkotu, Igaunijā pavēlēts tipografiskajām spiedēm ripot, un tā tapuši šī izdevuma 11. un 12. sējums — vēstures „padomju versija". Tajā izgaismotas arī visas tās „neglītās konspirācijas," kuras Igaunija kopā ar Latviju vērsusi pret Pad. savienību, bet — ne vārda par Ribentropa sarunām ar Molotovu . . .

Grāmatas, pēc tam, kad tās apskatītas laikraksta „Göteborgs - Tidningen" redakcijā, nonākušas tiešā ceļā Krolla papīrkurvī. Bet tik smagu nastu Krolls turpmāk nevēloties stiept uz izgāztuvi. Tāpēc viņš cerot, ka turpmāk viņu liksot mierā. Tik un tā viņu nekad tiešā ceļā nevarot aizsniegt informācija igauņu valodā par to, kā zviedru un amerikāņu kapitālisti bez sirdsapziņas pārmetumiem izmantojot godīgos igauņu bēgļus Zviedrijā.

„Nē, tagad pietiek, mīļie, dārgie ļautiņi padomju sūtniecībā!" — saka Krolls. „Nevēlos vairāk propagandas izdevumu. Goda vārds, es neesmu igaunis!"

GIR

...ārēji pieklājīgas, tomēr vēsas. ...ā, kas Pad. savienībā bieži atsve... t tuvākos draugus vai vienas ģi...

34.

...KAIS PAZEMOJUMS

...Rīgā. Pilsētas 1. klīniskās slimnī... katedru vada profesors Šteins. ...Volgas vācietis, bet patiesību ne... ču runas varētu būt pareizas, ja ...pieņemtu viņa labās vācu valodas ...biežo atsaukšanos uz vācu grāma... zājot atsevišķās ādas slimības.

...ļas virsārste ir Dr. Mazkalniņa, ...krieviete Safarova. Kopīgais ādas ...its ir ap 150. Pastāv arī ādas un ...ambulance, kurā nodarbināti kā... as nodaļas ārstu kopskaits svār... 0.

...sieviešu nodaļā pie Dr. Mazkal... ...nanis strādā vēl 4 ārstes. Divas ...k profesora vizīte augšstāvā, tā... ...akšstāvā. Bez tam katru rītu ir ...nūte", kurā jāpiedalās visiem ār... ...ināti nodaļā vai poliklīnikā. Ie... ...rsts nolasa ziņojumu, direktors ...as sadala norīkojumus atsevišķa... ...i nedēļā savukārt sapulcējamies, ...erātus, kurus pēc kārtas sagata... ...m, sevišķi uzsverot un iztirzājot ...s.

...ā dzīvē sākas posms, par kuru ...tīt nekā par jebkuru citu atgadī... ka tieši šis laiks saistās ar lie... kuru esmu piedzīvojusi, ar bai... ...ām.

(Turpinājums sekos)

Austra Augenberga

Edinburgas 20. svētku spēles

Edinburgas svētku spēles savā 20. pastāvēšanas gadā tiešām attaisnoja nosaukumu „internacionālais festivāls". Atklāšanas diena izrādījās tik vāciska, ka daudzie vāciešu nīdēji britu salā droši vien grozīja galvas. Tradicionālajā atklāšanas dievkalpojumā-koncertā vecajā St. Džaila katedrālē spredikī teica vācu mācītājs Tilike, skotu orķestris atskaņoja Vāgnera „Meistardziedoņu" uvertīru, un šajā Skotijas presbiterāņu cietoksnī atskanēja luterāņu himna „Dievs Kungs ir mūsu stipra pils". Pēc tam sākās krievu „invāzija": Maskavas radiofona orķestris deva 4 koncertus; it kā no pilnības raga izbira vesela virkne jaunu, Rietumos nepazīstamu krievu solistu. Krievu „iebrukumam" sekoja vācu opera no Štutgartes, kurā uzstājās arī latviete Paula Brīvkalne, bet pa starpām raibā rindā visdažādāko tautību mākslinieki, — netrūka pat grieķu drāmas.

Sniegšu tikai pāšus galvenos iespaidus un centīšos būt objektīva savos spriedumos, šķirot mākslu no politikas un nacionālām antipatijām un simpatijām. Vispirms minēšu Štutgartes operu. Pirmoreiz Edinburgā uzveda modernā komponista Albana Berga (Šenberga skolnieka) operu „Lulū", kuras saturs ņemts no divām Vēdekinda lugām. Izrāde bija rūpīgi sagatavota, uzticot pat mazākās lomas rutinētiem spēkiem. Pirmo reizi redzēju Vilanda Vāgnera inscenējumu modernā operā. Tas bija ļoti interesants: savdabīgs reālā un fantastiskā elementa savienojums. Bija īpaši, skaisti krāsu efekti kā vienmēr V. Vāgnera inscenējumos. V. Vāgners vēlējās personīgi ierasties Edinburgā, bet slimības dēļ nevarēja. Berga skarbā, disonancēm bagātā mūzika atbilst operas drūmajam saturam. Titullomas tēlotāja Anja

SARUNA AR LATVIEŠU MĀKSLINIECI PAULU BRĪVKALNI

Silja likās kā radīta Lulū lomai — ārēji valdzinoša, ar viļņu, grāciozu ķermeni un kustībām, ļoti labu tēlojumu, īsta „liktenīgā sieviete", kuŗa iznīcina visus, kas tai tuvojas. Kāds britu kritiķis salīdzināja viņu ar Brigitu Bardō. Mūsu tautietei Paulai Brīvkalnei šai operā bija maza loma (tajā tikai 3 sieviešu lomas), bet rūpīgi izstrādāta. Tulloma rakstīta koloratūrsoprānam. Stingrais „Sunday Times" mūzikas kritiķis rakstīja par „Lulu" izrādi, ka tajā „visi un viss" bijis savā vietā, no mūzikas un drāmatiskā viedokļa esot grūti iedomāties pilnvērtīgāku izrādi.

Arī Vāgnera „Lohengrīnu" uzveda Vilanda Vāgnera inscenējumā. Pēdējais vienmēr meklē un eksperimentē, un tas ir labi, jo citādi arī lieliskās Beireutas svētku spēles sastingtu rutīnā. Bet eksperimenti dažreiz neizdodas pat vislielākajiem talantiem. Jūsmoju par „Tanheizeru" un „Parsifala" inscenējumiem Beireutā, bet nevaru to teikt par „Tristanu un Izoldi", man ir arī daži iebildumi pret „Lohengrīnu". Vilanda Vāgnera pieeja ģermāņu teiku pasaulei ir pareiza: viņš inscenē to irreālos, fantastiskos krāsu toņos, uzsverot statisko, nekustīgo principu masu skatos, radot skaistas, plastiskas grupas un krāsu efektus. Viss tas bija arī „Lohengrīnā", bet ne visai laimīga izrādījās krāsu izvēle abām galvenajām personām — Elzai un Lohengrīnam, jo arī krāsām ir sava simboliska nozīme. „Lohengrīns" romantiskajai ideālās mīlas pasaulei atbilst baltās, gaišzilās un sudrabotās krāsu gammas, bet ne sārtie un zelta toņi. Lohengrīna lomā bija V. Vindgasens, kuŗš vēl arvien šķiet labākais Vāgnera varoņtenors Vācijā. (cienīgs pēcnācējs vēl nav radies!). Lohengrīna lomā viņš ieturēto dziedājumu, bet „Grāla stāstā" — laikam balss indispozicijas dēļ — viņam pietrūka graujošā kāpinājuma. Nevainojami bija orķestris un koris. Mocarta „Burvju flauta" ir grūti inscenējama opera, jo tajā apvienoti divi pretēji elementi: nopietnais un komiskais (Papageno), starp kuriem režisoram izveicīgi jābalansē, nepārspīlējot ne vienu, ne otru. Štutgartes operas bija apstājušies uz robežas starp abām galējībām.

Štutgartes operas izrādes bija ļoti labi apmeklētas, daudzas pat izpārdotas. Ar Berga „Voceku" pat notika Edinburgā nedzirdēta spekulācija: daži pārdevuši biļetes par trīskāršu cenu. Par nelaimi pēdējo šīs operas izrādi nācās atcelt diriģenta Kleibera pēkšņās saslimšanas dēļ.

Maskavas orķestris esot vislielākais Pad. savienībā, bet tas nav izrādījies. Ļeņingradas orķestris bija pārāks. Orķestra stiprā puse ir stīdzinieki, tomēr arī tiem nav Vīnes filharmoniķu brīnišķīgi skaistās, zīdam līdzīgās skaņas. Ir gan jābrīnās par orķestra izturību: Londonā un Edinburgā tas deva 10 koncertu bez pārtraukuma, atskaņojot ikvienā jaunu programmu. Diriģenta Roždestvenska stiprā puse ir „forte" un „presto". Visinteresantākais bija Čaikovska 5. simfonijas atskaņojums, kaut varēja būt dažādās domas par ātro tempu un simfonijas pārmērīgu drāmatizēšanu. Gribējās dzirdēt vairāk liriska elementa. Maskavas orķestros guva vētrainas ovācijas, kādas nav izpelnījušies daudz labāki orķestri; arī radio vēstīja par tādu pašu brāzmainu uzņemšanu Londonas koncertos. Šais faktos, gribot negribot, saklausāmi „politiski apakštoņi", krievi kļuvuši ļoti populāri šai zemē. No krievu solistiem pazīstams bija tikai Emīla Gilela vārds. Bēthovena, Šūmana un Prokofjeva kompozīcijās viņš žilbināja ar technikas spožumu, bet no krievu pianistiem Svjatoslava Richtera priekšnesums pirms dažiem gadiem bija spārotāks un izjustāks. Visinteresantākā bija Prokofjeva 8. sonāta, kuŗu pirmoreiz atskaņoja Maskavā 1944. gadā šis pats pianists. Sonāta radīta Prokofjeva dzīves pēdējā posmā, kad „vētras un dziņu" laikmets viņam bija jau pagājis.

Arvien lielāku publikas un kritiķu atsaucību sāk iegūt pašu skotu Nacionālais orķestris sava apdāvinātā diriģenta A. Gibsona vadībā. Viņa Mālera 8. simfonijai veltītais koncerts bija izpārdots. Šā gada festivālā uzstājās arī Kanadas Nacionālais jaunatnes orķestris V. Suskinda vadībā un guva preses un publikas atzinību. (Nobeigums sekos)

Kanadiešu mākslas pasaulē ar vērienīgu atbalstu pazīstamais bij. Ontario provinces gubernātors J. Makejs (J. Keiller-Mackay) ar dzīvesbiedri uzņēmies latviešu gleznotājas Gundegas Cennes gleznu izstādes protektorātu. Mākslinieces jauno darbu skati atklās 27. okt., pl. 7.30 vakarā W& W mākslas galerijā (830 Yonge St., pusotra bloka ziemeļos no Bloor St.). Skatē būs redzami G. Cennes pēdējā laikā 30 darbi eļļā.

Kultūras chronika

Komponists Valdemārs Ozoliņš uzrakstījis Ziemsvētku mikali jauktiem koŗiem un variācijas klavierēm par tautas dziesmu „Visi gani mājās dzina". Novilkumi — nošu rakstāmmašīnas technikā par 1 un 4 dol. gabalā pieprasāmi autoram — 3110 Skyview Ave., Pueblo, Colo., 81003, U.S.A.

Lidija Auzāne - Vītoliņa uzrakstījusi īsu Ziemsvētku ludziņu vienā cēlienā — „Ziemsvētku vēstule", kas domāta pamatskolas vecuma bērniem. Autore šo savu jauno darbu nosūtījusi DV lugu krātuvei Bostonā (Mrs. V. Lamberga, 50 Concord St., Newton Lower Falls, Mass. 02162, U.S.A.), kur interesenti to var pieprasīt.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

„Sporta Apskats" Nr. 193 (343), mēnešraksts latviešu sportistiem svešumā, šāgada jūlija izdevums, 16 lpp.

Lietuviešu kultūras darbinieku dienas

Ikgadus septembra sākumā notiek lietuviešu kultūras darbinieku dienas vasaras atpūtas vietā Tabora Farmā, netālu no Sodus, Mičigenā. Rīkotāji ir Santara-Šviesa, divu studentu organizāciju federācija, un šīs dienas notiek regulāri jau kopš 1955. gada. Parasti tajās ierodas ap 150 cilvēku, galvenokārt vidēja vecuma un jauni akadēmiķi, rakstnieki, mākslinieki, mūziķi un studenti. Šogad kultūras darbinieku dienas notika no 7.—11. septembrim. Par lektoriem bieži tiek pieaicināti lietpratēji Austrumeiropas jautājumos. Pērn viens no tiem bija plaši pazīstamais poļu dzejnieks un esejists profesors Česlavs Milošs (Czeslaw Milosz), kas darbojas par mācības spēku Berklejas universitātē. Dienu galvenais uzdevums ir kultūras veicināšanas darba iztirzāšana un okupētās Lietuvas attīstības novērtēšana. Bez tam parasti izrāda kādu eksperimentālu lietuviešu īslugu un noorganizē rakstnieku cēlienu. Draudzīgā gaisotne ne tikai pamudina dalībniekus izteikt savas domas, bet pat pacieš domstarpības. Šādā veidā lietuviešiem radies vienreizējs forums gara darbiniekiem, kas savu izglītību ieguvuši vai nu Vācijā (tur dibināta studentu organizācija Šviesa), vai ASV (kur radusies Santara). Bez tam Santaras-Šviesas federācija ceļ tiltu no jaunās paaudzes uz vecākām.

Šogad par lektoriem bija aicināti arī Astrīde un Ivars Ivaski. Abi nolasīja lekcijas par latviešu resp. igauņu dzejas attīstību trimdā un okupētajā dzimtenē pēc otra pasaules kaŗa. A. Ivaska iepazīstināja klausītājus ar zaudējumiem, kuŗus latviešu dzeja cietusi okupācijas un kaŗa laikā. Tad viņa pievērsās trimdas dzejas veikumam, kā arī pozitīvi novērtējamam pienesumam okupētās Latvijas dzejā. Dr. Ivars Ivasks apskatīja nozīmīgākos strāvojumus neatkarības laika igauņu dzejā, kā arī tās pēckaŗa attīstībā trimdā un dzimtenē.

Rakstnieku cēlienā piedalījās lietuviešu dzejnieki Jurģis Blekaitis, Kazis Bradūns, Mariuss Katiliškis un Ļūnē Sutema. Savus dzejoļus angļu atdzejojumā un oriģinālvalodā nolasīja arī A. un I. Ivaski, daži no tiem pēc tam tika nolasīti lietuviešu atdzejojumos, ko bija paveicis dzejnieks Henriks Nagis. Interesi dalībniekos radīja latviešu un igauņu grāmatu klāsts, bet sevišķi lietuviešu dzejai un mākslai veltītais „Jaunās Gaitas" 58. numurs. Ilmāra Rumpētera lietuviešu krāsās un ar lietuviešu tautas mākslas motīviem darinātais vāks tūlīt pievērsa uzmanību. Lietuviešu žurnāls „Metmenis" (Metmenys — meti vai uzmetumi), kas iznāk pāris reižu gadā un veltīts dažādām kultūras problēmām, drīzumā cer publicēt latviešu un igauņu rakstniecībai un mākslai veltītu numuru. Tajā paredzēts ievietot arī A. un I. Ivasku lekcijas kopā ar latviešu un igauņu dzejoļu atdzejojumiem.

Santaras-Šviesas federācija ir vienreizēja parādība, kuŗai, diemžēl, grūti atrast līdzinieci latviešu vai igauņu kultūras dzīvē. Samērā maza studentu organizācija (ap 200 dalībnieku) spējusi paveikt tiešām iespaidīgu darbu, no kuŗa Tabora Farmas kultūras dienas ir tikai daļa. Federācija aktīvi atbalsta labākā lietuviešu kultūras žurnāla „Metmenis" izdošanu. (Žurnāls iznāk uz ļoti laba papīra, katram numuram pievienotas vairākas baltmelnas mākslas darbu reprodukcijas. Katra numura apjoms ir 140—200 lp.), gadā iznāk 1—2 numuri, kopš žurnāla nodibināšanās 1959. g. iznākuši pavisam 11 numuri. Kaut abonentu ir tikai 400, žurnālu iespiež 800—900 eksemplāros. Atsevišķa numura cena ir 1.50 dol., četri numuri 5 dol. Žurnāls pasūtināms pie: Mr. Ramojus Vaitys, 615 Hinman Ave., Evanston, Ill.)

Santaras-Šviesas federācijas un žurnāla „Metmenis" redakcijas locekļi darbojas arī angļu žurnāla „Lituanus" redakcijā. Šo žurnālu 1954. gadā sāka izdot Lietuviešu studentu apvienība, tas iznāk četrreiz gadā jau 12. gadagājumā, pievērsdamies dažādiem jautājumiem, kas skaŗ baltu tautas, sevišķi Lietuvu. Pirmos žurnāla numurus iespieda tikai 1000 eksemplāros, bet ik pa pāris gadiem eksemplāru skaits bija jāpalielina, kamēr tas sasniedza 7000. Līdztekus nepārtraukti uzlabojies arī žurnāla saturs. Ar mūsu „Zintīm" tas ir vienīgais žurnāls, kas iznāk angļu valodā un veltīts baltu kultūras izplatīšanai. „Lituanus" tiek piesūtīts par brīvu daudzām ASV augstskolām. (Pasūtināms pie: Lituanus, Box 9318, Chicago, Ill. 60690; atsevišķa numura cena 1 dol., gadā 3 dol.)

Ar pašas līdzekļiem Santaras-Šviesas federācija izdod arī grāmatas. Laikā no 1958.—1963. gadam izdotas 7, bet 1964.—1966. gadam 8 grāmatas, pie tam pēdējās ar autosadursmē nogalinātā dzejnieka Algimanta Mackus fonda gādību. Izdoti galvenokārt jauno dzejnieku dzejoļu krājumi un avangardiskas lugas, kas virza uz priekšu lietuviešu rakstniecības attīstību, bet kuŗu izdošanu citi apgādi nevēlas riskēt. 1964./65. gadā federācija piešķīrusi 2400 dol. stipendiju lietuviešu romānu rakstniekam Mariusam Katiliškim, lai viņš varētu netraucēti nodoties radošam darbam. Ziemas sezonas laikā federācija atbalsta avangardisku lugu izrādes Čikagā un citos lietuviešu centros.

Mums sevišķi jāievēro apstāklis, ka šo lielo un svētīgo kultūras darbu paveic ne tikai rakstnieki un kritiķi, bet pirmām kārtām arī inženieri, ārsti, ķīmiķi un citi akadēmiķi, kas darbojas kā žurnāla „Metmenis" redakcijā, tā technisko darbinieku kollēģijā (pēdējo ir pavisam 14), nododamies šim darbam ar lielu, bet it kā pašu par sevi saprotamu dedzību. Diemžēl, mūsu literāro žurnālu „Ceļa Zīmes", „Jaunā Gaita" un „Zintis" stāvoklis ir pavisam citāds: darbinieku un atbalstītāju trūkums tiem gadu no gada draud kļūt liktenīgs. Mūsu publikācijas jāiznes uz saviem pleciem vienam vai pāris cilvēkiem ar minimālu organizāciju un sabiedrības atbalstu. Kādēļ tas tā, par to derētu padomāt, pirms vēl nav par vēlu. Varbūt arī mūsu akadēmiķu organizācijas varētu atbalstīt kultūras darbu trimdā tādā mērā, kā Santaras-Šviesas federāciја?

A.I.

Andrejs Eglītis

AR ILGIEM GADIEM

Ar ilgiem gadiem važas sadilušas pašas būs,
Kas miesas dumpīgās ar moku svaru dziļi grauza —
Neviena vēsts vairs sāpēs nededzinās mūs
par tiem, kas cietumos ar galvām dzelžu durvis dauza.
Ar ilgiem gadiem važas sadilušas pašas būs.
Bez varas pārkritīs pār nezināmo kapu dusām —
Rets sirdspukstiens vēl sasaistīs ar upurētiem mūs,
Ko klēpī asiņainā aiznes krievu zeme klusām.
Ar ilgiem gadiem važas sadilušas pašas būs —
Nedz nest mēs līdzējuši tās, nedz zinām viņu svaru,
Kur ausmas piedzimušās dus ar nāves nakti garu.

INDRA GUBIŅA

Viņas vārds

STĀSTS

(1. turpinājums)

Nez', kāpēc viņa tā uzreiz steidzās, caur dārzu, kurā bira pārziedējušie ceriņi un kā brīnums dega sarkanas kastāņu sveces. Ap veco, lielo ēku dārzs bija kopts, bet tālāk jau pārvērties vai mežā, droši vien gadiem savvaļā atstāts. Grantētais celiņš tāds bija tikai koptajā daļā, tālāk pāriedams vienkāršā iemītā takā. Agra jau bija uz tās, kad Edgars viņu panāca.

„Ak tad nevajadzēja vis tās piezīmes?" viņš, droši vien, diezgan atklāti pasmīnēja. Agra paķēra burtnīcu un tādā pašā tonī atprasīja: „Nespējāt panest, vai?"

Nē, tanī vakarā viņi, laikam, neskatījās uz Štādes ugunīm. Edgars notikumu secību vairs īsti neatcerējās, taču zināja, ka vienā vakarā — jā, siltā, dūmakainā pavasaŗa vakarā viņi abi pa taku aizgāja līdz pļavai, kur ceļu nožogoja kārtis. Viņi atspiedās pret tām un skatījās, kā zilajā vakarā gaišāka un gaišāka kļuva Štāde.

„Tur ir pilsēta, straujums, gaisma, te gandrīz neticams miers," Agra iespieda zodu plaukstā un neskaidri runāja. Tad viņi skatījās tālumā un labu laiku klusēja. Lai klusums neieilgtu, Edgars sāka runāt:

„Ko jūs iesāksit, kad beigsit studijas?"

Agra iesmējās. „Kad es beigšu studijas! Vai jūs tiešām ticat, ka es beigšu? Kā un kur? Nē, es nebeigšu. Jūs arī ne." Brīdi viņa klusēja, kā vēlēdamās saklausīt savu vārdu atbalsi. „Nē, mēs nevaram tā vēl dzīvot gadus četrus, piecus. Kādam atrisinājumam jānāk. Jūs taču redzat, ka Vācijā palikt mēs ilgi nevarēsim."

„Bet kāpēc tad jūs īsti studējat?"

Agra paraustīja plecus un pagriezās pret kārtīm ar muguru.

„Droši vien mums, lielākai studentu daļai, ir viens iemesls, kāpēc mācāmies. Kaut kas ir jādara. Kad mācījos ģimnazijā, dienas bija ar saturu, kad skolu pabeidzu — satura vairs nebija. Kādu laiciņu var nedarīt nekā, atpūsties, bet cik ilgi tad? Nīkt bezdarbībā, gaidīt tikai ēdiena reizes? Nē, tas ir par daudz vienmuļi, par daudz bezjēdzīgi. Man bija jāpiepilda savas dienas. Ar studēšanu to var."

„Un par nākotni jūs nedomājat nemaz?"

„Par nākotni jau mēs visi izvairāmies domāt. Kāda tad tā mums pašlaik var rādīties? Paklausieties, kas notiek ar tiem, kuŗi aizbraukuši uz Angliju: viņi tur visi strādā fabrikās, virtuvēs, slimnīcās. Vienkārši strādnieki, visi! Viņi nopelna, ir paēduši, var pieklājīgi apģērbties. Bet viņiem vairs nav laika sev. Viņi vairs nevar studēt. No studenta par strādnieku var kļūt dažās stundās, bet vai no strādnieka kādreiz varēs atkal kļūt par studentu, ir liels jautājums. Nu, un zinības jau ir vienīgā manta, ko arī bēgļi var saglabāt un visur līdz paņemt. Tāpēc es esmu nolēmusi krāt šo mantu."

Agra pagrieza galvu sānis. Pret tālumā blāvojošām pilsētas ugunīm asi iezīmējās viņas profils kā melna ēna uz pelēkas sienas. Edgara skatiens no Agras profila pasviedās augstāk, kur debesīs jau spīdēja dažas blāvas zvaigznes. Likās, tās noskatījās uz viņiem kā uz mīlniekiem. Par šo domu viņam pašam vajadzēja pasmaidīt.

„Un ko jūs darīsit? Patiešām studēsit, kamēr beigsit?"

„Nezinu. Pašiem uzturs būs kādreiz jānopelna. Mūžīgi jau mūs citi nebaros. Man kā vīrietim jāspēj ģimene apgādāt, kaut kas ir jāiemācās. Jūs taču zinait, ka esmu precējies?"

Vai viņam likās, jeb vai patiešām Agrai nodrebēja lūpas? Viņas balss tomēr bija mierīga, mazliet paskarba:

„Protams, ka zinu. To liecina jūsu laulības gredzens, tas vēl tīri spožs. Vai sen kā to valkājat?"

„Divi mēneši," Edgars atteica, un pēkšņi šie divi mēneši likās garš laiks. Agra pakāpās, apsēdās uz žoga kārtīm un skatījās uz Štādes ugunīm.

Vai tovakar vēl viņi kaut ko runāja, vai kurp kopā gāja, Edgars vairs neatcerējās.

Divi mēneši! Kas gan ir divi mēneši!

Un tagad, sēžot savā istabā ar pievērtām acīm un pievērtu grāmatu uz ceļiem, Edgaram gribējās par sevi skaļi smieties.

Kā gan viņš iegrima pats savās atmiņās, bet grāmatas Edgaru aizmirsa pavisam! Jālasa, jāredz, vai tiešām rakstītāja ir toreiz sastaptā Agra.

★

Dienas steidzās, pazuda, saplūda cita ar citu. Sen izlasīta bija Agras Rūjas grāmata, dažas vietas pat pārlasītas, ar sievu pārrunātas. Jā, Edgars bija pārliecināts, ka Agra Rūja ir tā pati Agra Balode, un stāstā „Pavasaris" viņš ir tēlotais Edgars, viņš — pirms septiņpadsmit gadiem. Reizēm Edgars pats sevi pieķēra, ka daudz rūpīgāk tagad lasa laikrakstus, skatās dažādo vietu sarīkojumos, ko agrāk nekad nedarīja. Kaut kā viņš negribēja sev atzīties, ka meklē Agru Rūju. Dīvainā kārtā arī viņa domas tagad šad un tad atgriezās pagātnē, tajās divi nedēļās Horneburgā, kad dienu dienā viņš satika Agru.

Septiņpadsmit gadu viņš nebija domājis par šo meiteni, bet nu, nu likās, ka viņa brīžiem pat stāvētu blakus. Edgars mēģināja pats par sevi smieties. Meitene? Pēc septiņpadsmit gadiem! Varbūt viņi jau agrāk kaut kur pagājuši viens otram garām nepazīdamies vairs! Droši vien Agra tagad precējusies, kundze pusmūžā. Rūjas kundze. Muļķīgi, bet tas kaut kā tomēr kaitināja, radīja Edgarā gandrīz tādu kā vilšanās sajūtu. Vai viņš būtu gribējis, lai Agra paliktu vecmeitās? Iemīlējies taču toreiz viņš nebija! Tiesa, viņam patika ar Agru parunāties, pabūt kopā. Uzskati viņiem bieži nesaskaņēja, un tādās reizēs jau viņi abi iekarsa, katrs savu pārliecību aizstāvēdams un pierādīdams. Tajās reizēs Edgars strīdu allaž izbeidza, teikdams, ka Agras uzskatus dzīve pati vēlāk izvētīs. „Satiksimies pēc desmit gadiem, tad runāsim atkal!" tas bija viņa iemīļotais teiciens. Pēc desmit gadiem! Agrai tā likās mūžība.

Agra gan bija par viņu tikai piecus gadus jaunāka, tomēr dzīvi pazina, kā likās, tikai no grāmatām. Viņa allaž zināja citēt filozofus, dzejoļus vai sakāmvārdus, kā teikt — grāmatas bija piegādājušas viņai atbildes vai uz visiem jautājumiem un problēmām. Ka dzīvē šīs atbildes var arī nederēt, Agra neticēja.

Jaunība! Divdesmit gadu. Citas gan tajā vecumā jau bija sievas, mātes, bet Agra vēl tomēr bija meitene, reizēm naiva un bērnišķīga, un varbūt tieši tas Edgaru toreiz saistīja.

Kādu dienu laikrakstā parādījās ziņa par rakstnieku vakaru, kurā savus darbus lasīs arī Agra Rūja. Kad Edgars to izlasīja, viņā kā zibens iedegās doma: man tur jāaizbrauc! Tikai tad viņš apķērās, ka sarīkojums trīssimt jūdžu tālumā. Viņš parādīja ziņu sievai:

„Es turp braukšu."

Sieva smaidīja, kā dažkārt uzsmaida zēnam, ja tas saka: es esmu ģenerālis!

„Brauc," viņa mierīgi teica, „ja tu domā, ka tā ir tā pati Agra, un tu gribi viņu satikt. Brauc!"

Edgars jutās mazliet neērti. Vai tad sieva nemaz nebija greizsirdīga?

„Tu jau vari braukt līdz," viņš piemetināja.

„Es negribu satikt ne Agru Rūju, ne Agru Balodi. Es viņas nepazīstu. Un tu, tu arī labāk sagatavojies agrākās Agras vietā sastapt tagadējo. Septiņpadsmit gadu ir diezgan ilgs laiks. Viņa vairs nebūs studente, bet pusmūža sieviete."

(Turpinājums sekos)

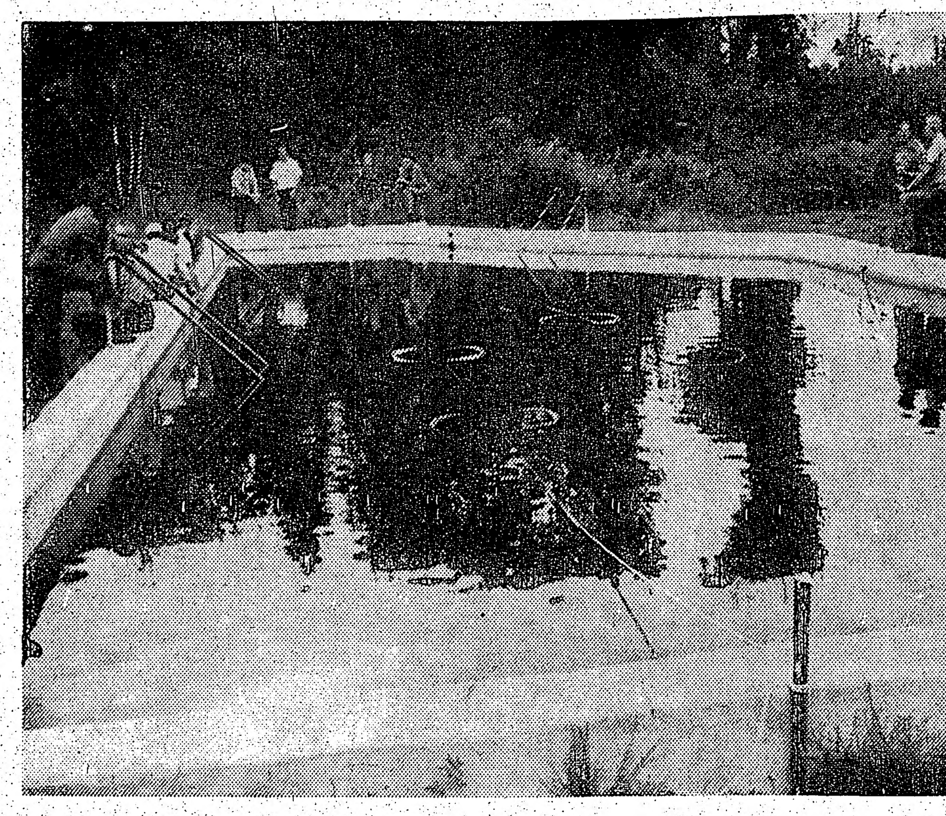

Tā izskatās, kad notiek spininga mērķī mešanas sacensība. Tāda aizvadītajā vasarā risinājās arī Toronto latviešu mednieku un makšķernieku kluba lauku īpašumā Bērzainē. Foto: JAK

Hamiltonas latviešu biedrības svētku diena

Latviešu tautas vēsture liecina, ka Rīgas latviešu biedrība jau gandrīz pirms 100 gadiem bijusi viena no pirmajām un nozīmīgākajām latviešu organizācijām, kas aicinājusi un vienojusi latviešus nacionāli kultūrālam darbam. Tāpat Hamiltonas latviešu biedrība bija pirmais organizēto latviešu centrs Hamiltonā, kas tagad jau 17 gadu centīgā un neatlaidīgā darbā soli pa solim iet savas „māmuļas" pēdās.

Hamiltonas latviešu biedrības saime un viesi 17. septembrī atzīmēja 17. gadasvētkus. HLB ir vienīgā organizācija Hamiltonā, kurai savs nams, kas kalpo visas latviešu sabiedrības interesēm. Biedru skaits ir 80—90, kas nav sevišķi daudz, lai tikai ar saviem spēkiem veiktu visas saistības un pienākumus Latviešu nama uzturēšanā. Bet katras organizācijas dzīvē izšķirīga ir tās dvēsele resp. cilvēki, ap kuriem centrējas galvenie uzdevumi, kas sabiedrības, savas organizācijas ideju un visas latviešu tautas labā atdod savu laiku, arī materiālos līdzekļus, negaidot par to algu. Atmaksas vietā tie dažkārt saņem pat sabiedrības nievas un kritiku. HLB dvēsele ir kā krāsains mozaīkas veidojums, kurā ciešā harmonijā saistās visu tās priekšnieku, dāmu komitejas vadītāju un arī ilggadējā nama pārziņa roku un siržu devums.

Biedrības nams kopš iegādāšanas laika pilnīgi mainījis savu seju. It sevišķi daudz pārbūves ziņā darīts pēdējā gadā, kā uzsvēra biedrības pr-ks J. Jasmanis savā runā 17. gadadienā. Viņš norādīja, ka nama pārbūve, telpu paplašināšana, labierīcību pārveidošana, visa nama pārkrāsošana un DV Hamiltonas nodaļas spiestuves iekārtošana prasījusi vairāk nekā 1500 dol., kuru sagādei nepieciešams visas Hamiltonas sabiedrības atbalsts. Kaut daļa ziedojumu jau ienākusi, būtu vēlama vēl lielāka visu tautiešu atsaucība, jo biedri bez materiālā atbalsta jau ziedojuši arī tūkstošiem darba stundu pārbūves darbu veikšanai.

Svētku turpinājumā komponists I. Sakss referēja par latviešu nacionālās mūzikas problēmām.. Komponists koncentrētā referātā pakavējās pie mūsu tautas dziesmām un to mūzikas vēstures, konstatējot, ka tieši mūsu nacionālā mūzika atstāta novārtā, kaut tai vajadzētu skanēt visiem laikiem līdz, kļūt mīļākai un bagātākai no paaudzes paaudzē, jo tā taču ir mūsu senču nacionālā gara izpausme.

Sekoja Kalifornijas viesa rakstnieka Jāņa Klīdzēja referāts, kas ap 100 svētku viesos izraisīja pārdomas par latviešu kopības jēgu dzimtenē un svešumā. J. Klīdzējs norādīja, ka mūsu uzdevums trimdā ir ne vien nodoties dažāda veida propagandai, bet iespēju robežās jāseko notikumiem dzimtenē, kas vēstī par turienes latviešu kluso, bet neatlaidīgo cīņu par brīvību. Tur latviešu lielākā daļa, 80%, kaut arī mīt nebrīvībā un mūžīgos draudos, savu dzīvi un darbu virza nacionālā virzienā, savu latvisko domu paužot nemitīgi un pazagšus, pulcējoties koros un tautas deju kopās. Okupētās Latvijas rakstnieks savu brīvības saucienu paslēpj starp grāmatu un dzejoļu rindām. Dzimtenē verdzības važas nespēj nāvēt latviešu kopības garu. Mums, brīvās pasaules latviešiem, kopības gars saglabājams daudz vieglāk, mums tikai vairāk jāgrib! Skaists piemērs latviešu nacionālā spēka pausmei bija DV dienas Čikagā. DV organizācija daudz darījusi latviešu kopības saturēšanā un mūsu jaunatnes centienu sekmēšanā. Pāri visam mums vairāk jādomā par nākotnes latviešiem — jaunatni. Centīsimies to saprast, objektīvi vērtēt un ik brīdi nekritizēt. Mēs paši vairs nemainīsimies. Ja ceļš, kuŗu mūsu jaunatne iet, nav mūsu ceļš, nesauksim to par maldu ceļu, bet gan par jaunu ceļu, kas mūs vedīs nākotnei pretim!

Klausītāji, daļēji vel būdami J. Klīdzēja izteikto domu iespaidā, programmas turpinājumā sveica Hamiltonas jaunās audzes pārstāvjus, kas droši stājās savu talantu parādē. Visus atkal no jauna iejūsmināja Ingridas Remkinas balets, kuŗam sekoja viņas brāļa Normunda un māsas Silvijas klavieŗu priekšnesums. Vijoles solo spēlēja A. Amoliņš, bet brāļi J. un H. Rudarogas jo braši uzstājās ar akordeona duetu.

Pēc svinību oficiālās daļas un priekšnesumiem svētku dalībnieki dažas stundas aizvadīja pie bagātīgā cienasta galda, par kuŗu bija rūpējušās HLB dāmas savas gādīgās un rosīgās pr-ces L. Vilkas vadībā. J. G.

Puķu diena Hamiltonā

Tautas dziesmā dzied „Pirmā diena, otra diena, tās bij' meitu puķu dienas", bet Hamiltonas vanadzēm puķu diena bija svētdiena, 18. septembris, jo šai dienā pie viņām viesojās Gvelfas universitātes dārzkopības nodaļas instruktore H. Pētersone, demonstrējot ziedu sakārtošanas veidus.

Latviešu namā bija ieradušās ap 50 puķu mīļotāju, kas noklausījās H. Pētersones priekšnesumu un vēroja viņas brīnumainо roku darbu ziedu kārtošanā. Ievadījumā viešņa īsumā pakavējās pie „puķu vēstures" lappusēm, minot, ka Ēģiptē atrastās liecības pierāda, ka jau tālā senatnē ziedi lietoti valdnieku dzīŗu galdu greznošanai, mūmiju kapenēs, smaržu izgatavošanā. Arī romāņu senvēsturē ir ziņas, ka puķu vītņu apmaiņa bijusi mīlētāju uzticības apliecinājums, tāpat Indijā ziedu vītnes lietotas laulību ceremonijās. Turpretim puķu sakārtošanas mākslas sākumi meklējami tikai 17. gadsimtā. Italija bija pirmā zeme, kurā puķes sāktas audzēt tirgum un apmaiņai.

H. Pētersone arī deva derīgus padomus un norādījumus puķu mīļotājām attieksmē uz pareizu ziedu griešanu, ilgāku uzglabāšanu un sakārtošanu piemērotos traukos svinīgiem gadījumiem. Viņas raito roku darbā ik acumirkli radās gaumīgi un krāšņi sakārtojumi, piemēram: zilā krūzē nesimetriskā kārtojumā bāli rožaini ziedi ar sidrabainām lapām, vai atkal — māla podā rudens lapas ar dzeltenīgiem un sārtiem ziediem, krāsām reizēm mīļi salejoties, bet reizēm runājot asā kontrastā. Tā vairākas stundas sieviešu pasaules atmosfairā aizritēja tik ātri, ka vēl ilgi pēc referāta daudzas apmeklētājas uzkavējās pie kafijas tases, dzirdēto un redzēto pārrunājot.

Par skaisto puķu dienu pārnovada viešņai visu vārdā pateicās Hamiltonas DV nodaļas vanadžu kopas pr-ce N. Pulciņa. J. G.

Atsaucīgs un ražens mākslinieks

OTTO N. GREBŽES GLEZNU IZSTĀDE

Saulainā rudens pēcpusdienā ceļu uz Ričmondhillu izvēlējos pa sānceļiem, lai paraudzītos dabā: — cik tālu tā tikusi ar vareno darbu, kuŗu iezīmē rudenīgā daudzkrāsainība. Dabas meistarīgā ota pagaidām pieskārusies tikai retam kokam, un, vēja pūsta, uz manas automašīnas loga uzlido viegli iedzeltena kļavas lapa. Par agru vēl doties ārpus pilsētas meklēt dabas vienreizējo mozaīku, bet nav arī nepieciešams, ja ceļa mērķis ir mākslinieka Otto N. Grebžes gleznu izstāde.

Zinu jau no agrāk redzētajām mākslinieka izstādēm, ka viņa iemīļotais temats — dabas ainavas — ir silti glāstošos toņos tvertas. Tādēļ arī šoreiz, verot studijas durvis, ar interesi raugos pirmajos darbos, kas skatītājam liek aizmirst rudenīgi vēso dienu ievedot krāsu izteiksmīgajā pasaulē, kuŗu uzbūrusi mākslinieka roka. Kopš pēdējām izstādēm Kanadā un ASV tā nav stāvējusi dīkā, jo pašreizējā izstādē ir 60 pēdējā laikā gleznotu darbu. Vairākas no izstādītajām gleznām radušās O. Grebžes ceļojumā pa Kaliforniju, kur iepriekšējā gadā māksliniekam notika izstādes Losandželosā un Sanfrancisko. Protams, arī Ontario provinces krāšņā daba skatāma vairākās ainavās. Tās parādītas arī dažos akvareļos, kuŗos, tāpat kā eļļas technikā darinātajās gleznās, jūtama Grebžem rakstura dabas krāšņuma izjūta. Sāvām iemīļotajām dabas un lauku ainavām viņš šoreiz pievienojis arī pāris kluso dabu.

Vērojot izstādītos darbus, bieži dzirdami durvju vērieni, apmeklētājiem ienākot vai arī aizejot. Kāds no šādiem durvju vērieniem studijā ienes veselu patеicības vārdu šalti. Izrādās, ka nācēji ir kādas vietējās organizācijas pārstāvji, kas nesen saņēmuši O. N. Grebžes dāvanu — gleznu. Žurnālistu tas pavedina jautāt, cik gleznu mākslinieks dāvinājis dažādiem labdarīgiem mērķiem. Ar labsirdīgu smaidu viņš parausta plecus: „Kas tās skaita? Bet katru gadu vismaz desmit gleznas aiziet dāvanās."

Tik tiešām, arī neitrālam vērotājam grūti pateikt, kas māksliniekam sagādā lielāku prieku — ražena roka vai devīgi atsaucīgā sirds. Abas tik cieši saistītas ar Grebžes mākslinieka vārdu, ka grūti iedomāties kādu līdzinieku. Runājot par dāvināšanas prieku, mākslinieka sejā iezogas arī pa sarūgtinājuma rievai. Droši vien, viņa atmiņā ataust kāds nevietā sacelts putekļu mākonītis, kas nereti mūsu sabiedrībā atgadās. Bet aiz loga ir saulaina rudens diena, studijā mākslinieks, viņa darbi un daudzie apmeklētāji. Tādēļ šai stāstā nav vajadzības ienest ēnas.

Pašreizējā izstāde māksliniekam Otto Grebžem ir jau 43. To 24. septembra vakarā, klātesot kuplam cienītāju pulkam, atklāja LNAK valdes pr-dis J. Niedra, cildinot mākslinieka darbu un novēlot tikpat sekmīgu nākotni. Ja bieži par sekmēm mēdzam uzskatīt pārdotos darbus, tad šis novēlējums attaisnojās jau nākošajā dienā, kad pārdotas bija 14 gleznas. Gleznu ieguvēju un apmeklētāju vidū bija kā latvieši, tā arī vietējās sabiedrības pārstāvji kā no Toronto, tā Ričmondhillas un apkārtnes. Apmeklētāju vidū bija arī Ričmondhillas pilsētas vecākais T. Brodhersts ar dzīvesbiedri un vairāki citi sabiedrības pārstāvji.

Izstāde turpināsies līdz 1. oktobrim O. N. Grebžes studijā, (47 Pemberton Cres. N.), un atvērta katru dienu no plkst. 10 rītā līdz 10 vakarā.

Atceļā uz Toronto izvēlējos īsāko ceļu, jo ne tikai rudens, bet arī vasaras un ziemas daudzkrāsaino bagātību biju guvis redzētajā izstādē.

R. N.

TORONTO ZIŅAS

● Literāri mūzikālu pēcpusdienu Latviešu namā 6. novembrī plkst. 5 pēcpusdienā rīko LPB Kanadas kopa. Sarīkojums iecerēts novembŗa nacionāli vēsturisko notikumu atceres ieskaņai. Rakstnieks Arnolds Rasa runās par varoņu motīvu latviešu literātūrā, bet mūzikālajā programmas daļā piedalīsies dziedonis Alfreds Poriņš no Kalifornijas. Paredzēti arī dzejoļu skandējumi un citi priekšnesumi.

● Sv. Andreja draudzes padomes un nozaŗu darbinieku sanāksmē 23. septembrī pr-ka R. Rozes vadībā piedalījās ap 30 dalībnieku. Pārrunu galvenais temats bija draudzes nozaŗu dažādo sarīkojumu saskaņošana un ierosinājumi turpmākajam darbam. Atzina par vēlamu pētīt jautājumu par nekustama īpašuma iegādi pilsētā. Tādu varētu iegādāties par veco ļaužu mītnes fonda līdzekļiem, kuŗā pašreiz ir ap 17.000 dol. Sanāksmē ieteica arī svētdienas skolā mācīt latviešu valodu tiem bērniem, kuŗi dažādu iemeslu dēļ neapmeklē latviešu sestdienas skolu. Bez tam vienojās, ka jauniešu iesvētes dievkalpojums rīkojams maija otrā pusē, bet lauku īpašuma Sidrabenes gadskārtējie pavasaŗa svētki visas draudzes apmērā jūnija pirmajā svētdienā. Sidrabenes darbības nobeiguma sarīkojumu turpmāk organizēs septembŗa sākumā. Sanāksmē pārrunāja arī dažus vispārējus draudzes darbības jautājumus.

● Sv. Andreja draudzē māc. A. Čops salaulājis Edgaru Arnoldu Šēnbergu un Mirdzu Ilgu Hallivellu.

● Latviešu baptistu draudzes kristību dievkalpojums ar Svēto vakarēdienu notiks 2. oktobrī plkst. 3 dienā Valmera ielas baznīcā. Dievkalpojumā dziedās draudzes koris diriģenta A. Purva vadībā. Draudzes 15 gadu darbības atceres dievkalpojums - koncerts notiks 16. oktobrī plkst. 3. dienā, un tajā piedalīsies Amerikas latviešu baptistu apvienības priekšnieks māc. M. Čukurs no Bukskauntijas, ASV. Koncerta daļā bez vietējā draudzes koŗa dziedās Čikagas draudzes koris M. Mūrnieka un Klīvlendas draudzes koris Z. Viķes vadībā. Pēc koncerta sadraudzības vakars.

● Reliģiski - ētisko pārdomu vakaru ciklu arī šogad pēc iepriekšējo gadu parauga organizē Latviešu baptistu draudze. Referāti paredzēti katra mēneša pēdējā ceturtdienā plkst. 8 vakarā Latviešu namā, izņemot novembri, kad sarīkojums notiks trešdienā, 30. novembrī, plkst. 8 vakarā. Pirmajā pārdomu vakarā 27. oktobrī plkst. 8 vakarā māc. R. Ekšteins runās par kultūru un Kristu. Šāda veida sarīkojumi turpināsies nepārtraukti līdz maijam.

● DV Toronto nodaļas rīkotais Ņujorkas latviešu koklētāju un dziedātāju ansambļa koncerts 24. septembrī Parkdale Collegiate telpās bija pulcinājis vairāk nekā 300 atsaucīgu klausītāju. Šis bija pirmais šāda veida sarīkojums Toronto.

● Jauniešu grupas (vecumā no 14 — 16 gadiem) mācības Sv. Andreja draudzē atsāks 9. oktobrī plkst. 12.30 dienā. Jauniešu nodarbības vadīs māc. A. Čops. Visi draudzes jaunieši aicināti tās apmeklēt.

● Austrumu draudzē 25. septembrī pēc Pļaujas svētku dievkalpojuma notika dāmu komitejas rīkotais draudzes vakars. Tajā piedalījās vairāk nekā 130 draudzes locekļu. Inž. V. Āboliņš stāstīja sava ceļojuma iespaidus par Jeruzalemi, papildinot ar krāsu diapozitīviem. Sarīkojums dāmu komitejai deva 151 dol. atlikumu palīdzības darbam. Nākošais draudzes vakars paredzēts 30. oktobrī un būs apvienots ar gadskārtējo dāmu komitejas bazāru.

● Austrumu draudzē māc. A. Briedis salaulājis Jāni Vanagu ar Birutu Vikmani.

● Ar sirdstrieku 74 gadu vecumā Doctors slimnīcā miris Heinrichs Mīlmanis. Viņu pēdējā gaitā uz Ziemeļjorkas kapu latviešu nodalījumu izvadīja 24. septembrī māc. A. Briedis. Aizgājējs Toronto atstāj dzīvesbiedri, māsu ASV un citus piederīgos.

● Priekšiesvētes jauniešu grupai mācības Austrumu draudzē māc. A. Briedis uzsāks 2. oktobrī pēc dievkalpojuma, kas Sv. Barnaba baznīcā sāksies plkst. 2 dienā. Šogad mācības iedalītas divās vecuma grupās, pie kam 13 -15 gadu vecie tās sāks 2. oktobrī, bet vecākie par 15 gadiem 23. oktobrī.

● Sv. Andreja draudzes Pļaujas svētku dievkalpojums notiks 2. oktobrī plkst. 3 dienā. Pēc dievkalpojuma blakustelpās notiks dāmu komitejas rīkotais draudzes vakars ar māc. A. Čopa referātu par mūsu stāvokli kristīgajā pasaulē un laicīgajā dzīvē.

KĻŪDAS LABOJUMS

Mūsu laikraksta iepriekšējā numurā pārpratuma dēļ aplami ziņots, ka DV organizācijas priekšnieka vēlēšanu komisija bija izraudzīta no DV Toronto nodaļas biedriem. Vēlēšanu komisijas uzdevumus veica Kanadas DV revīzijas komisijas locekļi kopā ar zemes valdes biedrzini.

Latviešu panākumi izstādē Vankuverā

ZĒNS LAIMĒ 5000 DOLARU UN IEGŪST BRĪVU UNIVERSITĀTI, BET VĒLAS KĻŪT ATKRITUMU NOVĀCĒJS... —KĀDA VECLATVIEŠA DZĪVE UN IESKATI

Teicamus panākumus vietējā latviešu kolonija guva lielajā Pacifika nacionālajā izstādē, kas no 21. augusta līdz 4. septembrim notika Vankuverā un kuŗu kopsummā apmeklēja 1.091.969 personas. Izstādes pirmajā nedēļā dažādas tautības sacentās, izstādot pēc visādām speciālreceptēm sagatavotus cepumus. Latvieši piedalījās tikai otrā nedēļā, kad 11 tautības sacentās ar saviem rokdarbiem un mākslas izstrādājumiem. Godalgas piešķīra par darbu vērtību, izstrādājumu kvalitāti un izstādīto priekšmetu sakārtojumu. Pirmo vietu izpelnījās poļi, otru latvieši, bet trešo dāņi.

Latviešu izstrādājumus izstādei bija savākusi Vankuveras latviešu biedrība, apbraukājot atsevišķus tautiešus un savācot izstādīšanai piemērotus priekšmetus. Šai darbā lielāko slodzi bija uzņēmies biedrības pr-ks Arnolds Vēveris un dāmu komitejas pr-ce Anna Vēvere, kuŗa, par spīti ilgam slimošanas laikam, nebija zaudējusi uzņēmību, bet darīja iespējamo, lai latviešu reprezentācija labi izdotos. Un tā ap 300 tautiešu lielā kolonija guva gandarījumu, saņemot no Pacifika nacionālās izstādes vadības goda rakstu par 2. vietu rokdarbu un tautisko izstrādājumu sacensībā.

Vankuveras latviešiem šī izstāde arī citā ziņā bija veiksmīga, jo latviešu cilmes zēns — 5 gadus vecais Andrejs Krūmiņš laimēja 5000 dolaru resp. brīvas studijas jebkuŗā pasaules universitātē, kad būs sasniedzis attiecīgo vecumu un ieguvis nepieciešamo priekšizglītību. Par spīti šai laimei un dotajai izdevībai 3 gadus studēt kaut vai pasaules slavenākajā universitātē, kuŗas izdevumus segtu ar laimētajiem 5000 dolariem, zēns tomēr vēlas kļūt „garbageman" (atkritumu novācējs), kā rakstīja ne vien lielais Vankuveras laikraksts „The Sun", bet smiedamās apliecināja arī Andreja māte Marsija Krūmiņa, kas ir dzimusi kanadiete.

Kā zēns tika pie lielā laimesta? Viņa vecāki — Jānis un Marsija Krūmiņi, apmeklējot Pacifika nacionālo izstādi, izpildīja pie ieejas saņemto veidlapu. No šīm iesniegtajām veidlapām Starptautiskā skolas naudas sabiedrība izšķiroja 500, kuŗas nodeva izlozei — viena laimīgā noskaidrošanai. Un šoreiz laime uzsmaidīja latviešu cilmes zēnam, kuŗa tēvs ir produkcijas vadītājs kādā ķīmikāliju rūpnīcā un reizē pēdējā kursa students Freisera Simona universitātē. Bez laimīgā Andreja viņš ģimenē audzina vēl 10 mēnešu un divarpus gadu vecas meitas. Laimestu Starptautiskā skolas naudas savienība saistījusi ar noteikumu, ka pirmā studiju gada izdevumus jāsedz pašam laimētājam, tikai sekojošos gadus samaksās ar vinnēto summu.

Kad divas dienas pēc ziņojuma saņemšanas par laimestu piezvanīju zēna mātei Marsijai Krūmiņai, viņa atzinās, ka vēl nespējot šai laimei ticēt. „Mēs Andrejam par šo laimestu vēl nekā neesam sacījuši," viņa pastāstīja. „Nav jau arī nozīmes, jo puika tā nozīmi vēl nesaprastu. Viņa uztverē šāda veida laimestam nebūtu nekādas jēgas, jo nevar to turēt rokā un tā izjust kaut kādu vērtību." Pašreiz Andrejs apmeklē bērnu dārzu, ir apķērīgs zēns un mātei vienmēr uzstāda bezgalīgu jautājumu virkni. Viņa māte sarunas turpinājumā izteicās, ka vēl pāragri runāt par to, kur un kā izlietos laimēto studiju naudu, bet vecāku vēlēšanās esot, lai šo naudu izlietotu zinātnes labā. „Viss, ko Andrejs pašreiz vēlas, ir — kļūt par atkritumu novācēju, bet šī vēlēšanās noteikti mainīsies, kļūstot vecākam," smiedamās norādīja Marsija Krūmiņa, vēlāk atzīstoties, ka Andrejs latviski nerunā, bet apstiprinot, ka viņa tēvs un viņas vīrs ir latviešu tautas piederīgais.

Interesanta bija saruna ar Andreja vectēvu — arī Jāni Krūmiņu, kuŗam jau 68 gadi. Kaut katru mēnesi saņem pensiju, darbu viņš tomēr vēl turpina. Vecais Krūmiņš Kanadā ieceļojis 1929. gadā no Bauskas, kur kopā ar māti bija apsaimniekojis Kalniņu mājas. Kanadā viņu novedis visai neparasts gadījums. 1928. gadā Bauskas apkārtnē plūdos aizgāja bojā gandrīz visa lopbarība, kādēļ Kalniņu saimniecības ganāmpulkam draudēja bads un izkaušana. Tā toreiz 30 gadu vecais Jānis Krūmiņš nolēma doties uz Kanadu un sapelnīt naudu saimniecības uzturēšanai. Viņš iebraucis Vankuverā, kur sākuma gadi izrādījās grūti, jo arī Kanadā 30-jos gados valdīja krize. Tomēr ieceļotājs jau gada laikā bija iekrājis 800 dol., kuŗus nosūtīja mātei saimniecības glābšanai. Tas izdevies, jo starplaikā māte bija saņēmusi palīdzību arī no Latvijas zemkopības ministrijas. Kad Krūmiņš Vankuverā

(Nobeigums 5. lpp.)

V. JANUMS SAULAINĒ

Vācijas viesis, Daugavas Vanagu organizācijas priekšnieks V. Janums, ciemojoties Kanadā, 16. septembrī īpašā braucienā devās uz Saulaini, lai noliktu ziedus pie Kritušo latviešu kaŗavīru pieminekļa priekšā, pulkvedis izteica pavadīja pieminekļa valdes loceklis O. Ieviņš no Hamiltonas un A. Kvēps no Toronto. Pirmoreiz stāvot Kritušo kaŗavīru pieminekļa priekš, pukvedis izteica prieku par pieminekļa varenumu un mākslinieciskо veidojumu. Pēc viņa domām arī pieminekļa novietojums ir ļoti piemērots — pakalnē, meža ielokā.

Kad bija apskatīta visa Saulaines nometne, pulkvedis atzinīgus vārdus veltīja Saulaines pārvaldei par priekšzīmīgi iekārtoto un izkopto vasaras nometnes territoriju ar sporta laukumiem, saimniecības ēkām, zālājiem u.c.

Atceļā uz Toronto V. Janums vēlreiz atgriezās pie pieminekļa, lai teiktu ardievas. Liels un svinīgs bija brīdis, kad pulkveža sirmā galva klusuma brīdī noliecās kaŗa laukā kritušo pieminas simbola priekšā. J. G.

Toronto korporāciju kopa un Toronto studenšu korporāciju kopa

RĪKO

LATVIJAS UNIVERSITĀTES GADA SVĒTKU ATCERI

2. oktobrī, plkst. 5 p.p. Latviešu namā, 491 College St., Toronto.

● Svētku runa: VALTARAISO (Indianas universitātes) prof. Jānis Stagers.

● Koncerta daļā: brīvmāksliniece Marta Tūtere, barit. Pēteris Geistauts, aktrise Inta Purva.

● Tējas galds. Visi laipni aicināti.

Ieeja pret programmām — ziedojumu.

Meklē iespiedēju —

KELLY Nr. 2 un HEIDELBERG iespiežamo mašīnu apkalpošanai ar pieredzi, vai arī, kas grib šo darbu mācīties.

Zvanīt 921—7121, vakaros 466—8957, Toronto.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZĒ

KRISTĪBU DIEVKALPOJUMS AR SVĒTO VAKARĒDIENU

Svētdien, 2. oktobrī, plkst. 3 p.p.

Walmer Road dievnamā

Lowther Ave. un Walmer Road stūrī.

...RONTO ZIŅAS

jūnija pirmajā svētdienā. Sidrabenes darbības nobeiguma sarīkojumu turpmāk organizēs septembra sākumā. Sanāksme pārrunāja arī dažus vispārējus draudzes darbības jautājumus.

● Sv. Andreja draudzē māc. A. Cops salaulājis Edgaru Arnoldu Šēnbergu un Mirdzu Ilgu Hallivellu.

● Latviešu baptistu draudzes kristību dievkalpojums ar Svēto vakarēdienu notiks 2. oktobrī plkst. 3 dienā Valmera ielas baznīcā. Dievkalpojumā dziedās draudzes koris diriģenta A. Purva vadībā. Draudzes 15 gadu darbības atceres dievkalpojums koncerts notiks 16. oktobrī plkst. 3 dienā, un tajā piedalīsies Amerikas latviešu baptistu apvienības priekšnieks māc. M. Čukurs no Bukskauntijas, ASV. Koncerta daļā bez vietējā draudzes koŗa dziedās Čikagas draudzes koris M. Mūrnieka un Klīvlendas draudzes koris Z. Vīķes vadībā. Pēc koncerta sadraudzības vakars.

● Reliģiski - ētisko pārdomu vakaru ciklu arī šogad pēc iepriekšējo gadu parauga organizē Latviešu baptistu draudze. Referāti paredzēti katra mēneša pēdējā ceturtdienā plkst. 8 vakarā Latviešu namā, izņemot novembri, kad sarīkojums notiks trešdienā, 30. novembrī, plkst. 8 vakarā. Pirmajā pārdomu vakarā 27. oktobrī plkst. 8 vakarā māc. R. Ekšteins runās par kultūru un Kristu. Šāda veida sarīkojumi turpināsies nepārtraukti līdz maijam.

● DV Toronto nodaļas rīkotais Ņujorkas latviešu koklētāju un dziedātāju ansambļa koncerts 24. septembrī Parkdale Collegiate telpās bija pulcinājis vairāk nekā 300 atsaucīgu klausītāju. Sis bija pirmais šāda veida sarīkojums Toronto.

● Jauniešu grupas (vecumā no 14 — 16 gadiem) mācības Sv. Andreja draudzē sāksies 9. oktobrī plkst. 12.30 dienā. Jauniešu nodarbības vadīs māc. A. Cops. Visi draudzes jaunieši aicināti tās apmeklēt.

● Austrumu draudzē 25. septembrī pēc Pļaujas svētku dievkalpojuma notika dāmu komitejas rīkotais draudzes vakars. Tajā piedalījās vairāk nekā 130 draudzes locekļu. Inž. V. Āboliņš stāstīja savā ceļojuma iespaidus par Jeruzalemi, papildinot ar krāsu diapozitīviem. Sarīkojums dāmu komitejai deva 151 dol. atlikumu palīdzības darbam. Nākošais draudzes vakars paredzēts 30. oktobrī un būs apvienots ar gadskārtējo dāmu komitejas bazāru.

● Austrumu draudzē māc. A. Briedis salaulājis Jāni Vanagu ar Birutu Vikmani.

● Ar sirdstrieku 74 gadu vecumā Doctors slimnīcā miris Heinrichs Milmanis. Viņu pēdējā gaitā uz Ziemeļjorkas kapu latviešu nodalījumu izvadīja 24. septembrī māc. A. Briedis. Aizgājējs Toronto atstāj dzīvesbiedri, māsu ASV un citus piederīgos.

● Priekšsievietes jauniešu grupaš mācības Austrumu draudzē māc. A. Briedis uzsāks 2. oktobrī pēc dievkalpojuma, kas Sv. Barnaba baznīcā sāksies plkst. 2 dienā. Šogad mācības iedalītas divās vecuma grupās, pie kam 13—15 gadu vecie tās sāks 2. oktobrī, bet vecākie par 15 gadiem 23. oktobrī.

● Sv. Andreja draudzes Pļaujas svētku dievkalpojums notiks 2. oktobrī plkst. 3 dienā. Pēc dievkalpojuma blakustelpās notiks dāmu komitejas rīkotais draudzes vakars ar māc. A. Copa referātu par mūsu stāvokli kristīgajā pasaulē un laicīgajā dzīvē.

KĻŪDAS LABOJUMS

Mūsu laikraksta iepriekšējā numurā pārpratuma dēļ aplami ziņots, ka DV organizācijas priekšnieka vēlēšanu komisija bija izraudzīta no DV Toronto nodaļas biedriem. Vēlēšanu komisijas uzdevumus veica Kanadas DV revizijas komisijas locekļi kopā ar zemes valdes biedrzini.

...TO BAPTISTU DRAUDZĒ
DIEVKALPOJUMS AR SVĒTO
VAKARĒDIENU
...dien, 2. oktobrī, plkst. 3 p.p.
Walmer Road dievnamā
...owther Ave. un Walmer Road stūrī.

Spriež par latviešu sadzīves uzturēšanu

LATVIEŠU BIEDRĪBU SADARBĪBAS CENTRA 3. GADSKĀRTĒJĀ SAPULCE

Piedaloties 17 latviešu biedrību pārstāvjiem, kopā vairāk nekā 40 dalībniekiem, 17. un 18. septembrī Kalamazū 3. gadskārtējā sanāksmē pulcējās Latviešu biedrību sadarbības centrs, kas sācis darboties 1964. gadā Čikagas latviešu biedrības pr-ka V. Vīksniņa vadībā. Sapulci vadīja V. Vīksniņš un O. Reinvalds, bet protokolēja K. Kļaviņš un A. Kondrovičs.

Sanāksmes atklāšanas uzrunā ALAs priekšsēdis prof. P. Lejiņš cildināja šāda sadarbības centra ideju, kas radusies ALAs kongresa laikā 1961. gadā, lai kopīgā darbā vienotu no krasta līdz krastam izkaisītās latviešu biedrības. Runātājs atzina, ka šāda sadarbība arī nepieciešama, jo, tikai kopīgi strādājot un idejas pārnesot no vienas latviešu kolonijas uz otru, drīkstam cerēt uz panākumiem. Latviešu biedrībām jācenšas uzturēt sava rajona tautiešu sabiedrisko dzīvi un jārūpējas, lai netrūktu rosībai nepieciešamo darbinieku.

Latviešu biedrību sadarbības centra vārdā tā priekšsēdis V. Vīksniņš, cildinot nopelnus 15 gadu ALAs vadībā, pasniedza prof. P. Lejiņam O. Jēgena ādā darinātu adresi, kurā ierakstījušās Aijovas, Čikagas, Dienvidkalifornijas, Grand Rapidu, Indianas, Kalamazū, Klīvlendas, Kolumbusas, Konektiketas, Linkolnas, Ņudžersijas, Omahas un Oregonas latviešu biedrības, Amerikas latviešu tautiskā savienība Bostonā, latviešu apvienības Detroitā un Minesotā un Saginavas latviešu klubs. „Šī adrese būs viens no maniem visdārgākajiem dokumentiem," pateikdamies par cildinājumu, teica prof. P. Lejiņš.

Sanāksmes dalībnieki noklausījās arī vairākus referātus. Pēc adreses pasniegšanas prof. P. Lejiņš runāja par mūsu nacionālpolitiskajiem jautājumiem, pakavējoties pie nule notikušās Brīvās pasaules latviešu apvienības valdes sēdes Vašingtonā un tās atzinumiem, kā arī iztirzājot Latvijas sūtniecību, Komitejas Latvijas brīvībai, ALAs un citu organizāciju nozīmi un uzdevumus.

Par jaunatnes jautājumiem referēja Dr. V. Muižnieks un Dr. G. Kaugars. Pirmais runāja par jaunatnes iecerēm un problēmām, norādot, ka latviešu sabiedrība jaunatni daļēji aizbaidījusi ar mazvērtīgiem sarīkojumiem. V. Muižnieks arī atzina, ka līdz šim pārāk daudz pūļu prasījusi namu un baznīcu iegāde, kādēļ jaunatnes darbam nav atlicis pietiekami laika, kaut mūsu nākotne atkarīga tieši no jaunatnes. V. Muižnieka referāts izraisīja dzīgas debates, viņa ieskatam pretojās A. Kondrovičs, norādot, ka tieši latviešu nami ceļ tiltus no paaudzes uz paaudzi. Dr. G. Kaugars runāja par Divreizdivi nometnēm, atzīstot tās par pasākumu, kas spēj ieinteresēt jaunatni latviešu centienos.

P. Austriņš referēja par tematu „Latviešu koloniju nākotne", iepazīstinot ar savāktajiem datiem par Kalamazū latviešiem — to skaitu, mirstību, pārcelšanos uz citām pilsētām, jauktajām un tīri latviskajām laulībām, dzimstību, personīgiem īpašumiem u.t.t. Referents aicināja arī citas kolonijas pētīt tautiešu kustību, problēmas u.c.

Toronto latviešu biedrības prdis A. Gribusts un J. Briedis informēja par ieceri atzīmēt Rīgas latviešu biedrības 100 gadu atceri un izdot īpašu izdevumu par latviešu biedrībām.

Sanāksmes darba gaitā LBSC priekšsēdis V. Vīksniņš, sniedzot atskatu par aizvadīto darba gadu, īpaši izcēla parakstu vākšanu pret ASV un Pad. savienības konsulāro nolīgumu. Sanāksme pieņēma savas iekšējās darbības noteikumus, par centra uzdevumiem minot sadarbības veicināšanu nacionālpolitiskos un sabiedriski-kulturālos jautājumos, sabiedrisku sarīkojumu sekmēšanu, centrā apvienoto organizāciju pārstāvēšanu latviešu un citu tautu pasākumos. Vienprātīgi nolēma centra darbības financēšanai maksāt 15 centu no katra biedra. Sanāksme atzina, ka centrā bez konfesiju un dažādu īpašu grupu atšķirības apvienoti visi tautieši, kas sevi atzīst latviešu cilmes. Tāpat sanāksme atzina, ka vienīgi kopā turēšanās var nodrošināt pamatu latviešu sadzīves uzturēšanai dažādās nozarēs un virzienos.

Par sadarbības centra prezidija priekšsēdi ievēlēja līdzšinējo V. Vīksniņu (Čikaga), par viņa vietnieku O. Reinvaldu (Kalamazū), bet par sekretāru un kasieri A. Kondroviču (Čikaga).

Par delegātu uzņemšanu sirsnīgi rūpējās O. Reinvalda vadītās Kalamazū latviešu biedrības dāmu komitejas pr-ce H. Pole ar palīdzēm.

L.

BALTIEŠI TIESĀJAS AR ZVIEDRU SOCIĀLDEMOKRATU LAIKRAKSTIEM

Zviedrijas baltiešu sadarbības komitejas pārstāvji bija iesnieguši sūdzību tieslietu kancleram pret Eskilstūnas sociāldemokratu laikrakstu „Folket" par kūdīšanu pret vienu tautas grupu, t.i. baltiešiem, sevišķi norādot uz šai laikrakstā ievietoto rakstu „Krievu nīšanas orģijas".

Tagad tieslietu kanclers atbildējis, ka pilnīgi saprotot, ka šis raksts izsaucis baltiešu reakciju, bet viņš neatrodot, ka raksts būtu tāda satura, kas pamatotu apsūdzību par vārda brīvības pārkāpšanu. Baltiešu sūdzība tagad nāks sevišķas pašas preses radītas institūcijas izšķiršanā.

Vēlēšanu aģitācijas karstumā Stokholmas sociāldemokratu laikraksts „Aftonbladet" bija atkārtoti vērsies pret vācu un zviedru valodā Hamburgā iznākošo žurnālu „Mare Balticum", nosaucot to par nacistu resp. jaunnacistu izdevumu, kurā līdzdarbojoties arī pazīstami zviedri, kā Tautas partijas līderis prof. B. Ulins, prof. B. Nērmans, bīskaps H. Ljungbergs u. c., arī daži baltieši.

Vienīgais pamatojums „Aftonbladet" apgalvojumam, ka žurnāls ir vācu jaunnacistu izdevums, ir tas, ka tā redaktors prof. J. Pauls savā laikā bijis nacionālsociālistu partijas biedrs.

Tagad „Mare Balticum" izdevēji prasa no „Aftonbladet" atsaukt apvainojumus un maksāt 5000 kronu lielu zaudējumu atlīdzību. Līdzīgas prasības par apvainojumiem agrāk ar panākumiem vērstas pret komūnistu laikrakstu „Ny Dag" un sociāldemokratu laikrakstu „Stockholms Tidningen".

F

PŪCESSPIEĢELIS

VISU STIRNU BUKU BUKS

Nevilus atmiņā atplaiksnī šis Ačuka feļetona virsraksts, kuŗu kādreiz varēja lasīt Rīgas laikrakstā „Rīts", kad Amerikas GD laikraksta 17. septembra numurā izlasa sekojošo Periskopa atzīmi rubrikā „Dienu atspīdumi":

— Neseno DV dienu šaušanas sacensībās Milvokos no liela attāluma brangu preses pīli nošāvis „Laika" līdzstrādnieks R. Čaks, 10. septembra avīzes numurā ziņojot, ka sacīkstes atklājis Zviedrijas DV priekšnieks L. Talters. Patiesībā tās atklāja DV dienu rīcības komitejas priekšsēža vietn. U. Vītols. —

Jāatzīstas, ka tieši tikpat veiksmīgs preses pīles šāvējs un no tikpat liela attāluma bijis arī mūsu laikraksta šefredaktors, kas „Latvija Amerikā" 14. septembra numurā tāpat ziņoja, ka minētās sacīkstes atklājis L. Talters . . . Abiem kollēgām brangās preses pīles nošaušanā stipri piepalīdzēja tomēr „DV dienu ziņu" 2. numurs, kurā informēts, ka šaušanas sacensības atklās ciemiņš no Zviedrijas. Citu pienākumu dēļ nevarēdami no Čikagas izbraukt uz Milvokos notiekošajām sacensībām, abi preses bruņinieki paļāvās uz šo informāciju un — kā tik bieži šādos gadījumos — nošāva brango pīli . . .

Viņus tomēr tālu pārspējis J. F., kas „Londonas Avīzes" 16. septembra numurā par notikumiem DV dienās Čikagā ziņo:

„Pusstundu vēlāk (pēc šaušanas sacensību atklāšanas Milvokos, — ref.) basketbola un volejbola sacensības Čikagā atklāja DV Kanadas valdes priekšsēdis E. Krūka. Sasensības rādīja, ka Amerikā aug jauni spēcīgi šo sporta nozaru entuziasti."

Ar šo ziņu J. F. nav nošāvis tikai brangu preses pīli vien, bet pat visbrangāko buku, kāds vien iedomājams, pie tam bez mazākās palīdzības, jo nekur aplama informācija nebija atrodama. „DV dienu ziņu" 2. numurā norādīts, ka paredzētās sporta sacensības nenotiks, bet svētku vadoņa programmas uzskaitē tās vairs nav minētas. Tas ir patiešām nepārspējams preses pīļu medību veikums, jo J. F. nenotikušās sacīkstes skaidri redzējis, ka Amerikā aug jauni un spēcīgi volejbola un basketbola entuziasti!

Lajs

LATVIEŠU STUDENTI . . .
(Pārnesums no 1. lpp.)

Pa Pad. savienību ceļojis bija arī USNSA Eiropas eksperts Rodžers Pulvers, kas izteicās, ka viņa sirdī esot „mīksta vieta" latviešiem. Latvietes bijušas arī skaistākās sievietes, kuras viņš padomijā redzējis. Vairākkārt Pulvers slavināja Rīgas skaistumu un atzina, ka komūnistiem nekad neizdosies latviešus pārkrievot.

R. P.

Latviešu panākumi . . .

(Pārnesums no 4. lpp.)

atkal bija iekrājis 600 dolaru, viņš nolēma atgriezties Latvijā, bet tieši šai laikā Kanadas valdība bija aizliegusi jebkādu valūtas izvešanu. Krūmiņš mainīja domas un palika Kanadā, vēlāk iepazīstoties ar kādu sava pagasta meiteni, kuru apprecējis.

Tagad vecais Krūmiņš 18 gadu nostrādājis par kalēju Vankuveras pilsētas dienestā. Šo amatu viņš iemācījies Kanadā, jo Latvijā bija rakstvedis un ierēdnis, vēlāk lauksaimnieks. Jau pāris gadu pēc izšķiršanās palikt Kanadā uz dzīvi, viņš iegādājās 14 istabu māju, vēlāk vēl citas, kuras tagad nodevis dēlam, mazā Andreja tēvam, un meitai. Sava tēva mantojumā atstāto saimniecību Latvijā viņš pārrakstījis uz brāļa vārdu, jo par atgriešanos dzimtenē pēc krievu okupācijas vairs nedomāja.

Vecais Jānis Krūmiņš sevi ar noteiktību atzīst par latvieti un Latviju par savu patieso dzimteni, kādēļ neatzīst padomju valdību mūsu dzimtenē un nosoda okupāciju. Kā Kanadas veclatvietis, kas visu panācis grūtā darbā, vecais Jānis Krūmiņš neatzīst palīdzības lūgšanos, arī nepiekrīt palīdzības sniegšanai, bet uzsveŗ, ka Kanadā katram dotas iespējas nodošināt savu stāvokli. Ja kāds šīs iespējas nav izmantojis, tad vainojams vienīgi pats. Šīs pārliecības dēļ viņš arī cieti nosaka: „Man neviens nekā nav devis, pats savām rokām kopā ar sievu esmu visu nopelnījis un iekrājis. Tādēļ no mums lai neviens arī nekā neprasa, jo katrs dolars nepieciešams mūsu pašu ģimenei!"

Attieksmē uz Kanadas nākotni vecais Jānis Krūmiņš ieteic būt uzmanīgiem ar lielu parādu uzņemšanos, bet tomēr netic, ka 1930. gada krize varētu atkārtoties. Viņš pastāstīja par vairākiem veclatviešiem, kas toreizējos krizes gados zaudējuši visus īpašumus, jo palikuši bez darba un nav spējuši kārtot mēnešmaksājumus.

J. Šk.

Svešas malas, sveši skati

I

APVĀRŠŅA CEĻŠ

Apmēram 300 jūdžu dienvidrietumos no Ņujorkas sākas nacionālais parks ar dažādiem nosaukumiem, kuŗā ceļš vijas apmēram 600 jūdžu pa kalnu virsotnēm vai vismaz kalnu sāniem. Dažās vietās šis parks ir tikai tikpat plats kā ceļš, citur 20 jūdžu, bet visur ir vareni skati, ja vien kalnu galotnes nav miglā tītas. Reti redzamas apdzīvotas vietas, ja neskaita informācijas centrus, degvielu pildītavas vai piemiņas lietu kioskus.

No Front-Rojales Virdžīnijā sākas Apvāršņu ceļš (Skyline Drive), kas pēc mazliet vairāk nekā 100 jūdzēm kļūst par Zilo kalnu ceļu (Blue Ridge Parkway). Uz katru pusi iet tikai viena satiksmes līnija, bet te vairāk arī nav vajadzīgs, jo braucēju samērā maz. To lieto tikai dabas cienītāji, kuŗu skaits ASV noteikti daudz mazāks par materiālistiem. Ar daudziem slaidiem līkumiem ceļš vijas gar kalna vienu vai otru malu, dažās vietās arī pa pašu kalna muguru. Katrā jūdzē ir vairākas nobrauktuves, kuŗās pavērot dabas krāšņumu: ielejas un kalnus, dažas upes un daudzus strautus; dažās vietās ielejās redzamas pilsētas vai atsevišķas ēkas. Te var apskatīt visdažādākos kokus: ielejā lapu koki, augstāk skuju koki un dažās augstākās vietās tikai sīki krūmi. Kaut ir jau augusta beigas, zāles un koku zaļums svaigs kā pavasarī, jo vēsais kalnu gaiss pasargājis dabu no sausuma. Bet dažās vietās kalnus klāj lākus centrus: austrumos Čeroceļu tikai dažus soļus uz priekšu, kādēļ braucot galvenokārt jāvadās pēc baltās ceļa vidus svītras. Citur caur mākoņu „logu" spīd saule, lai pēc tam atkal pazustu miglā.

Ceļš vijas 2000—6000 pēdu augstumā, ar daudzajiem līkumiem prasa autovadītāja uzmanību un labu stūrēšanas prasmi, pie kam gandrīz puse ceļa jānobrauc ar „lēno" ātrumu, lai varētu izgriezt mašīnu daudzajos līkumos vai, pa kalnu lejup braucot, nenāktos par daudz lietot bremzes. Krāšņākie skati ir dienvidu daļā, kur jābrauc cauri vismaz pāris dučiem tuneļu. Par vienmulību nevar sūdzēties, jo aiz katra ceļa līkuma skatienam paveŗas kaut kas cits: ozolu birzis, rododendronu krūmi, akācijas, priedes un egles vai citi ne vienmēr pazīstami koki. Kādā līkumā braucējos noskatās arī stirna.

Šis ceļš ir domāts tikai tūristiem, bet nav vēl pilnīgi pabeigts. Pie Aševilles to atklās tikai šoruden, pie Vectēva kalna (Grandfather Mountain) strīds radies ar zemes līdzšinējiem īpašniekiem, kas nav pārdevuši savu īpašumu ceļa būvei un vienošanās vēl nav panākta. Ceļš izbeidzas Dūmu kalnos (Great Smokey Mountains) čerokiju indiāņu rezervātā.

Parka tuvumā dienvidu daļā un Dūmu kalnu apkārtnē ir dažādi uzņēmumi, kas par savu uzdevumu uzskata tūristu izklaidēšanu, liekot par to pienācīgi samaksāt. Sevišķi pēdējos gados to skaits krietni pieaudzis, bet, ja apmeklētas 3 vai 4 vietas, tad gandrīz var uzskatīt, ka labi zināms, kas visās šajās vietās notiek, jo tās visas līdzīgas, mainīti tikai nosaukumi. Vectēva kalns reklāmē jūdzi augstu tiltu, par šāda brīnuma apskatīšanu, protams, prasot atlīdzību. Bet nepilnas 100 jūdzes tālāk tikpat augstā kalnā var uzbraukt bez maksas, skatot tikpat daudz citu kalnu, pie kam uzbraucamais ceļš ir labāks. Vismaz pusducis ir dažādu „mazo bānīšu", kas tūristus izvizina pret samaksu vai vismaz vienreizēju krietnu ieejas maksu. Tikpat daudz ir mežonīgo rietumu tēlojumu ar indiāņu vai ļaunu cilvēku uzbrukumiem kas beidzas ar krietno ļaužu uzvaru. Kādās trīs vietās notiek indiāņu dzīves izrāde, bet ieejas maksas iekasē „bālģīmji"... Tēlotāji gan ir indiāņi. Var arī pabraukāties gaisa gondolās, pajāt ar zirgiem, pavizināties karuseļos un iegādāties indiāņu darbus.

— vi —

Undēns taisnojas

Boniera apgāds izdevis bij. zviedru ārlietu m i n i s t r a profesora Undēna atmiņas. Tās sagādājušas daudziem vilšanos, jo aptver tikai 170 lpp., no kuŗām tikai 15 attiecas uz viņa ilgo ārlietu ministra laiku.

Zīmīgi, ka gandrīz visi zviedru laikraksti, neatkarīgi no politiskā virziena, savu recenziju virsrakstos liek baltiešu izdošanu 1946. gada janvārī. Faktiski Undēns šai jautājumā nekā jauna nepasaka, vienīgi atkārto to pašu, ko teica 1961. gadā sakarā ar savu 75. dzimšanas dienu un 1964. gada decembrī televīzijas raidījumā.

Sākumā Undēns esot izdošanu aizstāvējis, jo no tiesību viedokļa pret to neesot bijis ko iebilst, bet vēlāk, redzot tautas lielo nepatiku par izdošanu, izšķirējā ministru kabineta sēdē, 4. decembrī, esot ieteicis mazākais uz kādu laiku grozīt izdošanas lēmumu, bet sociāldemokratu valdības vairākums neesot tam piekritis. „Humānitārais viedoklis pret izdošanu bija ļoti nopietns, bet no otras puses — nopietni politiski iemesli bija par to, ka solījums Pad. savienībai jāpilda."

Kādi tad bija šie „nopietnie politiskie iemesli"? — Bailes no krievu visvarenības un vēlēšanās noslēgt ar krieviem izdevīgu tirdzniecības līgumu! . . . Pareizi visa zviedru pilsoniskā prese norāda, ka baltieši nebūtu izdoti, ja ārlietu ministrs ar visu savu autoritāti būtu nostājies pret izdošanu, kā to darīja tieslietu ministrs Zeterbergs un vēl divi citi ministri. Pat valdības partija — sociāldemokratu vienīgais Stokholmas laikraksts savā recenzijā saka: „Vēl arvien atklāts ir jautājums, kādi bija Undēna vārdi aktuālajā ministru kabineta sēdē. Nav īsti skaidrs, kā viņš argumentējis izdošanas lēmuma izpildīšanas novilcināšanu, varbūt viņš to tikai minējis kā iespējamu alternātīvu."

Baltiešus gan maz interesē, kuŗš no tā laika zviedru valdības locekļiem vairāk un kuŗš mazāk vainīgs. Mūs vairāk interesē tas, kad zviedru valdība atzīs, ka 1940. g. pārsteigusies ar Baltijas valstu brīvības iznīcināšanas atzīšanu un kad skaidri un atklāti deklarēs savu vēlēšanos atkal redzēt Baltijas valstis brīvas un neatkarīgas.

F.

VĒL DABŪJAMS DV DIENU VADONIS

Daugavas Vanagu dienu rīcības komiteja ziņo, ka vēl dabūjami Daugavas Vanagu 20 gadu jubilejas svētku vadoņi. Vadonis ar 80 lappusēm ietver vairākus idejiskus rakstus, izpildīto dziesmu un kantāšu tekstus, ap 50 fotouzņēmumu, sludinājumus u. c. To var pieprasīt no DV dienu rīcības komitejas — 3713 N. Kedvale Ave., Chicago, Ill. 60641, pievienojot 1 dolaru.

Latviešu studentu apzināšana

Viens no Latviešu studentu centrālās savienības darbiem ir latviešu studentu apzināšana, kas jo sevišķi svarīgi starptautiskajam studentu forumam, kur vienmēr vaicā, cik un kuŗu vietu latviešu studentus LSCS pārstāv, bet arī pašas LSCS statistikai nozīmīgi šie dati. Tādēļ visas latviešu studentu organizācijas lūgtas nākt talkā, iesūtot savu biedru sarakstu, kuŗus LSCS pasaules studentu pulkā varētu uzskaitīt kā studentus, kuŗiem rūp latviešu tautas liktenis. Šai sarakstā ietilpināmi arī tie, kas pēdējos 5 gados studijas beiguši vai pārtraukuši. Tāpat ikviens latviešu students, kas nevienā organizācijā nesastāv, lūgts izpildīt še pievienoto kartotēkas kartīti un iesūtīt Rutai Priedkalnei — Chicago Wesley Memorial Hosp., Nurses Residence, 201 E. Delaware Pl., Chicago, Ill. 60611, U.S.A.

LATVIEŠU STUDENTU CENTRĀLĀS SAVIENĪBAS KARTOTĒKA

Uzvārds: .... Vārds: ....
(meitas vārds) ....
Pašreizējā adrese: ....
....
Pastāvīgā adrese: ....
....
Fakultāte vai galvenais priekšmets: ....
Universitāte: ....
Iegūtie gradi, kad, kur: ....
....
Ja pašreiz studē, kad un kādu cer iegūt gradu: ....
....
Paraksts: .... Datums: ....

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

NUJORKA

● Par iecienītu sarīkojumu vietu sāk izvērsties Daugavas Vanagu nams Kvīnsā, kur tuvākā laikā notiks trīs gleznu izstādes un vairāki citi sarīkojumi. A. un V. Skultes gleznu izstāde paredzēta no 1. — 9. oktobrim, Kristapa Karlovica no 15. — 23. oktobrim, bet V. Avena no 6. — 13. novembrim. Vanadžu vakars paredzēts 29. novembrī ar loteriju un tautas dz., kuras dziedās solisti Alma Balode un Jānis Klīmanis, pie klavierēm Anna Ezerkalne. DV rīko arī plašākus sarīkojumus: 8. oktobrī, plkst. 2.30 p.p. Carnegie Recital Hall telpās Antoninas Vaivodes koncerts, bet nedēļu vēlāk — 15. oktobrī, plkst. 8 vakarā Bruklinas Mūzikas akadēmijas telpās notiks Losandželosas teātra viesizrāde ar A. Brigaderes lugu „Ilga".

KALAMAZŪ

● Koŗa Dziesmu Vairogs diriģents Arnolds Kalnājs 13. septembrī varēja atskatīties uz 60 mūža gadiem, bet jau 11. septembrī viņu apsveica koŗa mēģinājumā ar „Daudz baltu dieniņu", šoreiz gan bez diriģenta vadības, bet toties ar lielu sirsnību. Tiešajos šūpļa svētkos viņu sveica tuvinieki un draugi, kā draudzes padomes locekli arī māc. A. Piebalgs, koristu saime, pasniedzot rožu klēpi. Plašāk diriģents lielo jubileju atzīmēja 18. septembrī pēc kārtējā koŗa jubilejas koncerta mēģinājuma, kuŗš šoreiz bija nolikts pusceļā starp Kalamazū un Grand Rapidiem — draudzes lauku īpašumā Mežvidi. Mēģinājums gan bija oficiāls, bet paredzētā godināšana izplānota slepeni, tomēr saradās liels skaits suminātāju bez koristiem — gan no Kalamazū, gan Grand Rapidiem. „Jūsu 60. gadskārta cienījamāka par visām, tādēļ pelnījusi, ka no tās tik viegli neškiramies," pēc mēģinājuma, diriģentu A. Kalnāju uzrunājot, teica koŗa pr-ce Austra Sīle, pašreizējo un bijušo koristu vārdā pasniedzot dāvanu — nošu rakstāmo mašīnu. „Nu jau nošu vairs netrūks, un koristiem būs vēl grūtāk... Ar šo velti esam uzlikuši paši sev nastu," bija dzirdama kāda „sūrošanās". Māc. K. Hermanis teica svētīšanas un lūgšanas vārdus, bet Grand Rapidu draudzes un Mežvidu pārvaldes vārdā sveicināja L. Rozentāls. Mākslinieks O. Grebže sumināujumam ar V. Puriņu bija atsūtījis savu gleznu, korists K. Tālbergs jubilāram savukārt veltīja savu dzejoli. Bija arī citi suminājumi un cildinājumi. Par viesību galdu bija gādājušas koristes J. Bērziņa, B. Matisone un M. Puriņa, un tā jautrībā un sirsnībā koristi un viesi pavadīja pāris stundu. — Dziesmu Vairogs 5. novembrī Kalamazū koledžas telpās rīko savu pilngadības (21. gada) pastāvēšanas koncertu, kurā būs dzirdamas jaunas dziesmas un vairāki pirmatskaņojumi. Pēc koncerta Recreation Park zālē būs jubilejas mielasts, kuŗā netiks piemirsts arī lielais koŗa jubilārs, diriģents Arnolds Kalnājs. „Mēs pārdzīvojam koŗa un diriģenta jubilejas mēnešus, bet ar lielu prieku un sajūsmu," teica kāds no viesiem, svinības Mežvidos atstājot.

V. Boķis

BOSTONA

● Pēc vairāk nekā gada slimošanas, šai laikā pārciešot 4 smagas mugurkaula operācijas, 16. septembrī Bostonas Šatoka slimnīcā ar ļaundabīgu audzēju 76 gadu vecumā miris pazīstamais ārsts un sabiedriskais darbinieks Dr. med. Aleksandrs Grīnups. Aizgājējs bija dzimis 1890. gada 8. jūlijā Rīgā, sācis ģimnazista gaitas Rīgā, bet pabeidzis Pēterpilī, 1917. gadā beidzis Maskavas universitātes medicīnas fakultāti un gadu vēlāk atgriezies dzimtenē, kur 26 gadus bija Latvijas dzelzceļu virsvaldes galvenais ārsts, piedaloties arī sabiedriskajā dzīvē. Viņš darbojās Latvijas jachtklubā un kopā ar Marģeru Skujenieku piedalījās starptautiskās sacīkstēs, ar savu jachtu viesojoties arī kā valdības delegāts Zviedrijā un Norvēģijā. Iegūtās balvas un diplomi viņa dzīvoklī aizņēma gandrīz veselu telpu, kuŗu draugi dēvēja par „kapteiņa istabu". Daļa no šīm trofejām atvesta līdz uz Bostonu, bet jachtkluba sudraba kausi nodoti studentu korporāciju glabāšanā. Pēc otra pasaules kaŗa Dr. Grīnups no Vācijas bēgļu nometnes devās uz Angliju, cerībā iegūt ārsta tiesības, bet viņu norīkoja slimnīcā pie grīdu mazgāšanas... No šī pazemojuma bēgdams, viņš pārcēlās uz Zviedriju, kur kopā ar citiem drošsiržiem nopirka zvejas laivu „Skagen", ar kuŗu 1949. gadā šķērsoja Atlantijas okeanu bez ieceļošanas vīzas ASV, bet pēc internēšanas laika ar īpašu kongresa lēmumu tomēr dabūja uzturēšanās atļauju. Nostrādājis 7 gadus par ārstu Mansona slimnīcā Bostonā, viņš pensionējās. Dr. Grīnupa ierosmē notika ALTS pārveidošana, viņš sāka organizēt Jēkaba Zīberga fondu un mūzeju, vēlāk kļūdams šo abu pasākumu goda priekšnieks. Dr. Grīnupu, kas bija korporācijas Frat. Lettica filistrs, 19. septembrī mācītāji N. Ozols un Kampe izvadīja uz Getzemenes kapiem, kur no aizgājēja atvadījās daudzas korporācijas un organizācijas.

O. A.

Vija Siksna ieguvusi B.A. gradu franču un spāņu valodā, pabeidzot Noksa (Knox) kolledžu Galesburgā, un turpinās studijas M.A. grada iegūšanai Northwestern universitātē.

Laimons Paegle beidzis Bostonas Northeastern universitātes mechanikas nodaļu ar „associate" gradu. Piezīmējams, ka Latvijā viņš bija pabeidzis Kr. Valdemāra jūrskolu.

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7 (starp Eglinton un Davisville).
Tel. 487—2147, vakaros 447—1206.
Kvalitātes darbs un eiropiešu meti.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Lūdzu klausaities latviešu pusstundu „Brīdis ar Dievu" savā 11. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.30 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261—4218 A. Lakšmanis, 106 Dorset Rd., Scarborough.

Archibīskaps A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6—2510.

Sv. Jāņa draudze, tel. 921—3327, 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

2. oktobrī, plkst. 11 no rīta Pļaujas svētku dievkalpojums.

9. oktobrī, plkst. 11 no rīta Kopbaznīcas svētdiena un Svētdienas skolas darba atsākšana.

Māc. A. Čops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel OX 9—3331 Toronto Sv. Andeja baznīcā.

2. oktobrī, plkst. 3 Pļaujas svētku dievkalpojums ar draudzes vakaru un māc. A. Čopa referātu: „Mūsu stāvoklis kristīgā pasaulē un laicīgā dzīvē."

Māc A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7—2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

2. oktobrī, plkst 2 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma stunda priekšiesvētes jaunākai grupai.

23. oktobrī, plkst. 2 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma stunda priekšiesvētes vecākai grupai.

BRAMPTONA

16. oktobrī, plkst. 1.30 pēcp. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave. South.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel. MU 5—5098.

Londonas latviešu ev.-lut. draudze. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev.-lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

16. oktobrī, pl. 3 p.p. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.-lut. draudze anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā 580 Portage Road

2. oktobrī pl. 14 draudzes 15 g. pastāvēšanas dievkalpojums ar dievgaldu. Sprediķi teiks viesis — māc. E. Ķerģis. Pie ērģelēm brīvmākslinieks I. Sakss. Dziedās Sv. Katrīnas vanadžu dubultkvartets L. Albertiņas vadībā. Dziesmu lapiņas. Pēc dievkalpojuma visi aicināti baznīcas blakus zālē pie draudzes dāmu klāta kafijas galda.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28 P. Q. Tel. HU 9—3224.

Montrealas latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4845 Marcil Ave.

2. oktobrī plkst. 1.30 p.p. Pļaujas svētku dievkalpojums un svētdienas skola.

Prāv. Viesturs Šēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29. P. Q. Tel. 484—8394. Sv. Pāvila ev.lut. latviešu draudze Montreālā.

2. oktobrī, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē Pļaujas svētku dievkalpojums.

9. oktobrī, plkst. 2 p.p. Pļaujas svētku dievkalpojums Presbiterāņu baznīcā.

23. oktobrī, plkst 2 p.p. Presbiterāņu baznīcā dievkalpojums.

30. oktobrī, plkst. 2 p.p. St. Barnaba jaunajā baznīcā, Roxboro, Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums.

Jaunieši lūgti pieteikties iesvētes mācībai.

25. septembrī kristīta Ingrida Aleksandra Ziediņa, Eduarda Egona un Dagmaras, dzim. Trinītes, meita.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās, plkst. 4 p.p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro. Stop 19.

„Sauciens no Golgātas"

Radioraidījumi katru svētd. pl. 2.45 p.p. uz viļņiem 1270. Adrese: P.O. Box 285. Station „K" Toronto 12, Ont

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

2. oktobrī, pl. 10.30 Salas baznīcā māc. O. Gulbis, pl. 11 Jonkeru baznīcā māc. A. Ozols, pl. 2 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš.

ČIKAGA

Latviešu ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11 th Ave., Meivudā.

Čikagas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

AURORA (ILL.)

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

DETROITA

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev.-lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tālr. WA 2—2248. Māc. V. Līventāls tālr. WE 3—9326.

2. oktobrī, plkst. 12 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā 1368 Pauline Blvd.

BOSTONA

Bostonas latv. ev.-lut. Trīsvienības draudze. Māc. K. Kampe, 4965 Washington St., Apt. 201, West Roxbury, Boston, Mass. 02132, telef. 327—5733. Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11 rītā draudzes baznīcā 41 Highland St., Roxbury.

LOSANDŽELOSA

Dienvidkalifornijas latviešu draudze—2450 Griffin Ave., L.A. Cal. 90031, māc. E. Caune, tālr. PO — 98679.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

2. oktobrī, plkst. 3. p.p. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē svētku turpinājums. Mācītāja ziņojums par mācītāju un draudžu darbinieku sanāksmi Klīvlendā.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev.-lut. baznīcā, 45 un H ielā.

BURLINGEMA. (KAL.)

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd. 301 Burlingame Ave.

8. oktobrī, plkst. 6 vakarā dievkalpojums.

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev. - lut Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: ....

Mr., Mrs., Miss. ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $..................

.... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

LAI JUMS PIETIKTU

nedēļas nogalē . . .

Pārliecinieties, lai jums būtu pietiekami Molson Canadian nedēļas nogalē. Molson Canadian alus ir skaidrs un lielisks, speciāli brūvēts jūsu garšai. Priecājieties, baudot Molson Canadian . . . alus draugiem.

MOLSON'S
NEATKARĪGA ALUS DARĪTAVA
KOPŠ 1786. G.

FRANK VASS
BA
ADVOKĀTS-NOTĀRS
263 College ielā, Toronto.
(pie Spadina Ave.)
TEL. WA 2-6112, 2-6111

PĀRSŪTĀM
naudu uz
LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAINĪSU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

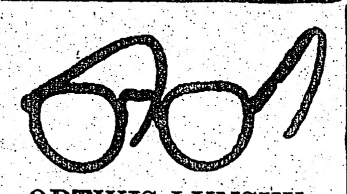
OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto
WA 1-3924

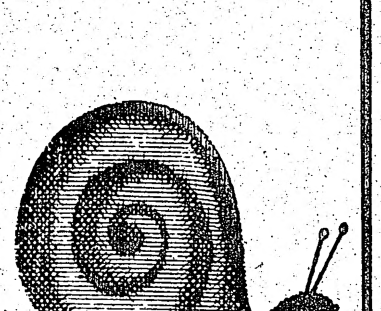

paātriniet vēstuļu nosūtīšanu
- iemetiet komerciālus sūtījumus
biežāk pastkastē darba laikā!

Tuvākai informācijai pameklējiet dzeltenajās lapās pasta telefonu.

IEGĀDĀJIETIES
MELVATON — A. VINTERA 45 RMP
SKAŅUPLATES
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4. Ont.
Cena $3.00 plūs 15c PST. Izsūtām pa pastu.

Alfrēda VINTERA iedziedājums ar REO orķestri DZIESMOTĀ RIGA — fokstrots, PAR VĒLU DRAUGS — fokstrots, SMOLANDES MEITENES, Lundbergs - Vinters - dziesma fokstrots, RUDZPUĶU ZIEDS — valsis, Pasūtināmā Nr. 6201.

Austras Valdēnas un Miķeļa Fišera iedziedājumā ar orķestri LĪGO DZIESMU VIRKNE — Latv. tautas deja ar kokļu orķestri JAUTRAIS STŪRIS — Imanta Krēsliņa iedziedājumā KUMELIŅI — KUMELIŅI latv. t. dz. Nr. 6202

Iedziedājusi L. Andersone ar orķestri LABVAKAR — lēns valsis. V. Butānes iedziedājumā CIK DZĪVE SKAISTA — fokstrots. Iedz. L. Liniņš un māsas Vambutes CAURI PILSĒTAI — fokstrots. Nr. 6203

Rolanda Paula SIMFONISKĀ DZĒSA SVĪTA 3 daļās — iespēlējis simfoniskais dzesa orķestris, diriģents E. Švarcs. Nr. 6204

A. Jāhovļeva iedziedājumā ar ork. SNIEGA PĀRSLAS — fokstrots. I. Pērkones iedziedājumā PUĶU PĀRDEVĒJA — fokstrots, DZIESMA TEVI SAUC — lēns fokstr. E. Zvejas iedziedājumā ar orķestri TU SAULES STARS — lēns fokstrots. JAUNĪBAS UGUNSKURS — fokstr. Nr. 6205

Jāzepa Vītola apdarē ar Mārtiņa Fišera iedziedājumu, latvju t. dz. OZOLĪTI ZEMZARĪTI, DZELTENS MANIS KUMELIŅŠ. Lauku instrumentāls ansamblis ŽAGARU POLKA latvju t. deja. Jaukta vokāla ansambļa izpild. STŪRU STŪRĪEM TĒVU ZEME. A. Valdēnas un I. Krastiņa iedziet. SIJĀ AUZAS TAUTU MEITA t. dz. Nr. 6208

DZIMTĀS ZEMES ZVAIGZNE — lēns fokstrots. MARĪJU — lēns valsis. MĒNESNĪCĀ — valsis. RAMONA — lēns valsis. Nr. 6210

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar Arvīda Sundiņa orķestri VĒLREIZ TO DZIRDĒT — A. Vintera tango, GAJPUTNI — valsis, MAZĀ VĒSTULĪTE — A. Vintera lēns fokstr., DRAUGS NEJAUTĀ — valsis. Pasūtināmā Nr. 2501

O DONNA KLĀRA — tango potp. JAUNĀ BĀBELE — fokstrots. LAUKU ROMANTIKA — kāda tā bija kādreiz un kāda ir šodien? Nr. 0—652

3 VINTERU iedziedājumā. Alfrēda Vintera mūzika un vārdi. TRĪS VĪTUSĀS ROZES — tango, RUDZPUĶU ZIEDS — valsis, VIENS BALTS — OTRS SĀRTS, GAUJMALAS LAKSTĪGALA — tango. Nr. D — 1001

12 populārākās melodijas no Johana Štrausa operetes ČIGĀNU BARONS. Solisti — J. Villģerte, M. Fišers u.d.c. Koris un orķestris dirīģ. T. Vējš. Melodijas ieskaņotas uz divām EP skaņu platēm. Nr. 6206 un 6207

Alfrēda Vintera vārdi un iedz. NĀC SPĒLĒ ČIGĀN — tango. SVEICIENS DRAUGAM — valsis. ARDIEVU BERNĪBA — tango. PIE TEVIS ARVIEN — rumba. Nr. 6209

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar A. Sundiņa orķestri VECĀ KOKLE — lēns fokstrots, GAUJAS LAIVINIEKS — valsis, TAVAS MAIGĀS ROKAS, HAVAJAS MELODIJA. Nr. D. — 1010

TEIC MEITENE TEIC — lēns valsis. PUSNAKTS ZIEDS — valsis. NEAIZMIRSTAMAIS SKŪPSTS. ANTON—ANTON — fokstrots. Nr. D—1015

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar Arvīda Sundiņa orķestri ATMIŅU PĒRLES — tango, KĀ VAR AIZMIRST — valsis Lilianss Krastiņas iedziedājumā: KAUT TU ANAKTU — lēns valsis, DZONNI — samba-fokstrots Nr. D — 1016

Sieviešu kvartets Pērse ar Arnolda Kornēliusa orķestri: BALTĀ ROZE — dziesma, ŠAUTIET'S MANI PAVADĪJA — VILTĪGĀS ACIS — tango. DZĪVES RATIŅŠ GRIEŽAS — valsis. Nr. D—1024

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar A. Sundiņa orķestri: SAPNIS — tango, KUR ESI TU — slov-fox, MANA ĢITĀRE — fokstrots, LĒNĀ VĒSMIŅA — valsis, Citāra duets — bez dziedājuma. D — 1026

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

No 24. septembra — 1. oktobrim O. Grebžes gadskārtējā gleznu rudens izstāde, 47 Pemberton Cres. N., Richmond Hill, Ont.

1. oktobrī — plkst. 8 vak. „Nakts Heidelbergā" Latviešu namā.

8. oktobrī — pl. 7.30 vak. Bijušo karavīru draudzības balle Latviešu namā.

15. — 23. okt. Arnolda Nulliša gleznu izstāde Sv. Jāņa baznīcas sarīk. telpās, 200 Balmoral Ave.

15. oktobrī — pl. 7.30 Raudupietes izrāde Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

15. oktobrī — pl. 7 vak. LMM Toronto kluba balle, Latviešu namā.

16. oktobrī pl. 3 p.p. Toronto baptistu draudzes 15. gadasvētki Walmer Road dievnamā. Koncertā piedalīsies koŗi no Čikagas un Klīvlendas.

20. oktobrī — pl. 8.15 koncerts. MacVicar — soprāns, Juris Cīrulis — baritons, Edīte Timermane — klavieres. Latviešu namā, 491 College St.

22. oktobrī Latviešu sporta apv. Kanadā 15 gadu jubilejas sarīkojums Igauņu namā, 951 Broadview Ave.

22. oktobrī — pl. 8 vak. Valdemāra Ozoliņa un Emmas Reinvaldes koncerts Latviešu namā.

23. oktobrī — pl. 5 pēcpusdienā Sv. Jāņa baznīcā komp. Valdemāra Ozoliņa garīgs koncerts ar solisti Emmu Reinvaldi. Autors pie ērģelēm.

No 24. novembra — 26. novembrim Teātra dienas Toronto.

27. oktobrī — 6. novembrim Jāņa Zuntaka gleznu izstāde Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās, 200 Balmoral Ave.

27. oktobrī — pl. 8. vak. Latviešu namā Reliģiski ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins runās par tematu: Kristus un kultūra.

29. oktobrī — plkst. 7.30 Parkdale Collegiate auditorijā Ņujorkas apvienotais koris, koklētāji un solisti, diriģents Bruno Skulte. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

13. novembrī — P. Geistauta, A. Kalniņas un V. Leinveberes koncerts Latviešu namā.

24. novembrī — plkst. 8.30 Latviešu namā zālē: Arturs Ozoliņš (klavieres). Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

———

9. februārī — plkst. 8.30 Latviešu nama zālē Irma Kurme (soprāns), pie klavierēm Vera Leinvebere. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

30. martā — plkst. 8.30 Latviešu nama zālē Maija Lielause (flauta), Jack McDougal (vijole) un Maria Solimini (klavieres), Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

12. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Latviešu namā. TLB un DV sarīkojums.

HAMILTONĀ

1. oktobrī — pl. 7 vak. Latviešu namā, 16 Queen St. N. HLB dāmu komiteja rīko gadskārtējo Miķeļa tirgu.

2. oktobrī — plkst. 6 YMCAs zālē, 79 James St. S. jaunatnes pulciņš Rota rīko Losandželosas ceļojošā latv. teātra izrādi ar A. Brigaderes lugu „Ilga".

22. oktobrī — Rotas koŗa Konektikētā koncerts Lietuviešu jaunatnes centra zālē, 48 Dundurn St. N. Pēc koncerta saviesīgs vakars. HLB koŗa sarīkojums.

Kas grib Latvijai palīdzēt, tas to popularizē. Vai Jūs esat saviem draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa „LATVIAN LITERATURE?"

NO VĪNES
Elisabeth BAUER - S
GLEZNU IZSTĀDE
no 23. septembra — 8. oktob
BERGDON GALERIJĀ
180 Davenport Rd., Toronto
Atvērta no pl. 10 rītā līdz pl. 5 pēc
Ceturtdien līdz pl. 9 vak.

2 jaunas LP pirmklasīgā techn
Iepazīstieties, — un jūs kļūsit neškirami
LP14: Ādolfs Kaktiņš ar orķes
Kas tie tādi. Lāčplēšiem. Dzimtene. Trubadūrs. T slinkojot un pūstot. / Baudi zaļo jaunību. Meld dziļi glāzē ieskatījos. Fausts. Vai gudrās dabas r steidzas prom.
LPo29: Vīru un jaukti koŗi un solisti
Bērzs rudenī. Rūķīši un Mežavecis. Mežezers. L Gana dziesma vasarā. / Skatat, ļaudis. Mīkla. Māk konīte. Vērsītis ābolā. Dace mazā mežā gāja. Ka lapīte. Mēnestiņš meloja. Šūpuļdziesma.
Cena $6.00 plūs 30 c PST.
ŠIS PLATES DABŪJAMAS
DV GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto 4, O

K. RA
SKAŅO UN
KLAVIER
Zvanīt vakaros 463-9613, Tor

Atstājiet savas krāsainās un melnba
attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Tor

Sludinājums:
LASIET MANU GRĀMATU — LAIKME
PAR MŪSU IEKŠĒJĀM LIETĀM
Dr. A. MAURIŅŠ —
VISS NEIZNĪKST ....
dabūjama visās grāmatnīcās. Otro grām
Tā būs tikai par latviešu lietām
Dr.

Veicam visādus transportus ar moderniem
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd

VĒRTĪGI UN IEVĒROJAMI IZD
LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS, I.
Aspazijas Raksti — DRĀMA LIRIKA—PROZA
RŪDOLFA BLAUMAŅA 100 GADI, piem. izd. 1
K. Ieviņa romāni — CĪŅA AR SIEVIETI ....
— SAULES DĀRZĀ ....
Gētes romāns — GARA RADINIEKI, I—III
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪ
491 College St., Toronto, Ont.

MĒS IESPIEŽA
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJA
KONCERTU PROGRAMMAS
SARĪKOJUMU BIĻETES
PLAKĀTUS, DZIESMU LAPI
VĒSTUĻU VEIDLAPAS, ĀP
GRĀMATAS, ŽURNĀLUS
Labs darbs. — Mērenas cena
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT I
LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, On
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

A. VINTERA 45 RMP
...NUPLATES
491 College St., Toronto 4. Ont.
15¢ PST. Izsūtām pa pastu.

O DONNA KLARA — tango potp. JAUNĀ BABELE — fokstrots. LAUKU ROMANTIKA — kāda tā bija kādreiz un kāda ir šodien?
Nr. 0—632

3 VINTERU iedziedājumā. Alfrēda Vintera mūzika un vārdi. TRIS VITUSAS ROZES — tango, RUDZPUĶU ZIEDS — valsis, VIENS BALTS — OTRS SARTS, GAUJMALAS LAKSTĪGALA — tango.
Nr. D — 1001

12 populārākās melodijas no Johana Štrausa operetes ČIGĀNU BARONS. Solisti — J. Viļģerte, M. Fišers u.d.c. Koris un orķestris dirig. T. Vējš. Melodijas ieskaņotas uz divām EP skaņu platēm.
Nr. 6206 un 6207

Alfrēda Vintera vārdi un iedz. NĀC SPĒLĒ ČIGĀN — tango. SVEICIENS DRAUGAM — valsis. ARDIEVU BERNĪBA — tango. PIE TEVIS ARVIEN — rumba.
Nr. 6209

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar A. Sundiņa orķestri VECĀ KOKLE — lēns fokstrots, GAUJAS LAIVINIEKS — valsis, TAVAS MAIGĀS ROKAS, HAVAJAS MELODIJA.
Nr. D. — 1010

TEIC MEITENE TEIC — lēns valsis. PUSNAKTS ZIEDS — valsis. NEAIZMIRSTAMAIS SKŪPSTS. ANTON—ANTON — fokstrots.
Nr. D—1015

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar Arvida Sundiņa orķestri ATMIŅU PĒRLES — tango, KĀ VAR AIZMIRST — valsis. Liliānas Krastiņas iedziedājumā: KAUT TU ANĀKTU — lēns valsis, DZONNI — samba-fokstrots.
Nr. D — 1016

Sieviešu kvartets Pērse ar Arnolda Kosnēliusa orķestri: BALTĀ ROZE — dziesma, TAUTIETS MANI PAVADIJA — VILTĪGĀS ACIS — tango. DZĪVES RATIŅŠ GRIEŽAS — valsis.
Nr. D—1024

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar A. Sundiņa orķestris: SAPNIS — tango, KUR ESI TU — slov-fox., MANA GITARE — fokstrots, LĒNĀ VĒSMIŅA — valsis, Citara duets — bez dziedājuma.
D — 1026

...mu kalendārs

29. oktobrī — plkst. 7.30 Parkdale Collegiate auditorijā Nujorkas apvienotais koris, koklētāji un solisti, diriģents Bruno Skulte. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.
13. novembrī — P. Geistauta, A. Kalniņas un V. Leinveberes koncerts Latviešu namā.
24. novembrī — plkst. 8.30 Latviešu nama zālē: Arturs Ozoliņš (klavieres). Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.
9. februārī — plkst. 8.30 Latviešu nama zālē Irma Kurme (soprāns), pie klavierēm Vera Leinvebere. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.
30. martā — plkst. 8.30 Latviešu nama zālē Maija Lielause (flauta), Jack McDougal (vijole) un Maria Solimini (klavieres). Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.
12. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Latviešu namā. TLB un DV sarīkojums.

HAMILTONĀ

1. oktobrī — pl. 7 vak. Latviešu namā, 16 Queen St. N. HLB dāmu komiteja rīko gadskārtējo Miķeļa tirgu.
2. oktobrī — plkst. 6 YMCAs zālē, 79 James St. S. jaunatnes ceļojošā latv. teātra izrādi ar A. Brigaderes lugu „Ilga".
22. oktobrī — Rotas kora Konektikutā koncerts Lietuviešu jaunatnes centra zālē, 48 Dundurn St. N. Pēc koncerta saviesīgs vakars. HLB kora sarīkojums.

Kas grib Latvijai palīdzēt, tas to popularizē. Vai Jūs esat saviem draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa „LATVIAN LITERATURE?"

NO VINES

Elisabeth BAUER - STEIN

GLEZNU IZSTĀDE

no 23. septembra — 8. oktobrim
BERGDON GALERIJĀ
180 Davenport Rd., Toronto 924-3865
Atvērta no pl. 10 rītā līdz pl. 5 pēcp.
Ceturtdien līdz pl. 9 vak.

2 jaunas LP pirmklasīgā technikā
Iepazīstieties, — un jūs kļūsit neškiŗami draugi!

LP14: Ādolfs Kaktiņš ar orķestri

Kas tie tādi. Lāčplēšiem. Dzimtene. Trubadūrs. Traviata. Nevis slinkojot un pūstot. / Baudi zaļo jaunību. Meldermeitiņa. Es dziļi glāzē ieskatījos. Fausts. Vai gudrās dabas mājiens. Laiks steidzas prom.

LPo29: Vīru un jaukti koŗi un solisti ar orķestri

Bērzs rudenī. Rūķīši un Mežavecis. Mežezers. Lūk, roze zied. Gana dziesma vasarā. / Skatat, ļaudis. Mīkla. Mākonītis un mākonīte. Vērsītis ābolā. Dace mazā mežā gāja. Karalis un bērzlapīte. Mēnestiņš meloja. Šūpuļdziesma.

Cena $6.00 plūs 30 c PST.
ŠIS PLATES DABŪJAMAS
DV GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.

K. RANGA
SKAŅO UN LABO KLAVIERES
Zvanīt vakaros 463-9613, Toronto

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

Sludinājums:
LASIET MANU GRĀMATU — LAIKMETĪGU ESEJU PAR MŪSU IEKŠĒJĀM LIETĀM —
Dr. A. MAURIŅŠ —
VISS NEIZNĪKST .... $ 2.80
dabūjama visās grāmatnīcās. Otro grāmatu rakstu.
Tā būs tikai par latviešu lietām.
Dr. A. Mauriņš

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

VĒRTĪGI UN IEVĒROJAMI IZDEVUMI

LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS, 1.—6. sēj.	@$7.80
Aspazijas Raksti — DRĀMA—LIRIKA—PROZA	@ 8.60
RŪDOLFA BLAUMAŅA 100 GADI, piem. izd. 1120 lapp.	12.60
K. Ieviņa romāni — CĪŅA AR SIEVIETI	4.40
— SAULES DĀRZĀ	5.60
Gētes romāns — GARA RADINIEKI, I—III	4.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA,
491 College St., Toronto, Ont.

MĒS IESPIEŽAM

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

DĀVINIET GRĀMATAS

IZVĒLIETIES KĀDU NO ŠĪM GRĀMATĀM!

E. Kārkleja — VAI ATZĪSTIES?	$ 4.25
A. Iksens — GANU ZĒNA PRIEKI un BĒDAS	$ 2.60
KROKODIĻU MEDNIEKU GAITAS	$ 5.00
A. Iksens — MAROKAS BAIGAIS, poēma	$ 1.75
T. Tomsons — DRAMATISKĀ SEPTĪMA	$ 2.60
Aida Niedra un Andrievs Salmiņš — MELNĀS PLŪMES PIE SARKANĀM LŪPĀM, stāsti	$ 3.80
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SODS, I, II, III	$ 3.90
E. Brastiņš — MŪSU DIEVESTĪBAS TŪKSTOŠGADĪGĀ APKAROŠANA	$ 2.40
E. Freimanis — DUMPJU DŪDAS, dzejoļi	$ 2.80
J. Miesnieks — VĪZIJAS un ĪSTENĪBA, dzejoļi	$ 3.00
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ, dzejoļi	$ 1.50
A. Rasa — NAKTS DRĪZ BŪS PAGĀJUSI, noveles	3.50
Alb. Spoģis — PIRMĀS VIJOLĪTES, dzejoļi	$ 2.50
P. Ziediņš — TRĪS KOMĒDIJAS	$ 2.50
Fr. Dziesma — LĪVZEME, lirisks tēlojums	4.00
Andr. Eglītis — LĀSTS, dzeja	4.25
K. Kurbads — SILU ŠALKAS, dzeja	2.80
Ed. Sināts — DZIMTENES ATBLAZMA, dzeja	3.00
A. Švābe — INTELIĢENTI, romāns	3.80
A. Austriņš — PUŠELNIEKI, stāsti	3.50
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI (skolas grām.)	1.50
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU, dzejas	$ 3.20
L. Pērļupe — PUTNS ČAULĀ, stāsti	3.50
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns	4.50
A. Vilnis — RĀJIENS SIRDIJ, dzejas	3.20
A. P. Mierkalns — JAUNATDZIMŠANA, dzejoļi	3.50

DVG RĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.

Steidzamos gadījumos

MŪSU ĀTRIE GAISA PASTA SAIŅI

Apsveikumu un steidzamos gadījumos izmantojie mūsu ātros gaisa pasta saiņus, ko sūtām ar gaisa pastu bez piemaksas. Norādiet vēlamās krāsas un lielumus. Šiem saiņiem varat pievienot sīkākus priekšmetus, kā zeķes, lakatiņus, pildāmspalvas, smaržas, rotas lietas, bārdas skujamos aparātus, asmeņus u.t.t., svarā līdz 300 gramiem.

Kungiem US $

A-1 1 Šveices cēltērauda rokas pulkstenis ar piemērotu ādas saiti, 1 nailona triko virskreklis, 1 zīda kakla saite, 2 pāŗi nailona krepa zeķu.
41.— + Licence un porto 8.80 = 49.80

A-3 1 vilnas kaklauts, 1 labas kvalitātes poplina virskrekls, 1 zīda kakla saite, 1 pāris ādas cimdu ar vilnas oderi, 6 glīti kabatas lakatiņi, 2 pāŗi nailonkrepa zeķu ar vilnas oderi 27.70 + Licence un porto 8.80 = 36.50

A-7 2 nailona virskrekli, 1 kakla saite, 2 p. nailona krepa zeķu, 1 p. ādas cimdu, 6 kabatas lakatiņi
27.70 + Licence un porto 8.80 = 36.50

Dāmām US $

A-2 1 Šveices zelta pulkstenis luksa izveidojumā ar glītu kordeļsaiti, 1 skaists zīda galvas lakats, 1 nailona apakškleita ar mežģīnēm, 2 pāŗi smalku nailona zeķu
43.20 + Licence un porto 8.80 = 52.00

A-4 2 m nailona drānas blūzei, 1 pūkains, silts („mohair") vilnas plecu lakats, 1 skaisti musturots zīda galvas lakats, 1 nailona apakškleita, 2 p. nailona zeķu (krepa vai neirstošās) 27.70 + Licence un porto 8.80 = 36.50

A-8 12 m nailona drānas, 2 nailona apakškleitas, 2 zīda galvas lakatiņi 48.70 + Licence un porto 8.80 = 57.50

Nailona drānas varat sadalīt pēc savas izvēles: piemēram, 3x4 metri kleitām, 2x6 m gaŗām kleitām un 2 m blūzei vai citādi.

Daugavas Vanagu grāmatnīcas Sainīšu nodaļa,
491 College St., Toronto 4.

SKOLAS GRĀMATAS

ĀBECE un lasāmgrāmata 1. klasei	$3.00
A. Širmaņa — Mana tēvu valoda 3. kl.	$1.50
M. Gaides — Tēvu valodas mācība	$1.60
A. Ozols — Jaunās derības stāsti 3. un 4. kl.	$1.50
A. Andersones — Augsim Latvijai	$1.50
A. Kaugara — Mana tēvu valoda 4. kl.	$1.50
Vecās derības stāsti 4. kl.	$2.25
A. Kaugara — Mana tēvu valoda 5. kl.	$1.50
A. Dravnieka — Mana tēvu valoda 6. kl.	$1.80
Latvijas ģeografija	$2.20
H. Kreicera — Mana tēvu valoda 7. un 8. kl.	$3.00
P. Dreimaņa — Latvju tautas vēsture	$3.90
E. Langes — Baznīcas vēsture 2. daļa	$1.35
A. Voitkus — Ticības mācība 5. kl.	$1.50
A. Ozols — Viņa vārdi bija vareni	$2.50
Mazais katķisms	0.50

DV GRĀMATNĪCĀ,
491 College Street, Toronto 4.

Visjaunākā skaņu plate — Stereo $ 6.00

A

Alfreds Poriņš — tenors

Dziesmas klavieŗu, čella un obojas pavadījumā:
Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme — J. Graubiņš
Ej, saulīte, drīz pie Dieva — J. Vītols
Dzeguze kuko — A. Jansons
Tumša nakte, zaļa zāle — V. Ziedonis
Čuči, mana līgaviņa — V. Ziedonis
Bij man vienas rozes dēļ — V. Ziedonis

B

Pie klavierēm — Raymond McFeeters

Ziedu laikā — J. Ķepītis
Roze, tulpe, neaizmirstule — J. Ķepītis
Ābeļkoka pīpe — J. Ķepītis
Cimdu pāris — A. Žilinskis
Glāsts — J. Mediņš

Dabūjama tikai
Daugavas Vanagu grāmatnīcā
491 College St., Toronto 4, Ontario.
Ontario dzīv. plūs 30 c P.S.T.

Mūsu mīļais
FILISTRS DIBINĀTĀJS

PĒTERIS ELKSNE

miris š. g. 12. septembrī Zviedrijā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
Beveronias Toronto kopa.

Mūsu mīļais

ŽANIS VANAGS

dzimis 1892. gada 9. janvārī Rubas pag., miris 1966. gada 2. septembrī Saldus slimnīcā. Apglabāts Rubas kapos.

DĒLS UN VEDEKLA KANADĀ.

Darba departamenta paziņojums

Zemāk minēti daži piemēri no Ontario provinces programmām darba devējiem un strādājošajiem, lai nodrošinātu abpusējo drošību un saimniecisko labklājību Ontario iedzīvotājiem.

APMĀCĪBAS DARBA LAIKĀ:

Departaments pārrauga vairāk par 12.000 mācekļu apmācību 100 dažādos arodos, kā arī palīdz uzņēmumiem iekārtot šādas īslaicīgas apmācības darbā.

MINIMA ALGAS UN SAMAKSĀTAS BRĪVDIENAS:

Lai pasargātu algas saņēmējus Ontario pret izmantošanu, tad 1963. gadā noteiktas minima pamatalgas. Ar 1966. g. 1. jūliju samaksātu atvaļinājumu saņem arī visi pilna un daļēja darba laika strādnieki rūpniecībā, kā arī celtniecībā nodarbinātie.

DROŠĪBAS PROGRAMMAS:

Darba departamenta 5 drošības un technisku pakalpojumu nodaļas pārbauda un iedzīvina drošības programmu, lai aizsargātu būvstrādniekus, biroja, fabrikas strādniekus un vispār sabiedrību pret negadījumiem darba vietās.

CILVĒKA TIESĪBAS ONTARIO:

Visi iedzīvotāji ir brīvi un vienlīdzīgi savā cieņā un tiesībās, neievērojot rasi, ticību, krāsu, nacionālitāti, priekštečus vai izcelsmes vietu. Darba departaments cenšas garantēt vienlīdzīgas iespējas nodarbinātībā un sadzīvē.

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251

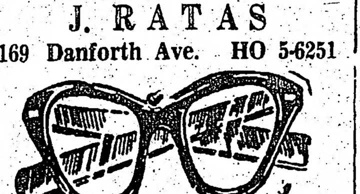

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI. Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

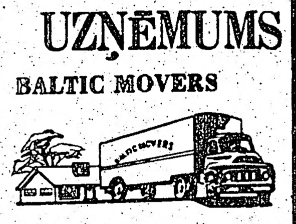

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4—1403, Toronto

IEPRIECINIET SAVUS PIEDERĪGOS SVĒTKOS, NOSŪTOT PĀRTIKAS SAINI!

PARAUGSAIŅI

Cenas ASV dolaros.

1 —	8,5 kg smalkais cukurs, 200 cigaretes	$17.95
2 —	2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīss, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cikaretes, bruto 10 kg	18.50
3 —	2 kg bēkons vai žāv. speķis, 1 kg cūku tauki, 1 kg žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 kg	19.75
4—	iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	32.00
5—	20 mārc. (9 kg) smalkā vai graudu cukura	15.60
6—	9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cig. brutto 10 kg	16.00
7 —	42 mārc. (19 kg) smalkā cukura	24.00
8 —	19 kg milti vai mannā (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 20 kg	22.70
9 —	20 mārc. (8,5 kg) augstākā labuma kausēti cūku tauki 0,5 kg paciņās, brutto 10 kg	25.00
10 —	20 mārc. (8.5 kg) žāv. cūkas speķis, bēkons vai sviests 0,5 kg pac. (pēc pasūt. vēlēšanās) 10 kg	32.40
11 —	0,5 kg sviesta, 1 kg tauki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 200 kg šokolāde, 80 cigaretes, brutto 5 kg	23.75
12 —	iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	38.50
13 —	2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 340 kg rozīnes, 300 gr šokolāde, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 100 cigaretes, brutto 10 kg	38.45
14 —	iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	69.00
15 —	2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta karbonāde, 1 kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr kakao, 100 cig., 225 gr karameles, brutto 10 kg	38.80
16 —	iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	69.90
17 —	9 kg rīsi, brutto 10 kg	16.90
18 —	iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	26.00
19 —	9 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīsi, brutto 20 kg	26.65
20 —	1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta karbonāde, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr medus, 60 cigaretes, brutto 10 kg	31.00
21 —	iepriekšējais sainis dubult. — 200 cigaretes, 20 kg	56.00
22 —	SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Nestkafē", 300 gr šokolāde, 225 gr šokolādes karameles, 500 gr biskvīti vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecītes	21.80
23 —	SVĒTKU sainis — iepriekšējais dubultots	35.90
24 —	SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūmdesa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr kakao, 370 gr biskviti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 227 gr karameles, 20 svecītes un 60 cigaretes	30.00
25 —	SVĒTKU sainis — iepriekšējais sainis dubultots, klāt 500 gr riekstu kodolu	58.00
Nr. 31	9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 mārc. kakao, 1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg manna, 1 kg. rīsu, 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cigarešu	$ 39.90
Nr. 32	18,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti — 41 mārc.	$ 22.70
Nr. 33	18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (no katras preces tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece) — 41 mārc.	$ 24.90
Nr.34	4,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti, 2,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 20 mārc.	$ 22.70
Nr. 35	— iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc.	$ 37.50
Nr. 36	9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 4,5 kg rīss, 4,5 kg cūku tauku — 40 mārc.	$ 30.75
Nr. 37	4 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 2,5 kg žāv. šķiņķa, 2,5 kg bekona — 20 mārc.	$ 29.75
Nr. 38	— iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc.	$ 51.50
Nr. 39	4 kg cūku tauku; 4,5 kg eksporta bekona — 19 mārc.	$ 29.50
Nr. 40	— iepriekšējais sainis divkāršots netto 38 mārc.	$ 52.50
Nr.41	2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 19 mārc.	$ 27.50
Nr. 42	— iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc.	$ 45.50
Nr. 43	4 kg cūku tauku; 2,5 kg cukura, 2 kg rīsu — 19 mārc.	$ 20.90

Saiņa cenā ieskaitīts viss, tikai jāpieskaita 8% Kanadas valūtai.

DV Grāmatnīcas — sainīšu nodaļa atvērta ik dienas no pl. 8.30 — 5 p. p., sestd. 8.30 — 2 p.p.
491 College Street, Toronto 4, Ont., tel. 921-7121

SPORTS

KANADAS BALTIEŠU UN ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU MEISTARSACĪKSTES TENISĀ

Kanadas baltiešu meistarsacīkstēs tenisā Toronto vīriešu vienspēlē piedalījās 5 latviešu, 4 lietuviešu un 3 igauņu spēlētāji. Uzvarēja lietuvietis O. Rantiuss, finālā pieveicot latvieti R. Cinovski ar 3—6, 6—3, 6—0. Pusfinālā Rantiuss bija pārspējis savu tautieti A. Grajausku ar 6—3, 6—2, bet Cinovskis igauni J. Kivisildu ar 7—5, 6—3. No latviešu tenisistiem vēl startēja A. Jēkabsons, E. Mikazāns, A. Orste un H. Mikazāns. Pēdējais ir tikai 14 gadu vecs un vispārējā klasē spēlēja pirmo reizi. Pirmajā spēlē viņam iznāca stāties pretim vēlākajam uzvarētājam Rantiusam. Šo sacensību H. Mikazāns zaudēja, bet, vērojot viņa spēles veidu, varam būt droši, ka viņa vārdu redzēsim latviešu labāko tenisistu vidū. Spēlējot sava vecuma grupā un kanadiešu turnīros, H. Mikazāns sevi jau atestējis par teicamas klases tenisistu visas Kanadas mērogā.

Sieviešu vienspēlē labākās izrādījās igaunietes. Uzvarēja M. Kivisilda, pieveicot pusfinālā L. Alangu ar 6—0, 6—3 un finālā H. Pedeli ar 6—2, 6—3. Sekmīgākā latviete M. Ulmane pusfinālā zaudēja H. Pedelei ar 6—4, 3—6, 2—6. No latviešu spēlētājām vēl spēlēja 14 gadu vecā A. Ulmane. Šīs bija viņas pirmās sacīkstes, bet sniegums rādīja, ka jau tuvākajā nākotnē viņa varētu kļūt nopietna pretiniece mūsu labākajām tenisistēm.

Vīriešu divspēlē uzvarēja lietuviešu pāris O. Rantius — J. Žukas, finālā pārspējot latviešu tēvu un dēlu E. un H. Mikazānus ar 9—7, 6—4. Pusfinālā meistarpāris bija pieveicis latviešus R. Cinovski un A. Mackaru ar 7—5, 6—4, bet abi Mikazāni igauņus H. Moku un O. Pīlu ar 6—0, 6—0.

Jauktās divspēles finālā bija igauņu „iekšēja lieta": meistara godā tika H. Pedele un J. Kivisilds, pieveicot L. Alangu un H. Moku ar 6—2, 6—0.

Šoreiz latviešu tenisisti neieguva nevienu meistartitulu, bet, vērojot mūsu jaunos spēlētājus, pastāv labas cerības, ja vien viņiem neaptrūks gribas trenēties, ka pāris gadu laikā stāvoklis var mainīties.

A. M.

☆

Ziemeļamerikas latviešu meistarsacīkstes tenisā šogad notika Grand Rapidos, startējot 14 dalībniekiem, kas bija saradušies gan tikai no ASV vidienes. Neieradās neviens Kanadas latviešu tenisists, kaut Grand Rapidi ģeogrāfiskā ziņā viņiem bija visai izdevīga vieta.

Vīriešu vienspēlē pārsteigumu sagādāja talantīgais Dainis Vedējs (Grand Rapidi), mūsu kādreizējā izcilā ledushokeja valstsvienības spēlētāja Leonīda Vedēja dēls, izcīnot meistartitulu. Jau ASV vidējo valstu meistarsacīkstēs viņš bija iekļuvis finālā, bet šoreiz „paša pagastā" apliecināja vēl lielāku progresu, sevišķi izceļoties ar spēcīgām servēm un precīziem atsitieniem no gala līnijas. Vedējs pārspēja J. Kalepu (Deitona) ar 7—5, 6—1, J. Vikmani (Deitona) ar 6—1, 6—0 un finālā V. Bēmu (Deitona) ar 6—2 un 6—2. Vitolds Bēms savukārt iekļuva finālā, pieveicot J. Kāpu (Kalamazū) ar 6—0, 6—0 un J. Zebeliņu (Deitona) ar 6—2, 6—4. Dainis Vedējs pirmoreiz ieguva torontieša J. Zichmaņa dāvāto ceļojošo kausu un grandrapidieša G. Rudzīša speciābalvu.

Sieviešu vienspēlē meistares godā tika Jāna Vedēja, kas pēdējos gados nav zaudējusi nevienai latviešu tenisistei. Finālā viņa uzvarēja Daci Auziņu (Lansinga) 6—1, 6—2, kas iepriekš bija pārspējusi Ilzi Robežnieci ar 6—3, 6—4. Jāna Vedēja ieguva īpašumā O. Vīndedža dāvāto ceļojošo balvu.

Jaunatnes vienspēlē Jānis Auziņš (Lansinga) sīvā cīņā pieveica Jāni Kāpu ar 6—3, 6—4 rezultātu.

Vīriešu divspēlē pārākie izrādījās V. Bēms ar J. Zebeliņu, finālā pārspējot J. Kalepu un J. Vikmani ar 6—2, 6—2, bet jauktajā divspēlē pēc vienlīdzīgas spēkošanās Dace un Jānis Auziņi uzvarēja Ilzi Robežnieci un Valdi Vītolu ar 6—2, 4—6 un 6—1.

Bija īpata sagadīšanās, latviešu tenisa vēsturē, liekas, pat pirmais gadījums, ka vienspēlēs meistartitulus izcīnīja brālis un māsa — Dainis un Jāna Vedēji. Šo sagadīšanos vēl īpatāku padara fakts, ka tais pašās meistarsacīkstēs arī jauktajā divspēlē uzvarēja māsa un brālis — Dace un Jānis Auziņi.

Pēc sacensībām dalībnieki pulcējās viesmīlīgajās mūsu sporta vecmeistara Leonīda Vedēja mājās, kur balvas un diplomus sekmīgākajiem tenisistiem pasniedza Vidējo valstu latviešu sporta pārvaldes tenisa nozares vadītājs Jānis Zebeliņš, mūsu kādreiz starptautiskais basketbolists, kas tagad ne mazāk sekmīgi pievērsies tenisam.

Z.

VIEGLATLĒTIKA KANADAS DV SALIDOJUMĀ

Kanadas DV rīkotā salidojuma sportam un jaunatnei ietvaros Sidrabenē risinājās arī vieglatlētikas sacensības jaunatnei, kurās piedalījās 61 dalībnieks. Jaunieši bija iedalīti līdzīgās četrās vecuma grupās kā Kanadas latviešu meistarsacīkstēs. Ļoti kuplais LSAK vieglatlētikas darbinieku pulks gādāja par sacensību raitu norisi gandrīz vai rekorda tempā. Reālizējās arī viens otrs teicamāks rezultāts. Kā jaunie vieglatlēti, tā arī LSAK darbinieki būtu ļoti pateicīgi un priecīgi, ja Kanadas DV šādas sacensības sava salidojuma programmā uzņemtu katru gadu, jo tad tās līdzās nacionālajām jaunatnes meistarsacīkstēm kļūtu otras plašākās regulārās sacensības jauniešiem.

Sacensību labākie rezultāti, atsevišķi nevērtējot pa vecuma grupām:

Zēniem 60 m skrējienā — U. Ziemelis 7,7 sek., N. Batraks 8,0 sek., M. Lorbergs 8,2 sek.; 100 m skrējienā — P. Mukts 12,0 sek., U. Ziemelis 12,2 sek., V. Korbs 12,2 sek., V. Ziediņš 12,4 sek.; tāllēkšanā — V. Ziediņš 5,75 m, Dz. Pūpēdis 5,62 m, N. Batraks 5.60 m, M. Lorbergs 5,53 m, P. Mukts 5,40 m, V. Korbs 5,40 m; augstlēkšanā — V. Ziediņš 1,60 m, N. Batraks 1,55 m, M. Lorbergs 1,55 m, P. Mukts 1,55 m; lodes grūšanā (16 mārc.) — V. Ziediņš 9,35 m, N. Batraks 8,89 m, M. Lorbergs 7,77 m; šķēpa mešanā (vīriešu rīks) — V. Ziediņš 47,37 m, V. Korbs 27,25 m, M. Lorbergs 26,19 m.

Meitenēm 60 m skrējienā — K. Ceļdoma 8,4 sek., V. Bruniņa 8,9 sek., K. Sališa 9,4 sek.; tāllēkšanā K. Ceļdoma 4,51 m, G. Gūtmane 4.45 m, Ligita Kalniņa 4,27 m, V. Bruniņa 4,15 m, Lolita Kalniņa 4,01 m; augstlēkšanā — K. Ceļdoma 1,40 m, Lolita Kalniņa 1,30, K. Sališa 1,25m, V. Bruniņa 1,25 m, S. Plīse 1,20 m; lodes grūšanā — A. Ulmane 8,02 m, K. Ceļdoma 7,21 m, V. Bruniņa 6,83 m; šķēpa mešanā — K. Ceļdoma 26,56 m, A. Ulmane 24,58 m, M. Leja 22,73 m.

Atsevišķo vecuma grupu uzvarētājiem balvas bija sarūpējuši Kanadas DV, un tās saņēma Dzintra Pērkone, Maira Zālamane, Andra Ulmane, Kaiva Ceļdoma, Jānis Ozoliņš, Valdis Pālens, Namejs Batraks un Visvaldis Ziediņš.

—gg—

☆ Filmoperātors Valfrīds Lēmanis apņēmies gada laikā uzņemt 45 minūšu filmu par Latvijas tapšanu, dzīvi brīvajā Latvijā un tās sasniegumiem, okupācijām un otra pasaules kaŗa izraisīto latviešu trimdinieku dzīvi. Filmu uzņems Vācijā, Zviedrijā, Anglijā, tajā būs arī skati no ASV un Kanadas latviešu dzīves. Līgums par filmas sagatavošanu televīzijas vajadzībām noligts ar kādu vācu televīzijas sabiedrību.

Zviedrijas sociāldemokrati — smagi zaudē

Zviedrijā 18. septembrī notika lēņu pārvalžu, pilsētu un pagastu padomju vēlēšanas. Lielākā politiskā nozīme ir lēņu pārvalžu vēlēšanām, jo tās pakāpeniski 12 gadu laikā pārvēl riksdaga (parlamenta) pirmās palātas locekļus.

Pašreizējā valdības partija — sociāldemokrati vēlēšanās cieta tik smagus zaudējumus, ka pašā jau runā par riksdaga otras palātas atlaišanu un jaunu vēlēšanu izsludināšanu, jo negribot turēties pie varas bez tautas vairākuma atbalsta. Riksdaga otras palātas normālais pilnvaru laiks notek tikai pēc 2 gadiem. Pilsoņi prasa arī riksdaga pirmās palātas pārvēlēšanu.

Notikušajās vēlēšanās sociāldemokrati zaudēja 5% balsu, iegūstot 42,8%. Vēl balsis, gan tikai 0,2%, zaudēja arī Tautas partija (liberāļi), iegūstot pavisam 16,5% balsu un kļūstot par otru stiprāko partiju. Visas pārējās partijas varēja priecāties par balsu skaita pieaugumu. Konservatīvie ieguva 14,1 proc. no balsu kopskaita (pieaugums 1 proc.), Centra partija (zemnieki) 14 proc. (0,5 proc.), komūnisti 6,6 proc. (1,2 proc.) un citas pilsoniskās partijas kopā 6 proc. (2,4 proc.). Kad būs saskaitītas apm. 300.000 pasta ceļā iesūtītās balsis, rezultāts var grozīties vēl vairāk par labu pilsoniskajām partijām, kā vienmēr jau bijis agrāk.

Sociāldemokrati zaudējuši vairākumu arī Stokholmas, Gēteborgas, Upsalas un citu pilsētu domēs. Upsalā sociāldemokratu vēlētāju skaits samazinājies pat par 22 proc. Sociāldemokratu līderis — ministru prezidents Erlanders pēc vēlēšanām izteicies: „Norvēģijā pilsoņi uzvarēja sociālistus šķelšanās dēļ, bet Zviedrijā viņi uzvarēja paši ar savu spēku. Niecīgais komūnistu vēlētāju pieaugums nekā nenozīmē."

F.

Apvienotajās nācijās bez pārmaiņām

Pag. nedēļas beigās Apvienoto nāciju pilnsapulci uzrunāja Kanadas ārlietu ministrs Martins, ASV sūtnis AN Goldbergs un Pad. savienības ārlietu ministrs Gromiko. Pamatā visas trīs runas bija vienādas: uzskaitīja pastāvošās pasaules problēmas un atzina, ka lietas labā kaut kas ar steigu darāms, bet nevienam nebija padomā, kas īsti būtu jādara. Tas jo sevišķi attiecināms uz Vietnamas un gadskārtējo sarkanās Ķīnas uzņemšanas jautājumu.

Runājot par Vietnamu, atsevišķo valstu delegācijas pārsteidza Kanadas pasīvitāte. No ārlietu ministra Martina pārējie miera tīkotāji vismaz sagaidīja prasību rezolūcijai, kuŗa, no vienas puses, aicinātu pārtraukt Ziemeļvietnamas bumbošanu, bet no otras puses, būtu tieši saistīta ar Hanojas valdības piekāpšanos uzsākt sarunas.

Kanadas, ASV un Pad. savienības ministri izrādījās daudz runīgāki sarkanās Ķīnas nekā Vietnamas jautājumā. Pēdējo, cik var spriest sesijas sākumā, ieinteresētās valstis centīsies pēc iespējas nobīdīt pie malas. Ar šo jautājumu tieši saskarties nevienam negribas, jo, to darot, automatiski jāsanāk naidā vai nu ar ASV, vai komūnistu pasauli.

Tāpat kā katru gadu, arī šogad runās par sarkanās Ķīnas uzņemšanu AN. Nedēļas nogalē par šo jautājumu jau runāja ASV sūtnis Goldbergs, paskaidrojot, ka atstāj durvis atvērtas divu Ķīnu kompromisam. Ar to jāsaprot, ka ASV nepretosies Pekingas uzņemšanai, ja komūnisti pārtrauks cīņu par nacionālās Ķīnas izslēgšanu no AN. Pagaidām gan nav iemesla domāt, ka šādam kompromisam varētu būt kāda praktiska nozīme, jo Pekinga jau iepriekšējos gados uzsvērusi, ka ar nacionālistiem vienā organizācijā nesadarbosies. To pašu teikuši arī nacionālisti. Galu galā nacionālā Ķīna bija viena no piecām lielvalstīm, kas radīja Apvienotās nācijas, tāpat ir pastāvīgs AN drošības padomes loceklis ar veto tiesībām.

Ja kavējoties pie Vietnamas jautājuma, Kanadas ārlietu ministrs Martins izrādīja neparastu mazrunību, par sarkano Ķīnu viņam bija daudz vairāk sakāmā, kaut jāatzīst, ka runa varētu būt uzrakstīta pirms 10 gadiem, jo izteiktās domas vairākkārt dzirdētas. Martins pukojās par faktu, ka sarkanā Ķīna nesastāv Apvienotajās nācijās un kategoriski deklarēja Pekingas klātienes nepieciešamību, bet lika saprast, ka Kanada tomēr paliks pie līdzšinējās tradicijas un balsos pret Pekingu.

ASV diplomātiskās aprindas Vašingtonā neoficiāli paskaidro, ka ASV valdība nebūt nav ieinteresēta divu Ķīnu pastāvēšanā AN. Goldberga priekšlikums uzskatāms vienīgi par žestu, kuŗu amerikāņi varējuši atļauties tādēļ, ka nav izredžu sagaidīt tā īstenošanu. Paredzams, ka arī šogad, tāpat kā iepriekšējos gados, sarkanās Ķīnas uzņemšanas jautājums nonāks nobalsošanā AN pilnsapulcē. ASV ir pārliecinātas, ka šogad pretim balsotāju būs vēl vairāk nekā pag. gadā. Par vienu iemeslu uzskata sarkanās Ķīnas nostāju Vietnamas kaŗā, par otru — Pekingas augošo naidu ar Pad. savienību. Tādēļ Vašingtona ir pārliecināta, ka arī šogad sarkanai Ķīnai neizdosies iekļūt Apvienotajās nācijās. Mazas bažas amerikāņiem tomēr ir. Par to runāja arī Kanadas ārlietu ministrs Mārtins. Proti, būtu daudz vieglāk tikt galā ar sarkano Ķīnu (tā sapņo naīvie un nezinātāji), ja tā sastāvētu Apvienotajās nācijās. Tad AN spiedienam būtu daudz lielāks svars nekā pret Ķīnu, kas nesastāv AN... Vietnamas kaŗā AN nav parādījušas nekādu aktīvitāti tikai tādēļ, ka darīšana ar valstīm, kas nav AN locekles — Dienvidvietnamu, Ziemeļvietnamu un netieši sarkano Ķīnu. Korejas kaŗa laikā Ziemeļkoreja tika apzīmēta par agresoru, vēlāk arī sarkanā Ķīna, kādēļ AN steidzās talkā. Vietnamas kaŗa gadījumā Ziemeļvietnamu par agresoru apzīmē vienīgi sabiedrotie, kamēr komūnisti par agresoru atzīst ASV. Bet Apvienotās nācijas klusē...

†

Pēkšņā nāvē miris

Alfreds Tērauds

dzimis 1896. g. 21. janvārī Rīgā, miris 1966. g. 25. septembrī Toronto. Izvadīšana 29. sept. pl. 2,30 p.p. no Rosar bēŗu nama 467 Sherbourne St.

Dzīvs arvien tu trauci, steidzi,
Steigdams dzīves gaitas beidzi.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

SIEVA, DĒLS un VEDEKLA, MEITA ar ĢIMENI, PIEDERĪGIE un DRAUGI KANADĀ un DZIMTENĒ

†

Pēkšņi no mums šķīries

ALFREDS TĒRAUDS

1966. g. 25. septembrī Toronto

Gribēju tālajos laukos vēl iet,
Satumsa nakts . . .

Dziļās sērās

K. O. RIEKSTIŅI, E. A. OZOLI un A. M. LAUZIS

JAUNA ANGLIJAS MIERA MISIJA

No Londonas saņemta informācija par jaunu Anglijas mēģinājumu izbeigt Vietnamas kaŗu. Būdams stūrgalvīgs pēc dabas, ministru prezidents Vilsons ies to pašu ceļu, kas jau vairākkārt radījis vīpsnāšanu visā pasaulē un neslēptus smieklus Kremlī. Vilsons mieru Vietnamā mēģinās panākt ar Maskavas starpniecību...

Jau oktobŗa sākumā Vilsons prasīšot no Pad. savienības sadarbību 1945. g. Ženēvas konferences jaunajai sasaukšanai. (Jāatceras, ka toreizējā konference bija iespējama pēc smagās franču sakāves pie Dienbienpū un komūnistu bailēs, ka Anglija un ASV varētu steigties Francijai palīgā. Pašreizējā Vietnamas kaŗā neviena puse nav piedzīvojusi nekā tāda, ko varētu saukt vai nu par militāru uzvaru, vai sakāvi.).

Oktobris angļu miera ofensīvas sākumam izraudzīts sakarā ar AN pilnsapulces rudens sesiju, kur tiksies Pad. savienības ārlietu ministrs Gromiko un jaunais Anglijas ārlietu ministrs Brauns.

1954. gadā Anglija un Pad. savienība bija 17 valstu Ženēvas konferences priekšsēži. Konference izbeidza Indoķīnas kaŗu un sadalīja Vietnamu divās daļās.

☆

Ķīnas ziņu aģentūra paskaidro, ka sarkanās gvardes jaunieši pārvērtušies priekšzīmīgos pilsoņos, kas palīdz slaucīt dzelzceļstacijas un pasniedz ūdeni izslāpušiem ceļotājiem... Toties laimīgie ceļotāji, kuŗiem izdevies sasniegt Hongkongu, stāsta kaut ko citu. Gvardes terrors turpinoties. Ap 200.000 gvardistu nule devušies no ziemeļiem uz Kantonu un Kvangtungu, kur solījušies ievest kārtību un „kultūrālo revolūciju". Gvardisti izstrādājuši paši savu tautas un partijas ienaidnieku kvalifikācijas sistēmu. Visi ienaidnieki ietelp vienā no 7 kategorijām: 1) zemes īpašnieki, 2) turīgi zemnieki, 3) reakcionāri, 4) neakceptējamie elementi, 5) labā spārna piekritēji, 6) kapitālisti un 7) melnie. Melno klasei nav nekāda sakara ar ādas krāsu; tiem jānēsā īpaši sarkanās gvardes izdoti apzīmējumi.

REDAKTORA NEGALS

Vai redaktora kungs? Man pazudis sunītis, — lūdzu ielieciet avīzē sludinājumu . . . Vai jums tur ir arī kādas jaunas grāmatas! . . . Un kā ar koŗa koncertu? Lūdzu rezervējiet man divas biļetes . . .

Dadža karikatūra

AKTUĀLAIS KANADĀ

★ Arī Kanadas ministru prezidents Pīrsons, šķiet, šad tad pārcilā „pensionēšanās" domas. Pīrsons, kuŗam aprīlī paliks 70 gadu, nesen uz žurnālistu jautājumu par ministru prezidenta dzīvesbiedres it kā viņam ieteikto amata atstāšanu smaidot ieteicis intervēt viņa sievu, jo viņai esot viena otra svētīga doma. Viena no tām, kā stāsta, viņai radusies, lasot pastāvīgo laikrakstu kritiku par Kanadas ministru prezidentu. — „Dažreiz es domāju," teikusi E. Pīrsone, „cik brīnišķīgi būtu ja varētu izveidot valdību no visu laikrakstu redaktoriem, — un tad redzētu, kā viņi vadītu valsti" . . .

★ Toronto pilsētas plānu daļa šajās dienās paziņoja līdz 1981. gadam veicamās ieceres pilsētas izbūvei. Nākošajos 15 gados cels jaunu universitāti, skolas, debesskrāpjus komerciālām vajadzībām, daudzstāvu apartamentus un pilnībā pārveidos iekšpilsētas dienvidu daļu līdz ostmalai. Plāni šai milzu pārvērtībai izstrādāti trīs gadu laikā, tagad tie jāapstiprina attiecīgajās pilsētas un provinces iestādēs. Paredzētas arī jaunas pazemja līnijas un satiksmes uzlabojumi ar Londonu, Ont., Pēterborovu, Niagāru u.c. vietām. Visvairāk jāpriecājas par plaša apmēra „slamu" rajona iznīdēšanas projektu, arī par paredzamo ostmalas, tāpat parku un plūdmales izveidošanu, kuŗā ieinteresēti daudzi privāti uzņēmēji. Reizē solīts aizsargāt namīpašnieku intereses, lai dzīvojamo māju rajonos neieviestos spekulanti-uzņēmēji, labi uzturētos ģimeņu māju rajonos nākošajos 10 gados nepieļaujot t.s. pārskaitīšanu no ģimeņu māju rajona uz citu (rezoning). Pašreizējā dzelzceļstacijas rajonā paredzēts ierīkot arī autoostu ar varbūtēju helikopteru nolaišanās vietu. Mazs mierinājums dabas mīļotājiem — plānā paredzēta pašreizējo parkveida ieleju un pilsētas upīšu nogāžu aizsardzība un uzturēšana.

J. JANKOVSKIS

REAL ESTATE BROKER

87 Roncesvalles Ave., Toronto 3.

Telefoni: 536-0143 533-8553-4

Ienākumu mājas Toronto rietumu daļā. Viena 8 istabu dubultķieģeļu māja ar visām mēbelēm. Pašreizējā īre $300 mēnesī ar iespēju to paaugstināt. Iemaksa $4.900.

Divdzīvokļu (Duplex) māja. Divas virtuves, divas vannas istabas, atsevišķas ieejas. Ļoti laba izīrēšanai. Cena $24.000. Tuvākai informācijai lūdz zvanīt V. Muktam LE 6-0143.

High Park — Bloor rajonā 7 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja. Divas virtuves un divas vannas istabas. Cena $23.000. Lūdz zvanīt J. VEISAM 533-8553.

Realtor